

სს „იშბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

*2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად
ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორული დასკვნა.....	3-4
---------------------------------------	-----

ფინანსური ანგარიშგება

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8

ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული და მასში შემავალი განმარტებითი შენიშვნები

1 ძირითადი საქმიანობა.....	9
2 მომზადების საფუძველი	10
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები	10
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	25
5 წინა პერიოდების რეკლასიფიკაცია.....	27
6 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	28
7 წმინდა საკომისიო შემოსავალი	28
8 საკრედიტო ზარალის ხარჯი ფინანსურ აქტივებზე	28
9 პერსონალის ხარჯი.....	29
10 სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები.....	29
11 მოგების გადასახადის ხარჯი	30
12 ფული და ფულის ეკვივალენტები.....	31
13 მოთხოვნები ბანკების მიმართ	32
14 ვალდებულებო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	32
15 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები.....	32
16 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	40
17 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება.....	41
18 სხვა აქტივები და ვალდებულებები	42
19 ვალდებულებები ბანკების წინაშე	42
20 ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე.....	43
21 სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი.....	43
22 კაპიტალის მართვა.....	44
23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი.....	45
24 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	62
25 პირობითი ვალდებულებები.....	62
26 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	63
27 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება.....	64
28 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა საზოგადოებრივ ეროვნულების მიხედვით	66
29 ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	67

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „იმბანკი საქართველოს“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი სს „იმბანკი საქართველოს“ (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგებისა, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი საადრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები აღწერილია ჩვენი დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“.

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ბანკისგან „ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა“ (ბესს-ის ეთიკის კოდექსი) და საქართველოში ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებული ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ ბესს-ის ეთიკის კოდექსითა და ამ მოთხოვნებით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ბანკის 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ინფორმაციას, მაგრამ არ შეიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენს აუდიტორულ დასკვნას. ჩვენ მოველით, რომ ბანკის 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება წარმოდგენილი იქნება ამ აუდიტის დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვსაზღვროთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებითად თანხვედრილი და სათანადო მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებთან არსებითად შესაბამისი, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებული ინფორმაციიდან გამომდინარე.

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ბანკის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს თაღლითობით თუ შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც შეიცავს ჩვენს მოსაზრებას.

დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას არსებობის შემთხვევაში.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ცალ-ცალკე, ან ერთობლივად გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

როგორც ამას ასს-ების მიხედვით ჩატარებული აუდიტი ითვალისწინებს, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის მექანიზმებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული საადრიცხო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული საადრიცხო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, სოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვვალდება ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები უყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, თუ უზრუნველყოფს ფინანსური ანგარიშგება მის საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი აუდიტზე, რომლის შედეგიცაა ეს დასკვნა, არის სუჯატა ჯაფერი.

მალხაზ უკმაჯურიძე

შპს „ნექსია თიბი“-ს სახელით,

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 25 მარტი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „იმბანკი საქართველოს“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩაატარეთ აუდიტი სს „იმბანკი საქართველოს“ (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგებისა, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი საადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები აღწერილია ჩვენი დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“.

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ბანკისგან „ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა“ (ბესს-ის ეთიკის კოდექსი) და საქართველოში ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებული ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ ბესს-ის ეთიკის კოდექსითა და ამ მოთხოვნებით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ბანკის 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ინფორმაციას, მაგრამ არ შეიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენს აუდიტორულ დასკვნას. ჩვენ მოველით, რომ ბანკის 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება წარმოდგენილი იქნება ამ აუდიტის დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვსაზღვროთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებითად თანხვედრილი და სათანადო მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებთან არსებითად შესაბამისი, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებული ინფორმაციიდან გამომდინარე.

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ბანკის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს თაღლითობით თუ შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გაცვეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც შეიცავს ჩვენს მოსაზრებას.

დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას არსებობის შემთხვევაში.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ცალ-ცალკე, ან ერთობლივად გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

როგორც ამას ასს-ების მიხედვით ჩატარებული აუდიტი ითვალისწინებს, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის მექანიზმებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული საადრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული საადრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვვალდება ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, თუ უზრუნველყოფს ფინანსური ანგარიშგება მის საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი აუდიტზე, რომლის შედეგიცაა ეს დასკვნა, არის სუჯატა ჯაფერი.

მალხაზ უჯმაჯურიძე

შპს „ნექსია თიეი“-ს სახელით,

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 25 მარტი

სს „იშბანკი საქართველო“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით		17,003	14,672	18,850
საპროცენტო ხარჯი		(4,542)	(6,284)	(10,595)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	6	12,461	8,388	8,255
შემოსავლები საკომისიოებიდან		2,559	1,457	970
ხარჯები საკომისიოებიდან		(1,149)	(1,366)	(878)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	7	1,410	91	92
შემოსავალი სავალუტო ოპერაციებიდან		801	706	719
გადაფასებიდან მიღებული საკურსო სარგებელი		97	1,042	89
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა სარგებელი		898	1,748	808
საოპერაციო შემოსავალი		14,769	10,227	9,155
საკრედიტო (ზარალი) / ზარალის შემობრუნება	8	(210)	443	380
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ		14,559	10,670	9,535
პერსონალის ხარჯი	9	(4,555)	(4,635)	(4,568)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	10	(2,548)	(2,808)	(3,229)
მოგება დაბეგვრამდე		7,456	3,227	1,738
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	(1,394)	(677)	(214)
წლის მოგება		6,062	2,550	1,524
სხვა სრული შემოსავალი:				
არარეალიზებული წმინდა შემოსავალი გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან		-	-	65
წმინდა ცვლილება იმ სავალ ფასიანი ქაღალდების რეალურ ღირებულებაში და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, რომელიც ასახულია სხვა სრულ შემოსავალში		(282)	(621)	-
მოგების გადასახადის ეფექტი სხვა სრულ შემოსავალზე	11	42	94	(10)
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი / (ხარჯი), რომელიც კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების შემდეგ რეკლასიფიცირდება მოგებად ან ზარალად:		(240)	(527)	55
წლის სხვა სრული შემოსავალი / (ხარჯი), წმინდა		(240)	(527)	55
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		5,822	2,023	1,579

5-67 გვერდებზე მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა 2020 წლის 25 მარტს და მისი სახელით ხელი მოეწერა შემდეგი პირების მიერ:

ოზარ გური
გენერალური დირექტორი

უკა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

9-67 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „იშბანკი საქართველო“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით		17,003	14,672	18,850
საპროცენტო ხარჯი		(4,542)	(6,284)	(10,595)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	6	12,461	8,388	8,255
შემოსავლები საკომისიოებიდან		2,559	1,457	970
ხარჯები საკომისიოებიდან		(1,149)	(1,366)	(878)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	7	1,410	91	92
შემოსავალი სავალუტო ოპერაციებიდან		801	706	719
გადაფასებიდან მიღებული საკურსო სარგებელი		97	1,042	89
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა სარგებელი		898	1,748	808
საოპერაციო შემოსავალი		14,769	10,227	9,155
საკრედიტო (ზარალი) / ზარალის შემობრუნება	8	(210)	443	380
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ		14,559	10,670	9,535
პერსონალის ხარჯი	9	(4,555)	(4,635)	(4,568)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	10	(2,548)	(2,808)	(3,229)
მოგება დაბეგვრამდე		7,456	3,227	1,738
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	(1,394)	(677)	(214)
წლის მოგება		6,062	2,550	1,524
<i>სხვა სრული შემოსავალი:</i>				
არარეალიზებული წმინდა შემოსავალი გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან		-	-	65
წმინდა ცვლილება იმ სავალ ფასიანი ქაღალდების რეალურ ღირებულებაში და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, რომელიც ასახულია სხვა სრულ შემოსავალში		(282)	(621)	-
მოგების გადასახადის ეფექტი სხვა სრულ შემოსავალზე	11	42	94	(10)
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი / (ხარჯი), რომელიც კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების შემდეგ რეკლასიფიცირდება მოგებად ან ზარალად:		(240)	(527)	55
წლის სხვა სრული შემოსავალი / (ხარჯი), წმინდა		(240)	(527)	55
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		5,822	2,023	1,579

5-67 გვერდებზე მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა 2020 წლის 25 მარტს და მისი სახელით ხელი მოეწერა შემდეგი პირების მიერ:

ოზან გური
გენერალური დირექტორი

უჩა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

9-67 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „იმბანკი საქართველო“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 (ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018	2017
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	57,013	38,031	21,579
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	13	1,627	5,155	434
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	14	24,609	26,567	28,897
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	15	155,420	156,471	157,004
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	16	33,704	25,461	24,633
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება	17	2,541	984	1,529
სხვა აქტივები	18	812	11,257	3,351
სულ აქტივები		275,726	263,926	237,427
ვალდებულებები				
ვალდებულებები ბანკების წინაშე	19	133,656	106,509	54,456
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	20	36,862	38,352	74,023
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	21	15,674	31,916	68,638
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	11	1,013	649	209
სხვა ვალდებულებები	18	4,499	8,300	3,238
სულ ვალდებულებები		191,704	185,726	200,564
საკუთარი კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი	22	69,162	69,162	30,000
რეალური ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე		(644)	(404)	55
გაუნაწილებელი მოგება		15,504	9,442	6,808
სულ საკუთარი კაპიტალი		84,022	78,200	36,863
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		275,726	263,926	237,427

9-67 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „იშბანკი საქართველო“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

შენიშვნები	სააქციო კაპიტალი	რეალური ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე	გაუნაწილებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	30,000	-	5,284	35,284
წლის მოგება	-	-	1,524	1,524
სხვა სრული შემოსავალი	-	55	-	55
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	55	1,524	1,579
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,000	55	6,808	36,863
ფასს-9-ზე გადასვლის ეფექტი	-	68	84	152
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	30,000	123	6,892	37,015
წლის მოგება	-	-	2,550	2,550
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	(527)	-	(527)
მთლიანი სხვა სრული შემოსავალი	-	(527)	2,550	2,023
სააქციო კაპიტალის ზრდა	39,162	-	-	39,162
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,162	(404)	9,442	78,200
წლის მოგება	-	-	6,062	6,062
სხვა სრული შემოსავალი	-	(240)	-	(240)
მთლიანი სხვა სრული შემოსავალი	-	(240)	6,062	5,822
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,162	(644)	15,505	84,022

9-67 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „იშბანკი საქართველო“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან				
მოგება დაბეგვრამდე		7,456	3,227	1,738
<i>კორექტირებები:</i>				
ცვეთა და ამორტიზაცია	17	1,286	805	770
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით	6	(17,003)	(14,672)	(18,850)
საპროცენტო ხარჯი	6	4,542	6,284	10,595
გაუფასურების ზარალი	8	210	(446)	(380)
საკურსო სხვაობით მიღებული წმინდა სარგებელი		(898)	(1,748)	(808)
სხვა არაფულადი მუხლების მოძრაობა		-	-	80
		(4,407)	(6,550)	(6,855)
<i>ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:</i>				
საქართველოს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო რეზერვების შემცირება		4,033	2,895	16,383
ბანკების მიმართ მოთხოვნების შემცირება / (ზრდა)		3,802	(3,117)	(434)
კლიენტებზე გაცემული სესხების შემცირება / (ზრდა)		7,441	(3,281)	16,624
სხვა აქტივების შემცირება / (ზრდა)		10,674	(8,535)	(1,326)
ბანკებიდან მიღებული ანაბრებისა და ნაშთების ზრდა / (შემცირება)		21,209	47,442	(113,335)
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშების და ანაბრების (შემცირება)/ზრდა		(3,280)	(31,453)	8,135
სხვა ვალდებულებების (შემცირება)/ ზრდა		(6,720)	5,654	2,192
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (გამოყენებული)		32,752	3,055	(71,761)
ფულადი ნაკადები პროცენტისა და მოგების გადასახადამდე				
მიღებული პროცენტი		16,652	18,988	17,438
გადახდილი პროცენტი		(3,749)	(10,535)	(6,796)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(317)	(137)	(594)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (გამოყენებული)		45,338	11,371	(68,568)
ფულადი ნაკადები				
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(14,038)	(5,028)	(22,915)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან შემოსულობა		6,000	4,125	-
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა	17	(109)	(260)	(46)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები		(8,147)	(1,163)	(22,961)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან				
მიღებული სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	21	-	26,303	68,155
სხვა ნასესხები სახსრებისა და სუბორდინირებული ვალის დაფარვა	21	(17,708)	(20,132)	-
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი თანხის დაფარვა		(849)	-	-
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები		(18,557)	6,171	68,155
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა / (შემცირება)		18,634	16,379	(23,374)
სავალუტო კურსისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების		348	74	855
ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	12	38,031	21,578	44,098
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	12	57,013	38,031	21,579

9-67 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1 ძირითადი საქმიანობა

(ა) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „იმბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას რომელიც იურიდიულ პირად იქნა დარეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს მინიჭებული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611.

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „თურქეთის იმ ბანკის“ ბათუმის ფილიალს, დარეგისტრირებულს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „მშობელი ბანკი“ ან „მფლობელი“) ფილიალი.

ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის კომერციულ და საცალო კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას. მისი მთავარი ოფისი თბილისშია განთავსებული და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ისევე როგორც 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გააჩნია ორი ფილიალი თბილისსა და ბათუმში.

ბანკის ოფიციალური იურიდიული მისამართია: დ. აღმაშენებლის გამზირი 140/ბ, თბილისი, საქართველო.

2019, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის 100%- იან წილს ფლობდა „თურქეთის იმ ბანკი“.

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა იმბანკის წევრების დამატებითი საპენსიო უზრუნველყოფის ფონდი. დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებები წარმოდგენილია 26-ე შენიშვნაში.

(ბ) ბიზნესგარემო

ბანკი საქმიანობას ეწევა საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, ბანკზე გავლენას ახდენს საქართველოს ეკონომიკური და ფინანსური ბაზრები, რომლებსაც აქვთ განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლები. იურიდიული, საგადასახადო და ნორმატიული ბაზა თანდათან ვითარდება, მაგრამ ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას და ხშირ ცვლილებს, რაც სხვა იურიდიული და ფინანსური ხასიათის დაბრკოლებებთან ერთად, კიდევ უფრო ზრდის გამოწვევებს იმ საწარმოებისთვის, რომლებიც საქართველოში საქმიანობენ.

კომერციული ბანკების მიერ სესხის გაცემის წესის შესახებ N7 / 04 დადგენილების თანახმად, 200 ათასი ლარამდე, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის მიერ გამოცემული 2019 წლის 18 იანვარს, კომერციულ ბანკებს უფლება აქვთ სესხის გაცემა 200 ათასი ლარის უცხოური ვალუტით, მხოლოდ იმ პირთათვის, რომელთაც არ აქვთ საქართველოს მოქალაქეობა ან იურიდიული პირები, რომლებიც საქართველოში არ არიან რეგისტრირებული. (/4 / 04 დადგენილების თანახმად, რომელიც განხორციელდა 2017 წლის 13 იანვარს, შემდეგი ლიმიტები იყო 100 000 ლარი), თუ სესხი / საკრედიტო ლიმიტი გაიცემა მოქალაქეობის არმქონე პირზე ან/და იურიდიულ პირზე, რომელიც არ არის რეგისტრირებული საქართველოში.

ახალი დებულება, რომელიც 2018 წლის 7 მაისიდან ამოქმედდა, კომერციული ბანკებისგან სესხის გაცემამდე მომხმარებელთა გადახდისუნარიანობის ანალიზის ჩატარებას მოითხოვს. თუმცა ეს არ გულისხმობს რამე დამატებით შეზღუდვებს ემიგრანტებისთვის, რადგან ფულადი გადარიცხვები და შემოსავლის სხვა წყაროები კვლავაც ნებადართულ შემოსავლად ჩაითვლება. 2018 წლის 1 ნოემბრიდან ძალაში შევიდა საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება, რომლითაც დამატებითი შეზღუდვები დაწესდა ქვეყანაში სესხების გაცემაზე. ამ ცვლილებების მიხედვით, სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტები არ უნდა აღემატებოდეს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მაქსიმალურ ნორმებს. დებულება ეხება ნებისმიერ მეწარმე სუბიექტს, სადაც 20-ზე მეტ ფიზიკურ პირს აქვს სესხი ან საკრედიტო ვალდებულება.

2018 წლის 1 იანვრიდან ბანკი „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის“ წევრია. დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო არის დამოუკიდებელი სასაო სამართლის იურიდიული პირი (სსიპ), რომელიც დაფუძნდა 2017 წლის 24 ივლისს „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად. სააგენტოს მთავარი დანიშნულება არის რეზიდენტი და არარეზიდენტი ფიზიკური პირების დეპოზიტების დაზღვევა საქართველოში მოქმედ ყველა კომერციულ ბანკში. ნებისმიერ ბანკში ლიკვიდაციის, გადახდისუნარიანობის ან გაკოტრების პროცედურების დაწყების შემთხვევაში („კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად), დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო უზრუნველყოფს მეანაბრეებისთვის დეპოზიტის ანაზღაურებას გარკვეულ ლიმიტამდე 20 კალენდარულ დღეში. დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო მართავს დეპოზიტების დაზღვევის სისტემას ქვეყანაში და უზრუნველყოფს მის ჯეროვან და ეფექტურ ფუნქციონირებას. დაზღვევა ფარავს ბანკის ვალდებულებებს ფიზიკური პირი მეანაბრეების მიმართ 5 ათას ლარამდე ბიზნესის შეწყვეტის და საბანკო საქმიანობის ლიცენზიის გამოთხოვის ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში.

ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნესგარემოს გავლენის შეფასებას ბანკის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალში ბიზნესგარემო შესაძლოა ხელმძღვანელობის შეფასებისგან განსხვავდებოდეს.

2 მომზადების საფუძველი

(ა) შესაბამისობის დეკლარაცია

თანდართული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა თანხისთვის ბანკი წარმოადგენს წინა ორი პერიოდის - 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების - შესადარის ინფორმაციას. ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით, ინფორმაციის ასე წარდგენა უფრო სასარგებლო და ინფორმაციულია ბანკის დაინტერესებული მხარეებისთვის.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მშობელი ბანკის მიერ ჯერ არ დამტკიცებულა ბანკის აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ გამოშვების შემდეგ.

(ბ) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით.

(გ) ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა

ბანკი წარმოადგენს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას ლიკვიდურობის მიხედვით რომელიც დაფუძნებულია ბანკის განზრახვასა და უფლებამოსილებაზე რომ მოახერხოს შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების პუნქტების აქტივების / ვალდებულებების უმეტესობის დაბრუნება/გადახდა აღქმული შესაძლებლობის საფუძველზე. დაბრუნების ან გადახდის ანალიზი ანგარიშგების თარიღიდან (მოკლევადიანი) 12 თვის განმავლობაში და დამატებით 12 თვის განმავლობაში ანგარიშგების თარიღიდან (გრძელვადიანი) წარმოდგენილია 23-ე შენიშვნაში.

(დ) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა ქართული ლარია (ლარი), რომელიც ბანკის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. სრული ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ათას ლარებში, გარდა იმ ნაწილებისა, სადაც სხვაგვარად არის მითითებული.

(ე) ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება

აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა სს „იმბანკი საქართველო“ დირექტორთა საბჭოს მიერ, ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე. აღნიშნული გადაწყვეტილების მისაღებად ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ბანკის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული გეგმები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობა.

ხელმძღვანელობამ ასევე შეაფასა ეკონომიკური კრიზისის გავლენა, რომელიც დაკავშირებულია კორონავირუსის ფართო გავრცელებასთან (COVID-19), როგორც აღწერილია 29-ე შენიშვნაში და მათ მიაჩნიათ, რომ განჭვრეტად მომავალში ამ მოვლენას არ ექნება მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკის საოპერაციო საქმიანობაზე. ხელმძღვანელობისთვის ცნობილი არ არის რაიმე არსებითი განუსაზღვრელობის შესახებ, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვი გააჩინოს ბანკის მიერ საქმიანობის გაგრძელების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის ბანკის ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა.

საანგარიშგებო თარიღით უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ხდება ამავე თარიღისთვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული რეალური ღირებულებით შეფასებული არაფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ხდება რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღით არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული და პირვანდელი ღირებულებით ასახული არაფულადი მუხლები გადაყვანილია ოპერაციის დღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსების შესაბამისად. გადაფასების შედეგად წარმოშობილი სავალუტო სხვაობების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ბანკის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაში, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, შემდეგია:

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

	2019	2018	2017
1 აშშ დოლარი / ლ	2.8677	2.6766	2.5922
1 ევრო / ლ	3.2095	3.0701	3.1044
1 თურქული ლირა / ლ	0.4821	0.5076	0.6874
1 გირვანქა / ლ	3.7593	3.3955	3.5005

რეალური ღირებულების დადგენა

ბანკი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აფასებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით.

რეალური ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. რეალური ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედეგად:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ბანკისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის რეალური ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ბანკი რეალურ ღირებულებებს აფასებს რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას.

- დონე 1 ფინანსური ინსტრუმენტები - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები დაუკორექტირებელი კოტირებული ფასები აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებზეც ბანკს აქვს წვდომა გაზომვის თარიღამდე. ბანკს მხოლოდ მაშინ მიაჩნია ბაზარი აქტიურად თუ არსებობს სათანადო სავაჭრო საქმიანობები შესაბამისი მოცულობითა და ლიკვიდურობით იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებების და როდესაც საბალანსო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია სავალდებულო და გამოყენებადი ფასების კოტები. მონაცემები რომლებიც გამოყენებულ იქნა შეფასებაში არის დაუკორექტირებელი კოტირებული ფასი, აქტიური ბაზრებიდან იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მიმართ, რომლებსაც ბანკს აქვს წვდომა გაზომვის თარიღთან.

ბანკი აქტიურად მიიჩნევს ბაზრებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს საკმარისი სავაჭრო საქმიანობა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების მოცულობისა და ლიკვიდურობის თვალსაზრისით და როდესაც არსებობს ბალანსის თარიღის სავალდებულო და განხორციელებადი ფასები.

- დონე 2 ფინანსური ინსტრუმენტები - ესენია შეფასებისას გამოყენებული საშუალებები და რომლებიც არის არსებითი, გამომდინარეობს უშუალოდ ან ირიბად დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებიდან, რომელიც ხელმისაწვდომია ინსტრუმენტის მთელი სასიცოცხლო პერიოდის განმავლობაში. ასეთი საშუალებები მოიცავს აქტიური ბაზრის მსგავსი აქტივების ან ვალდებულებების კოტირებულ ფასებს, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთის მრუდი, ნაგულისხმევი ცვალებადობა და საკრედიტო სპრედი. გარდა ამისა, კორექტირებები შეიძლება იყოს საჭირო აქტივის მდგომარეობის ან ადგილმდებარეობის ან იმ მოცულობასთან მიმართებაში, რომელიც მას მიესადაგება შეფასებულ ინსტრუმენტთან. თუმცა, თუ ასეთი შესწორება ეფუძნება არასაბაზრო მონაცემებს, რომლებიც არსებითია მთლიანი შეფასებისათვის, მაშინ ბანკი ამ ინსტრუმენტს დააკლასიფიცირებს როგორც მესამე დონისას. ეს არის მონაცემები, რომლებიც გამოიყენება შესაფასებლად და არის მნიშვნელოვანი, გამომდინარეობს პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებიდან, რომელიც ხელმისაწვდომია მთელი ინსტრუმენტის სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში. ასეთი ინფორმაცია მოიცავს აქტიური ბაზრის მსგავსი აქტივების ან ვალდებულებების კოტირებულ ფასებს, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთების შემოსავლიანობის მრუდები, ნაგულისხმევი ცვალებადობა და საკრედიტო სპრედები. გარდა ამისა, კორექტირება შეიძლება საჭირო იყოს აქტივის მდგომარეობის ან ადგილმდებარეობის ან იმ ზომასთან მიმართებაში, რომელიც მას ეხება იმ შესაფერის ინსტრუმენტთან შედარებით. ამასთან, თუკი ამგვარი ცვლილებები დაფუძნებულია არაემპირიული მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც მნიშვნელოვანია მთლიანი გაზომვისთვის, ბანკი ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტებს, როგორც მე -3 დონეს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- დონე 3 ფინანსური ინსტრუმენტები - ისინი რომლებიც მოიცავენ ერთს ან მეტ არასაბაზისო მონაცემებს რომელიც არსებითია მთლიანი შეფასებისათვის.

ბანკი პერიოდულად განიხილავს შეფასების ტექნიკას, მათ შორის მიღებული მეთოდოლოგიისა და მოდელის კალიბრაციის ჩათვლით. ამასთან, საბაზო მოდულებმა შეიძლება სრულად ვერ დაფაროს ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების შესაბამისი ფაქტორები, როგორიცაა საკრედიტო რისკი (CVA), საკუთარი საკრედიტო (DVA) ან / და დაფინანსების ხარჯები (FVA). შესაბამისად, ბანკი იყენებს სხვადასხვა ტექნიკას.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის დადგენა, რომლებიც იზომება რეალური ღირებულებით, მოიცავს პორტფელზე დაფუძნებულ მიდგომას რომელიც გამოიყენება მოსალოდნელი ნეტო თანხით ინდივიდუალური აქტივების მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, თითოეული კონტრაქტით, იმისათვის, რათა ასახოს ცალკეული კონტრაგენტების საკრედიტო რისკი არაუზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის.

ბანკი აფასებს თითოეული საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დონეებს სათითაოდ ინსტრუმენტების მიხედვით და საჭიროების შემთხვევაში ახდენს ინსტრუმენტების ხელახალ კლასიფიკაციას, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს დამყარებულ ფაქტებზე დაყრდნობით.

ფინანსური ინსტრუმენტები

თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ამ ინსტრუმენტების მართვის ბიზნესმოდელზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აღრიცხულია როგორც FVPL, საოპერაციო დანახარჯები ემატება ან აკლდება ამ ღირებულებას. განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარების შემდგომ და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

კლასიფიკაცია და შეფასება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები.

2018 წლის 1 იანვრიდან ბანკი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში;
- ▶ რეალური ღირებულება მოგებაში ან ზარალში.

ბანკი თავისი წარმომადგენელი და სავაჭრო ინსტრუმენტების პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ბანკმა შეიძლება ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხოს რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას.

2018 წლის 1 იანვრამდე ბანკი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენდა სესხებად და მისაღებ ანგარიშებად (ამორტიზებული ღირებულება), რეალური ღირებულებით შეფასებულად, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, გასაყიდად გამიზნულად ან დაფარვის ვადამდე ფლობილად (ამორტიზებული ღირებულება).

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ისინი ვაჭრობისთვისაა გამიზნული, ან არის წარმომადგენელი ინსტრუმენტები, ან რეალური ღირებულებითაა კლასიფიცირებული.

ფას 9-ზე გადასვლის ეფექტი

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია ფას 9-ის მიღების გავლენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და გაუნაწილებელ მოგებაზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, მათ შორის ბასს 39-ის მიხედვით გაწეული საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების ფას 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით ჩანაცვლების ეფექტი.

ბასს 39-ის მიხედვით საბალანსო ღირებულებების და ფას 9-ის მიხედვით გაცხადებული ნაშთების 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შეჯერების შედეგი ასეთია:

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

	ბასს 39-ის მიხედვით შეფასება		მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (დარიცხვა)/ ამოღება	ფასს 9	
	კატეგორია	თანხა		თანხა	კატეგორია
ფული და ფულადი სახსრები	L&R1	21,579	-	21,579	ამორტიზებული ღირებულება
მოთხოვნები საბანკო დაწესებულების მიმართ	L&R	434	(1)	433	ამორტიზებული ღირებულება
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	L&R	28,897	-	28,897	ამორტიზებული ღირებულება
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	L&R	157,004	307	157,311	ამორტიზებული ღირებულება
ამორტიზებული ღირებულება					
სულ აქტივები		237,574	306	237,880	
არაფინანსური ვალდებულებები					
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები		(209)	(14)	(223)	
ანარიცხები ფინანსური გარანტიებისთვის და გარესაბაღანსო ვალდებულებები		-	(140)	(140)	
სულ ვალდებულებები		(200,711)	(154)	(200,865)	

¹ L&R: სესხები და მოთხოვნები

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ბანკის ანალიზმა გამოავლინა, რომ მომხმარებლებზე გაცემული ყველა სესხი აკმაყოფილებდა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების კრიტერიუმს და ბანკმა ისინი მიაკუთვნა ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხვის კატეგორიას.

ფასს 9-ზე გადასვლის გავლენა რეზერვებსა და გაუნაწილებელ მოგებაზე ასეთია:

გაუნაწილებელი მოგება	რეზერვები და გაუნაწილებელი მოგება
საბოლოო ნაშთი ბასს 39-მიხედვით (2017 31 დეკემბერი)	6,808
ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება, რეალური ღირებულებით შეფასებული და სხვა სრულ შემოსავალში ასახვის ჩათვლით	98
გადავადებული გადასახადი ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით	(14)
ფასს 9-ის მიხედვით გადანაწილებული საწყისი ნაშთი (2018 წლის 1 იანვარი)	6,892
რეალური ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე	
საბოლოო ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბერი)	55
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით სავალდებულო ფინანსურ აქტივებისთვის, რომლებიც არის რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	68
ფასს 9-ის მიხედვით გადანაწილებული საწყისი ნაშთი (2018 წლის 1 იანვარი)	123
მთლიანი ცვლილება საკუთარ კაპიტალში ფასს 9-ის მიღების გამო	152

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გაუნაწილებელი მოგება	რეზერვები და გაუნაწილებელი მოგება
საბოლოო ნაშთი ბასს 39-მიხედვით (2017 31 დეკემბერი)	6,808
ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება, რეალური ღირებულებით შეფასებული და სხვა სრულ შემოსავალში ასახულის ჩათვლით	98
გადავადებული გადასახადი ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით	(14)
ფასს 9-ის მიხედვით გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი (2018 წლის 1 იანვარი)	6,892
რეალური ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე	55
საბოლოო ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბერი)	55
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით სავალო ფინანსურ აქტივებისთვის, რომლებიც არის რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	
ფასს 9-ის მიხედვით გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი (2018 წლის 1 იანვარი)	123
მთლიანი ცვლილება საკუთარ კაპიტალში ფასს 9-ის მიღების გამო	152

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში სესხებზე შესაძლო დანაკარგების საწყისი საერთო ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით და ანარიცხები სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისთვის ბასს 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ მიხედვით შეჯერებულია ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვთან.

	სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი/ ბასს 39-ის/ ბასს 37-ის მიხედვით შექმნილი ანარიცხები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ახალი შეფასება	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასს 9-ის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვარის მდგომარეობით
გაუფასურების რეზერვი შემდეგისთვის:			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(1,511)	306	(1,208)
ამორტიზირებული ღირებულებით გასაყიდად გამიზნული სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ბასს 39-ის მიხედვით/ სავალო ფინანსური აქტივები, რომლებიც არის რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ფასს-9-ის მიხედვით	-	(68)	(68)
	(1,511)	238	(1,273)
ფინანსური გარანტიები და გარეგანსური ვალდებულებები	-	(140)	(140)
	(1,511)	98	(1,413)

მოთხოვნები ბანკების მიმართ, კლიენტებზე გაცემული სესხები, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით.

2018 წლის 1 იანვრამდე მოთხოვნები ბანკების მიმართ და მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავდა იყო ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდების მქონე არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც კოტირებული არ იყო აქტიურ ბაზარზე. ასეთი აქტივები აღირიცხებოდა ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

2018 წლის 1 იანვრიდან ბანკი მხოლოდ მაშინ აფასებს ამორტიზებული ღირებულებით მოთხოვნებს ბანკების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსურ ინვესტიციებს, თუ ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- ▶ ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანაც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების მისაღებად;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელმწიფოებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს (SPPI).

კორპორაციული ობლიგაციები წარმოადგენს იურიდიული პირების მიერ გამოშვებულ სავალ ფასიან ქაღალდებს, რომელთა ფლობასაც ბანკი აპირებს დაფარვის ვადამდე. კორპორაციული ობლიგაციები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით და მათი აღიარება ხდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ნაწილში.

ბიზნესმოდელის შეფასება

ბანკი თავის ბიზნესმოდელს იმ დონეზე განსაზღვრავს, რომ საუკეთესოდ ასახავს იმას, თუ როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს თავისი ბიზნესამოცანების მისაღწევად.

ბანკის ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, აგრეგირებული პორტფელების დონეზე და ეყრდნობა ისეთ დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს, როგორიც არის, მაგალითად:

- ▶ როგორ ხდება ბიზნესმოდელის ეფექტურობისა და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება და ანგარიშგება საწარმოს ხელმძღვანელობის ზედა რგოლისთვის;
- ▶ რისკები, რომლებიც მოქმედებს ბიზნესმოდელის ეფექტურობაზე (და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში არსებულ ფინანსურ აქტივებზე) და, კერძოდ, როგორ იმართება ეს რისკები;
- ▶ როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება (მაგალითად, ანაზღაურება ეყრდნობა თუ არა მართული აქტივების რეალურ ღირებულებას ან ამოღებულ სახელმწიფოებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ ბანკის შეფასების მნიშვნელოვანი ასპექტებია ასევე გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ოდენობა და დრო.

ბიზნესმოდელის შეფასება ეყრდნობა გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს, „ყველაზე უარესი“ ან „სტრესული შემთხვევების“ სცენარების გათვალისწინების თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადების რეალიზაცია ბანკის თავდაპირველი მოლოდინისგან განსხვავებულად ხდება, ბანკი ამ ბიზნეს მოდელის დანარჩენი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას კი არ ცვლის, არამედ ამ ინფორმაციას ითვალისწინებს მომავალში ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შესყიდული ფინანსური აქტივების შეფასებისას.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების (SPPI) ტესტირება

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე ეტაპზე ბანკი ფასებს ფინანსური აქტივის სახელმწიფოებო პირობებს, რათა დაადგინოს, აკმაყოფილებს თუ არა ისინი მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირებას.

„ძირითადი თანხა“ ტესტირების მიზნებისთვის განისაზღვრება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას და შეიძლება შეიცვალოს ფინანსური აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ მოხდა ძირითადი თანხის დაფარვა ან პრემიის/დისკონტის ამორტიზაცია).

პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები საკრედიტო ხელშეკრულებებში, როგორც წესი, არის ფულის დროითი ღირებულების ანაზღაურება და საკრედიტო რისკი. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად ბანკი ეყრდნობა განსჯას და ითვალისწინებს ისეთ მნიშვნელოვან ფაქტორებს, როგორებიცაა ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც დადგენილია საპროცენტო განაკვეთი.

ამისგან განსხვავებით, სახელმწიფოებო პირობები, რომლებიც ითვალისწინებს არაარსებითზე მეტ რისკს ან სახელმწიფოებო ფულადი ნაკადების ცვალებადობას, რომლებიც არ უკავშირდება ძირითად სახელმწიფოებო გარიგებას, არ წარმოქმნის ისეთ სახელმწიფოებო ფულად ნაკადებს, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი თანხის და დაუფარავ ბალანსზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს. ასეთ შემთხვევებში ფინანსური აქტივი უნდა შეფასდეს რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

პრემია და დისკონტი, თავდაპირველი გარიგების დანახარჯების ჩათვლით, აისახება შესაბამისი ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზდება ინსტრუმენტის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით.

ამორტიზებული ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას, გამოკლებული ძირითადი თანხის შენატანები, დამატებული ან გამოკლებული აღიარებულ თავდაპირველ თანხასა და ვადის ბოლოს არსებულ თანხას შორის ნებისმიერი სხვაობის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაგროვილი ამორტიზაცია, გამოკლებული ნებისმიერი შემცირება, რომელიც ეხება რეალური ღირებულებით შეფასებულ სავალ ინსტრუმენტებს, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

2018 წლის 1 იანვრიდან ბანკი იყენებს ფასს 9-ით განსაზღვრულ ახალ კატეგორიას სავალ ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც არის რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როდესაც დაკმაყოფილებულია ორივე პირობა:

- ▶ ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელმეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით და ფინანსური აქტივების გაყიდვით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელმეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

სავალ ინსტრუმენტები, რომლებიც არის რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შემდეგ ფასდება რეალური ღირებულებით და რეალურ ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იმ სავალ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ფასდება რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, არ ამცირებს ამ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, რომელიც რჩება რეალური ღირებულებით. ამის ნაცვლად, რეზერვის ოდენობის თანხა, რომელიც წარმოიშობა, აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით რომ შეფასებულია, აისახება სხვა სრულ შემოსავალში, როგორც დაგროვილი გაუფასურების თანხა, შესაბამისი დარიცხვით მოგებაში ან ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული დაგროვილი ზარალის გადატანა ხდება მოგებაში ან ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

ფინანსური გარანტიები და სესხების გაცემის ვალდებულებები

ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს და სესხების გაცემის ვალდებულებებს.

ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში რეალური ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება შემდეგ ორ მაჩვენებელს შორის უმეტესით: თავდაპირველად აღიარებული თანხა, დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით, რომელიც აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში და გარანტიის შედეგად წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად საჭირო ხარჯის ყველაზე ზუსტი პროგნოზი ბასს 37-ის მიხედვით, (2018 წლის 1 იანვრამდე) ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფასს 9-ის მიხედვით (2018 წლის 1 იანვრიდან).

სესხების გაცემის ვალდებულებები ისეთი ვალდებულებებია, რომელთა მიხედვითაც, ნაკისრი ვალდებულების ვადის განმავლობაში ბანკს ევალება სესხის გაცემა მომხმარებლისთვის წინასწარ დადგენილი პირობებით. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების ანალოგიურად, ბასს 39-ის მიხედვით ანარიცხები იქმნებოდა წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევაში, მაგრამ 2018 წლის 1 იანვრიდან ასეთ ხელშეკრულებებს შეეხო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით ანარიცხების შემქმნის მოთხოვნები.

გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივები

2018 წლის 1 იანვრამდე გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივები იყო ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, რომლებიც განიხილებოდა გასაყიდად გამიზნულად ან არ იყო კლასიფიცირებული სხვა კატეგორიებში ბასს 39-ის მიხედვით.

შემდგომი შეფასებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი

2018 წლის 1 იანვრამდე ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, შემოსულობის ან ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდებოდა მაშინ, როდესაც ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების აღიარება წყდებოდა ან ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება უფასურდებოდა, და ამორტიზაციის პროცესის მეშვეობით. გასაყიდად გამიზნული ფინანსური აქტივების შეფასდა რეალური ღირებულებით, ხოლო მოგებისა და ზარალის აღიარება მოხდა სხვა სრულ შემოსავალში ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების დრომდე, როდესაც კუმულაციური მოგება-ზარალი, რომელიც მანამდე სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იყო ასახული, რეკლასიფიცირდებოდა მოგებაში ან ზარალში. თუმცა, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოანგარიშებული საპროცენტო შემოსავლების აღიარება მოხდა მოგებაში ან ზარალში.

სესხები

2018 წლის 1 იანვრამდე სესხები და დებიტორული დავალიანებები წარმოადგენდნენ არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ღირებულებით ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ იყო კოტირებულ აქტიურ ბაზარზე. ისინი არ მოიაზრებოდნენ დაუყოვნებლივი ან მოკლევადიანი რეალიზაციისთვის და არ იყვნენ კლასიფიცირებული, როგორც სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები ან დასახელებულნი იყვნენ, როგორც გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. ასეთი აქტივები აღიარდებოდა ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. მოგება და ზარალი იქნა აღიარებული მოგება-ზარალის უწყისში, როდესაც ხდებოდა სესხებისა და დებიტორული სახსრების ჩამოწერა ან გაუფასურება, ასევე ამორტიზაციის პროცესში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია

2018 წლის 1 იანვრიდან ბანკი არ ახდენს თავისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გარდა ისეთი გამონაკლისის შემთხვევებისა, როცა ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არასდროს ხდება. 2017 წელს ბანკს არ მოუხდენია თავისი რომელიმე ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების რეკლასიფიკაცია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი ეტაპობრივი მიდგომა

ფასს 9-მ შემოიღო სამეტაპიანი მიდგომა შექმნის ან შესყიდვის თარიღისთვის მოქმედი(შემოსავლიანი) ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისადმი. ეს მიდგომა შემდეგი სამი ეტაპისგან შედგება:

- ▶ პირველი ეტაპი: ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- ▶ მეორე ეტაპი: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზრდილად ითვლება, ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ ეტაპზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდი გასათვალისწინებელი პირველი ეტაპის 12-თვიან პერიოდთან შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე ეტაპზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად;
- ▶ მესამე ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე ეტაპზე. ბანკი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

ფინანსური ინსტრუმენტები ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნის გათვალისწინებით კლასიფიცირდება ზემოთ აღნიშნულ სამ ეტაპიანი მოდელის შესაბამისად.

ფასს-9-ის ძირითადი პრინციპები და შეფასებები მოცემულია შენიშვნა 4-ში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება არსებულ ვალუტებს შორის და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში ფულადი სახსრების ნაშთს, საქართველოს ეროვნული ბანკიდან (სებ) მისაღებ სახსრებს სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით, ყველა ბანკთაშორის განთავსებას და ბანკთაშორის დებიტორულ დავალიანებას სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით. სამ თვეზე მეტი პერიოდით დაბანდებული სახსრები არ შედის ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით

სახსრები სხვა ბანკებში

სახსრები სხვა ბანკებში აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი წინასწარ გასცემს თანხას კონტრაგენტ ბანკზე. სახსრები სხვა ბანკებში თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით (AC) ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით როდესაც: მათი აღიარება ხდება სახელმწიკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და ფულადი სახსრები წარმოადგენს SPPI-ს, და ისინი არ არიან აღიარებული როგორც FVTPL. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ისინი აღირიცხება რეალური ღირებულებით (FV). ბანკებიდან გამოყოფილი თანხები აღირიცხება გაუფასურების ზარალის ანაზღაურებისთვის.

სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს სახელმწიფო ობლიგაციებს. ბანკი აკლასიფიცირებს საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს როგორც AC-ს ან FVOCI-ს. ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება AC-ში, თუ ისინი ინახება სახელმწიკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებისთვის და გასაყიდად, სადაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და თუ ისინი არ არის

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მითითებული FVTPL-ში. ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება FVOCI-ში, თუ ისინი ინახება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებისთვის და გასაყიდად, სადაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და თუ ისინი არ არის აღრიცხული FVTPL-ში. ამ აქტივებიდან პროცენტის შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარდება მოგება-ზარალის უწყისში. ყველა სხვა ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში აღირიცხება OCI-ში. როდესაც ფასიანი ქაღალდების ჩამოწერა ხდება, OCI-ში აღრე აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი კლასიფიცირდება OCI-დან მოგება-ზარალის უწყისში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობის ფარგლებში ბანკი ახორციელებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციებს, მათ შორის ფორვარდებს, სვოპებსა და ოფციონებს სავალუტო და კაპიტალის ბაზრებზე. ასეთი ფინანსური ინსტრუმენტები ფლობილია სავაჭროდ და აისახება რეალური ღირებულებით. რეალური ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ან ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება აქტივებად, როდესაც მათი რეალური ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, როცა მათი რეალური ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ან საკურსო სხვაობიდან მიღებულ წმინდა შემოსულობაში, ინსტრუმენტის ხასიათიდან გამომდინარე.

სესხები სუბორდინირებული (დაქვემდებარებულ) ვალის ჩათვლით

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება როგორც ვალდებულებები, როდესაც ხელშეკრულების მიხედვით ბანკს აქვს ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მფლობელისათვის გადაცემის ვალდებულება, ან ვალდებულება რომ დააკმაყოფილოს მოთხოვნა, გარდა ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გაცვლით, საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტების გარკვეული რაოდენობისთვის. ასეთი ინსტრუმენტები მოიცავს საკრედიტო ინსტიტუტების გამოვლენილ თანხებს, მომხმარებლისთვის გამოყოფილ თანხებს, გაცემულ დავალიანებას და დაქვემდებარებულ დავალიანებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგება და ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება სესხების ჩამოწერა და აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში. თუ ბანკი ყიდულობს საკუთარ დავალიანებას, იგი ამოღებული იქნება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან და სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ბანკი მაშინ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც იწურება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღებაზე, ან როდესაც იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივს ისეთ გარიგებაში, რომლის პირობებითაც ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი გადაიცემა ან რომელშიც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს და არ ინარჩუნებს კონტროლს ფინანსურ აქტივზე. ბანკი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის შემთხვევაში.

ჩამოწერები

2018 წლის 1 იანვრიდან ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ან ნაწილობრივ, ან მთლიანად მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკმა შეწყვეტს მათი ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა დაგროვილი ზარალის რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ ემატება რეზერვს და შემდეგ გამოიქვითება საერთო საბალანსო ღირებულებიდან. ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯში. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

როდესაც სესხი ვადაგადაცემული ხდება, იწყება პრობლემური სესხის ამოღების პროცესი. სესხი გადაეცემა პრობლემური აქტივების მმართველს, რომელიც ცდილობს მსესხებელთან დაკავშირებას და სესხის დაფარვის გზების ძიებას. თუ ეს შედეგს არ გამოიღებს 90 დღეში, იწყება სასამართლო პროცესი, რომელიც შეიძლება 3-4 წლის განმავლობაში გაგრძელდეს, ყველა ეტაპის გათვალისწინებით.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დაახლოებით ოთხი წელია საჭირო, რათა დაასკვნას, რომ აქტივის ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს და აქტივი უნდა ჩამოიწეროს.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა ხდება მაშინ, როდესაც ვალდებულება გასტუმრებულია, გაუქმებული ან მისი ვადა ამოწურულია. იმ შემთხვევაში, თუ არსებული ფინანსური ვალდებულება შეცვლის იმავე კრედიტორის განსხვავებული პირობის მქონე ვალდებულებას, ან არსებითად შეიცვლება ვალდებულების პირობები, ასეთი შეცვლა ან მოდიფიკაცია განიხილება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება და შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აღიარდება მოგება-ზარალში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგადაფარვის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგომის პირობით და ნებადართული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ კომპანიის და ყველა კონტრაქტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება ბასს 39-ის მიხედვით

2018 წლის 1 იანვრამდე ბანკი თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებდა ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რაიმე ობიექტური ნიშნის არსებობას. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ბანკი განსაზღვრავდა გაუფასურების ზარალის ოდენობას. ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად განიხილებოდა და გაუფასურების ზარალი დგებოდა მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობდა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ერთი ან მეტი მოვლენის შედეგად, რომელსაც ადგილი ჰქონდა ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) და ზარალის დადგომის ეს შემთხვევა (ან შემთხვევები) გაკლენას ახდენდა ფინანსური აქტივიდან ან ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია.

მტკიცებულებები გაუფასურებაზე შეიძლება შეიცავდეს ინდიკატორებს იმის შესახებ, რომ მსესხებელი ან და მსესხებელთა ჯგუფი განიცდიდა მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, დეფოლტს ან პროცენტისა და ძირი თანხის ვადაგადაცილებებს. ალბათობა იმისა, რომ ისინი გადავიდნენ გაკოტრების და ფინანსური რეორგანიზაციის ფაზაში და ინფორმაციაზე დაკვირვებით ჩანს რომ, არსებობდა მომავალი ფულადი ნაკადების შეფასებისას მათი შემცირება, მაგალითად ცვლილებები როგორც არის დავალიანების და ეკონომიკური პირობების ცვლილებები, რომლებიც კორელაციასთან არის დეფოლტთან. გასაყიდად გამოიწველი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, გაუფასურების მტკიცებულებები ასევე მოიცავდა ინვესტიციის რეალური ღირებულების მნიშვნელოვან ან გახანგრძლივებულ ვარდნას მისი ღირებულების ქვემოთ.

ბანკი აფასებს, იყო თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურად იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი იყო, ან კოლექტიურად იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც ინდივიდუალურად არ იყო მნიშვნელოვანი.

მტკიცება რომ გაუფასურებას ადგილი აქვს, გაუფასურების ზარალი გამოითვლება აქტივის სხვაობით საბალანსო ღირებულებასა და მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებით შეფასებას შორის (მოიცავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალს რომელსაც ჯერ არ აქვს ადგილი), დისკონტირებული საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივებისათვის, როგორც სხვაობა ინვესტიციის ღირებულებასა და მის რეალურ ღირებულებას შორის. აქტივის საბალანსო ღირებულება შემცირდა და ზარალის ოდენობა აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. საპროცენტო შემოსავლები კვლავ დარიცხული იქნება შემცირებული საანგარიშო ღირებულების საფუძველზე, აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, ან გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივებისთვის, საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც გამოიყენება მომავალში ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის, გაუფასურების გაზომვის მიზნებისთვის. აქტივები გაუფასურებასთან ერთად ჩამოიწერება, როდესაც არ არსებობს მომავალი აღდგენის რეალისტური პერსპექტივა და ყველა უზრუნველყოფის რეალიზაცია განხორციელდა ან მიღებულ იქნა ბანკის საკუთრებაში. თუ მომდევნო პერიოდში, შეფასებული გაუფასურებული ზარალის ღირებულება შემცირდა გაუფასურების აღიარების შემდეგ გამოწვეული მოვლენის გამო, ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალის შემობრუნება მოხდა მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, გარდა გასაყიდად გამოიწველი კაპიტალის ინვესტიციებისა, რომელთათვისაც მათი რეალური ღირებულების ზრდა გაუფასურების შემდეგ აღიარებულ იქნა სხვა სრულ შემოსავალში. გაუფასურების კოლექტიური შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ბანკის შიდა პროდუქტის მონიტორინგის სისტემის საფუძველზე, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის მახასიათებლებს, როგორიცაა აქტივების ტიპი, ინდუსტრია, გირაოს ტიპი, წარსული სტატუსი და სხვა შესაბამისი ფაქტორები. მომავალი ფულადი ნაკადები იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც კოლექტიურად შეფასდა გაუფასურებაზე, შეაფასეს ისტორიული ზარალის გამოცდილების საფუძველზე, საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მსგავსი ჯგუფში. ისტორიული დანაკარგების გამოცდილება შეცვალეს მიმდინარე დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე, რომ ასახავდნენ მიმდინარე პირობების შედეგებს, რომლებიც გაკლენას არ ახდენდნენ იმ წლებზე, რომელზედაც იყო დაფუძნებული ისტორიული ზარალის გამოცდილება და ამოიღონ ისტორიული პერიოდის პირობების შედეგები, რომლებიც ამჟამად არ არსებობდა. მომავალი ფულადი ნაკადების ცვლილებების შეფასება აისახა და მიმართულების შესაბამისად იყო, წლიდან წლამდე შესაბამის დაკვირვებულ მონაცემებში ცვლილებების შეტანისას (მაგალითად, უმუშევრობის დონის ცვლილებები, ქონების ფასები, სასაქონლო ფასები, გადახდის სტატუსი, ან სხვა

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფაქტორები, რომლებიც ჯგუფში მიყენებული ზარალის ან მათი მასშტაბების მანიშნებელია). მეთოდოლოგია და მომავალი ფულადი ნაკადების შეფასება რეგულარულად გადაიხედებოდა რათა შემცირდეს ზარალის შეფასებასა და ზარალის ფაქტობრივ გამოცდილებას შორის. ინფორმაცია ფასს 9-ით გათვალისწინებული გაუფასურების შეფასების შესახებ, მოცემულია 23 შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთითა და გაუფასურებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ამ ღირებულებაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გაუფასურების შეფასება ხდება მაშინ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიაჩნდება, რომ საბალანსო ღირებულების ამოღება შესაძლოა ვერ მოხერხდეს. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში სხვა საოპერაციო ხარჯის ნაწილში. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და შედის სხვა საოპერაციო ხარჯებში, თუ ისინი კაპიტალიზაციას არ ექვემდებარება.

აქტივზე ცვეთის დარიცხვა იწყება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი შედის ექსპლუატაციაში. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი შეფასებითი მაჩვენებლების მიხედვით:

საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	5 წელი
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	5 წელი
ავეჯი და მოწყობილობები	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
აქტივის გამოყენების უფლება	იჯარის ვადა

საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ცვეთა ხდება იჯარის ვადასა და მისი სასარგებლო გამოყენების ვადას შორის უმცირეს ვადაზე.

ამა თუ იმ ძირითადი საშუალების აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების ან ჩამოწერის დროს ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება ადარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი მოგება ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში იმ პერიოდისთვის, რა პერიოდშიც აქტივის აღიარების შეწყვეტა მოხდა. ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით, და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

არამატერიალური აქტივები

შეძენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი.

შეძენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიების კაპიტალიზება ხდება იმ ხარჯების საფუძველზე, რომლებიც გაწეულია კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შესაძენად და სამუშაო პირობებში მოსაყვანად.

ამორტიზაცია მოგებასა და ზარალს ერიცხება წრფივი მეთოდით არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე. სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადები ექვსიდან შვიდ წლამდე მერყეობს.

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები საკუთარ კაპიტალად არის კლასიფიცირებული. ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ზღვრული ხარჯების აღიარება ხდება საკუთარი კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით, საგადასახადო ეფექტის გათვალისწინებით

ღივიდნდები

ბანკის მიერ ღივიდნდების გამოცხადება და გადახდა ექვემდებარება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ წესებსა და ნორმატიულ აქტებს.

ჩვეულებრივ აქციებთან დაკავშირებული ღივიდნდები აისახება გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნებით იმ პერიოდისთვის, რომელშიც ეს ღივიდნდები გამოცხადდა. ღივიდნდები აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების თარიღისთვის მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღამდე

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ან თარიღის დადგომისას. დივიდენდების ასახვა ანგარიშგებაში ხდება იმ შემთხვევაში თუ, ის გამოცხადებულია საანგარიშგებო პერიოდამდე, ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს ფინანსური ანგარიშგების გამოცემისა.

პირობითი ვალდებულებები

სანამ გადინება ანგარიშსწორების მიზნით არ არის მოსალოდნელი, პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ გამჟღავნებულია განმარტებით შენიშვნებში. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ გამჟღავნებულია განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც ეკონომიკური სარგებელის შემოდინება სავარაუდოა.

დაბეგრა

მოგების გადასახადი მოცემული ფინანსურ ანგარიშგებაში გაანგარიშებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ამოქმედებული ან არსებითად მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, შესაბამის ტერიტორიაზე სადაც ბანკი მოქმედებს. მოგების გადასახადი შედგება მიმდინარე და გადავადებული გადასახდელებისგან და აღიარებულია მოგება ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი აღიარებულია პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში, რადგან იგი უკავშირდება გატარებებს, რომლებიც იმავე ან სხვა პერიოდში, პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში.

მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი არის მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება წლის დასაბეგრ შემოსავალზე, საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ამოქმედებული ან არსებითად უკვე მიღებული საგადასახადო განაკვეთების საშუალებით დაანგარიშებული და გასულ წლებთან მიმართებაში საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირებით. მიმდინარე გადასახადი ასევე მოიცავს დივიდენდებისგან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

გადავადებული მოგების გადასახადი დაანგარიშებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ვალდებულებათა მეთოდით, საგადასახადო ზარალის და დროებითი სხვაობებით, რომელიც წარმოიქმნება აქტივების და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და მათ სააღრიცხვო ღირებულებებს შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის. საწყისი აღიარების გამოწვევების შესაბამისად, გადავადებული მოგების გადასახადი არ აღირიცხება თავდაპირველ აღიარებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს ტრანსაქციებს შორის დროებით სხვაობებზე, გარდა ბიზნეს კომბინაციისა, თუ გარიგება, როდესაც თავდაპირველად აღირიცხა, გავლენას არ ახდენს არც აღრიცხვაზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული მოგების ვალდებულება არ აღირიცხება იმ დროებით სხვაობებზე, გუდვილის თავდაპირველ აღიარებასა და შემდგომი გუდვილის შორის, რომელიც არ გამოიქვეთება საგადასახადო მიზნებისთვის. გადავადებული საგადასახადო ნაშთები იზომება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამოქმედებულ ან არსებითად ამოქმედებულ საგადასახადო განაკვეთებზე და მოსალოდნელია რომ გამოყენებულ იქნება იმ დროში, როდესაც დროებითი სხვაობები შემობრუნდება და ან გამოყენებული იქნება საგადასახადო ზარალი.

საქართველოში ასევე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი რომელიც აფასებს ბანკის საქმიანობას. აღნიშნული გადასახადები შედის, როგორც სხვა ოპერატიული ხარჯების კომპონენტი.

შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯები

შემოსავალი აღიარდება იმდენად, რამდენადაც სავარაუდოა, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა ბანკში და შემოსავალი საიმედოდ გაიზომება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგი სპეციალური კრიტერიუმებს: ფასს 9-ის თანახმად, საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც იზომება ამორტიზებული ღირებულებით. საპროცენტო შემოსავალი პროცენტის ფინანსური აქტივებისთვის, რომელიც იზომება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასს 9-ით, ასევე აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. პროცენტის ხარჯი ასევე გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ამორტიზებული ღირებულებით აღებული ყველა ფინანსური ვალდებულებისთვის. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლითაც დისკონტირებულია მომავალი ფულადი ნაკადებით ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში, ან, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო მოკლე პერიოდის განმავლობაში, ფინანსური აქტივის მთლიანი საანგარიშგო ღირებულების მიმართ.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (და, შესაბამისად, ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება) გამოითვლება გარიგების ხარჯების და ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიუმის გათვალისწინებით ფინანსური აქტივების შეძენისას, აგრეთვე ღირებულება და ხარჯები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. ბანკი აღიარებს პროცენტის შემოსავალს საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რაც წარმოადგენს სესხის სავარაუდო სიცოცხლის განმავლობაში დაბრუნების მუდმივი კურსის საუკეთესო შეფასებას. აქედან გამომდინარე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშება ასევე იღებს მონაწილეობას პოტენციურად განსხვავებული საპროცენტო განაკვეთებზე, რომლებიც შეიძლება დაერიცხოს ფინანსური

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აქტივის მოსალოდნელ სიცოცხლის სხვადასხვა ეტაპზე და პროდუქტის სასიცოცხლო ციკლის სხვა მახასიათებლებზე (მათ შორის, წინასწარ შეფარდება, ჯარიმის პროცენტები და გადასახადები).

თუ ფიქსირებული განაკვეთის ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების ფულადი ნაკადების მოლოდინები გადაიხედება მიზეზთა გამო, საკრედიტო რისკის გარდა, შესაბამისად ცვლილებები მომავალი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადებისა დისკონტირდება საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირებით საბალანსო ღირებულებაზე. სხვაობები გასულ საბალანსო ღირებულებიდან აღირიცხება როგორც ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების საანგარიშო ღირებულების დადებითი ან უარყოფითი შეცვლა ბალანსზე, პროცენტული შემოსავლის / ხარჯის შესაბამისი ზრდით ან შემცირებით, რომელიც გამოითვლება ეფექტური პროცენტის მეთოდით.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, ბანკი ითვლის საპროცენტო შემოსავალს, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე. თუ ფინანსური აქტივები გაჯანსაღდება და აღარ არის საკრედიტო გაუფასურება, ბანკი აბრუნებს პროცენტის შემოსავლის გაანგარიშებას მთლიანი საფუძველზე.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივისთვის, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს ითვლის კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საშუალებით და გამოიყენებს აღნიშნულ განაკვეთს აქტივის ამორტიზებისთვის. კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც საწყისი აღიარებისას ახდენს მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებას (შეიცავს საკრედიტო ზარალს) შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის ამორტიზირებული ღირებულებით.

მიღებული მოსაკრებელი და საკომისიო

ბანკი იღებს მოსაკრებელს და საკომისიო შემოსავალს ფინანსური მომსახურების მრავალფეროვანი ასორტიმენტიდან, რომელიც ის სთავაზობს თავის მომხმარებელს. მოსაკრებელი და საკომისიო შემოსავალი აღიარდება იმ ოდენობით, რომლითაც ბანკი მოელის მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ.

- საკომისიო შემოსავალი მიღებული განხორციელებული მომსახურებიდან პერიოდის განმავლობაში

გარკვეული პერიოდის განმავლობაში მომსახურების გაწევისთვის მიღებული მომსახურების საფასური დარიცხულია ამ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც შესრულება ვალდებულება. სესხის გაცემის საკომისიო, სესხის მომსახურე მოსაკრებლები და სხვა გადასახადები, რომლებიც ითვლება სესხის მთლიანი მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილთან, გარიგების თანხებთან დაკავშირებულ ხარჯებთან ერთად, გადავადებულია და ამორტიზირდება პროცენტის შემოსავლისათვის, ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სიცოცხლის განმავლობაში, ეფექტური პროცენტის გამოყენებით.

- საკომისიო შემოსავალი მიღებული როდის გარკვეულ მომენტში

სხვა საფასური, საკომისიო და სხვა შემოსავლისა და ხარჯების საგნები აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში, როდესაც შესაბამისი მომსახურების მიწოდება ხდება. თითოეული ოპერაცია განიხილება, როგორც ცალკეული შესრულების ვალდებულება.

იჯარები

ხელშეკრულების დაწყებისას ბანკი აფასებს, არის თუ არა ხელშეკრულება იჯარა, ან მოიცავს თუ არა საიჯარო პირობებს. ანუ - ითვალისწინებს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივის სარგებლობის კონტროლის უფლებას პერიოდის განმავლობაში, შესაბამისი ანაზღაურების სანაცვლოდ. ბანკი მიმართავს ერთიანი აღიარებისა და გაზომვის მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მცირე ღირებულების და მოკლევადიანი იჯარებისა. ბანკი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, იჯარის გადასახდელების შესაბამისად და ასევე აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას, რომელიც წარმოადგენს აღნიშნულ იდენტიფიცირებულ აქტივზე სარგებლობის კონტროლის უფლებას.

აქტივის გამოყენების უფლება

ბანკი აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ვადის დაწყების პერიოდში. აქტივის გამოყენების უფლების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალით, და დაკორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების შეფასების თანხით. აქტივის გამოყენების უფლება მოიცავს აღიარებულ საიჯარო ვალდებულებას, გაწეულ თავდაპირველ დანახარჯებს და საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისათვის მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით. აქტივის გამოყენების უფლება ამორტიზდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, საიჯარო აქტივის სასიცოცხლო პერიოდსა და იჯარის ვადას შორის უმცირესით. იგი აგრეთვე ექვემდებარება გაუფასურებას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღით, ბანკი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებას რომლებიც იზომება საიჯარო გადასახადის დღევანდელ ღირებულებაში, რომელთა გადახდა უნდა მოხდეს საიჯარო ვადის განმავლობაში. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით, ინდექსებზე ან განაკვეთებზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს და თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. საიჯარო გადახდები აგრეთვე მოიცავს შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ ბანკი გამოიყენებს ამ უფლებას და იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს ბანკის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის გამოყენების უფლების გამოყენებას. იჯარის გადახდების დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშებისას, ბანკის იყენებს ზღვრულ საპროცენტო განაკვეთს იჯარის ვადის დაწყების პერიოდისთვის, რადგან იჯარაში ნაგულისხმები საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად შეუძლებელია.

საიჯარო ვალდებულებების სააღრიცხვო ღირებულება ხელახლა იზომება იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს ცვლილება, საიჯარო ვადის შეცვლა, იჯარის გადახდების შეცვლა ან ძირითადი აქტივის შესაძენად ოფციონის შეფასების შეცვლა.

მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების იჯარები

ბანკი იყენებს აღიარების გამონაკლისებს, როგორც არის იდენტიფიცირებული აქტივის დაბალი ღირებულებას ბანკომატების განთავსებისათვის გაფორმებულ საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის. საიჯარო გადახდები აღიარდება ხარჯებში წრფივი მეთოდით საფუძველზე საიჯარო ვადის განმავლობაში.

არა-ფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები, გარდა გადავადებული გადასახადებისა, შეფასებულია თითოეულ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გაუფასურებაზე. არაფინანსური აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება მეტია მის რეალურ ღირებულებაზე შემცირებული გაყიდვების დანახარჯებით.

გამოყენების ღირებულების შეფასებისას, მომავალი ფულადი ნაკადები შეფასებული არის ისეთი აქტივისთვის, რომელიც არ წარმოქმნის ფულადი სახსრების შემოდინებას, რომელიც დიდ წილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებისგან, ანაზღაურებადი თანხა განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულით, რომელსაც აქტივი მიეკუთვნება. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებულ რაოდენობას.

გაუფასურების ზარალი დაკავშირებული არა-ფინანსური აქტივებიდან აღიარდება მოგება ზარალში და შემობრუნდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მოხდა ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასების განსაზღვრაში ცვლილებები. გაუფასურების ზარალის შემობრუნება ხდება მხოლოდ თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება აღრიცხვის ღირებულებას, რომელიც დადგენილი იქნებოდა, ამორტიზაციის ან ამორტიზაციის გარეშე, თუ არ იქნა აღიარებული გაუფასურების ზარალი.

საპენსიო და სხვა სარგებლიანი ვალდებულებები

ბანკს არ აქვს საპენსიო შეთანხმებები, რომლებიც განცალკევებულია საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სისტემისგან. ამასთან, ბანკს არ აქვს შემდგომი საპენსიო სარგებელი.

ახალი სტანდარტების, ინტერპრეტაციებისა და დამატებების მიღება

ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები ეფექტურია 2019 წლის 1 იანვრის ან მას შემდეგ დაწყებული ყოველწლიური პერიოდებისთვის, თუ სხვა რამ არ არის დადგენილი. ბანკმა დანერგა ყველა ახალი და შესწორებული სტანდარტი და IASB-ის მიერ გაცემული ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა მიმდინარე საანგარიშო პერიოდისთვის.

ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ბანკმა პირველად დანერგა ფასს-16 იჯარა. 2019 წელს პირველად გამოიყენება რამდენიმე სხვა ცვლილება და ინტერპრეტაცია, მაგრამ გავლენას არ ახდენს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 16 იჯარა

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფაისკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა – სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს-16 მოიცავს ყველა ტიპის იჯარას გარკვეული გამონაკლისებით. იჯარა განისაზღვრება როგორც ხელშეკრულება, ან ხელშეკრულების ნაწილი, რომელიც ითვალისწინებს აქტივის (ძირითადი აქტივების) გამოყენების უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ანალოგიურად. განმავლობაში. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამონაკლისს მოიჯარეებისთვის – „დაბალი ღირებულების მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულებები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი. მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორც ბასს 17-ის მიხედვით და გამოიწვევს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის 2019 წლის 1 იანვრის ბანკმა ფასს-16 დანერგვისთვის გამოიყენა მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდი. აღნიშნული მეთოდის თანახმად, სტანდარტი გამოყენებულია რეტროსპექტულად, ამ სტანდარტის პირველად გამოყენებით გამოწვეული კუმულაციური ეფექტის აღიარებით თავდაპირველი გამოყენების თარიღით. ბანკმა გარდამავალი პრაქტიკული მიზანშეწონილობისთვის აირჩია არ შეეფასებინა არის თუ არა ხელშეკრულება საიჯარო ხელშეკრულება და მოიცავს თუ არა ის იჯარას 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ამის ნაცვლად, ბანკმა გამოიყენა სტანდარტი მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებზე, რომელიც ადრე იყო იდენტიფიცირებული, როგორც იჯარა, რომელზეც ვრცელდებოდა ბასს-17 და ფასს-4, თავდაპირველი აღიარების პერიოდში.

ბანკს აქვს იჯარის ხელშეკრულებები ფილიალებისთვის და ბანკომატის განთავსებისთვის. ფასს 16-ის დანერგვამდე ბანკმა თითოეული იჯარა დააკლასიფიცირა როგორც საოპერაციო იჯარა საწყისი თარიღიდან. სტანდარტი ითვალისწინებს გადასვლის სპეციფიკურ მოთხოვნებს და პრაქტიკულ მიზანშეწონილობას, რომელიც გამოყენებულია ბანკის მიერ. ბანკის აღიარებულია სარგებლობის უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები იმ იჯარებისთვის, რომლებიც ადრე იყო კლასიფიცირებული, როგორც საოპერაციო იჯარა, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების აქტივების გარდა. სარგებლობის უფლების მქონე აქტივები აღიარებულ იქნა იჯარის ვალდებულების თანაბარ თანხაზე დაყრდნობით, კორექტირებული იქნება ნებისმიერი წინასწარ გადახდილი და დარიცხული იჯარის გადასახდელებზე გადახდილ თანხებზე დაყრდნობით. საიჯარო ვალდებულებები იქნა აღიარებული დარჩენილი იჯარის გადასახადის დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე, დისკონტირებულს დამატებითი სესხის აღების პროცენტის გამოყენებით, პირველადი განაცხადის დღეს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2019 წლის 1 იანვრისთვის:

- ▶ 2,737 ათასი ლარის ღირებულების გამოყენების უფლების მქონე აქტივი აღიარებულ იქნა და წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ძირითადი საშუალებებისა და გამოყენების უფლების მქონე აქტივების მუხლში;
- ▶ დამატებითი საიჯარო ვალდებულებები აღიარებულია 2,737 ათასი ლარით.

ფასს 16-ის დანერგვამ არ იქონია არანაირი გავლენა ბანკის გაუნაწილებელ მოგებაზე.

საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შეიძლება შეჯერდეს ოპერაციულ საიჯარო ვალდებულებებს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგში:

საოპერაციო საიჯარო ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის	3,036
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით გამოყენებული ზღვრული საპროცენტო განაკვეთით მიღებული ეფექტი	(275)
დისკონტირებული საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,761
შემცირება:	
მოკლევადიანი იჯარის საკითხებთან დაკავშირებული ვალდებულებები	-
დაბალი ღირებულების აქტივებთან დაკავშირებული ვალდებულებები	(24)
დამატებები:	
საიჯარო გადასახადი განახლების პერიოდებში, რომელიც არ შედის ოპერაციებში	-
იჯარის ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-
საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,737

ბანკმა ასევე აირჩია გამონაკლისების გამოყენება იმ საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომლებსაც იჯარის ვადის დაწყების თარიღით აქვთ 12 თვიანი ან ნაკლები საიჯარო ვადები და არ შეიცავს შესყიდვის ოფციას (მოკლევადიანი იჯარა) და იმ საიჯარო ხელშეკრულებებს რომლისთვისაც განსაზღვრული საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს (დაბალი ღირებულების აქტივები).

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფასს 9 – ში შეტანილი ცვლილებები: წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით

ფასს-9 ის თანახმად, სესხის ინსტრუმენტი შეიძლება შეფასდეს ამორტიზირებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იმ პირობით, რომ სახელმეკრულებო ფულადი ნაკადები არის „მხოლოდ ძირითადი თანხის გადახდა და პროცენტის“ (SPPI-ის კრიტერიუმით) და ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარდება ბიზნეს მოდელის კლასიფიკაციის შესაბამისად. ფასს 9 – ში შეტანილი ცვლილებებით განმარტებულია, რომ ფინანსური აქტივი გადადის SPPI კრიტერიუმს, მიუხედავად მოვლენის ან გარემოების შესახებ, რომელიც იწვევს ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტას და იმისდა მიუხედავად, თუ რომელი მხარე იხდის ან იღებს გონივრულ ანაზღაურებას ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტისათვის.

ამ ცვლილებებმა გავლენა არ მოახდინა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები ბასს 19-ში: დაგეგმეთ ცვლილებების შეტანა, შემცირება და ანგარიშსწორება

ბასს 19-ში შეტანილი ცვლილებები ეხება აღრიცხვას, როდესაც გეგმის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება მოხდება საანგარიშო პერიოდში. ცვლილებებში მითითებულია, რომ როდესაც საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში გეგმის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება ხდება, ერთეულს მოეთხოვება განსაზღვროს მიმდინარე მომსახურების ღირებულება გეგმის ცვლილების, შემცირების ან ანგარიშსწორების შემდეგ პერიოდის დარჩენილი პერიოდისთვის, გამოყენებული აქტუალური ვარაუდების გამოყენებით. განმეორებით განსაზღვრეთ სარგებლიანი ვალდებულების (აქტივობის) განზომილება, რომელიც ასახავს ამ ღონისძიების შემდეგ გეგმით გათვალისწინებულ შეღავათებს და გეგმის აქტივებს. სუბიექტი ასევე ვალდებულია დაადგინოს გეგმის ცვლილების, შემცირების ან ანგარიშსწორების შემდეგ დარჩენილი პერიოდის წმინდა პროცენტი, განსაზღვრული სარგებლიანი ვალდებულების (აქტივის) გამოყენებით, რომელიც ასახავს შეთავაზებულ სარგებელს და გეგმის აქტივებს ამ მოვლენის შემდეგ, და ფასდაკლებით განაკვეთი გამოიყენება განსაზღვრული სარგებლიანი ვალდებულების (აქტივის) განმეორების მიზნით.

ცვლილებებმა გავლენა ვერ მოახდინა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ამ პერიოდში მას არ ჰქონდა რაიმე გეგმის ცვლილებები, შემცირებები ან ანგარიშსწორება.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს ხელმძღვანელობისგან რომ მოახდინოს შეფასებები და დაშვებები და ვარაუდები რომელიც გავლენას მოახდენს წარდგენილ შემოსავალზე, ხარჯებზე, აქტივებზე და ვალდებულებებზე და თანხმობა განმარტებით შენიშვნებზე, აგრეთვე პირობითი ვალდებულებების განმარტებით შენიშვნებზე. აღნიშნული ვარაუდებისა და შეფასებების გაურკვევლობამ შეიძლება გამოიწვიოს შედეგი, რომლითაც საჭიროა მომავალი პერიოდების განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების მატერიალური კორექტირება. ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის, ხელმძღვანელობამ გააკეთა შემდეგი შეფასებები და დაშვებები დაკავშირებული მომავალთან და სხვა შეფასების ძირითადი წყაროების განუსაზღვრელობასთან, რომლებსაც აქვს მნიშვნელოვანი რისკი რომ გამოიწვიოს აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე არსებითი კორექტირება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის განსაზღვრული ტერმინი ფასს-9 ის მიხედვით, და განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, მათი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. შეფასებისას მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი თუ არა, ბანკმა დაადგინა თვისობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები, დაფუძნებული სხვადასხვა ფაქტორების პოლიტიკური ანალიზით, მათ შორის კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ან მსესხებლისთვის. ბანკმა ჩამოაყალიბა ზოგადი საანგარიშო ღონისძიებები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და კოლექტიურად შეფასებული სესხებისთვის.

დამატებითი ინფორმაციისთვის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ იხილეთ 23-ე შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება და დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში, რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთაა განმარტებული:

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დეფოლტის ალბათობის შეფასება: ბანკი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არა-პირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით. მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის ალბათობა 100%-ად მიიჩნევა.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

2 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, EAD გამოითვლება თითოეული სახელშეკრულებო დარჩენილი წლისთვის. EAD თითოეული წლისთვის შეფასებულია, როგორც გაურკვეველი თანხა საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, მინუს წლიური ძირითადი დაფარვების გამოკლებით. საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში არსებული თანხა გამოითვლება CCF და ფულადი სახსრების გათვალისწინებით. 3 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის შესანიშნავი თანხა, საანგარიშო თარიღით CCF და ფულადი დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაქტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე განცდილ ისტორიულ დანაკარგებს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლაში უკიდურესი (ამოვარდნილი) სტატისტიკური მონაცემები არ მონაწილეობს. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში: დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს დავალიანების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ დავალიანების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლისას მხედველობაში

მიიღება სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავ-მოძრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი დავალიანებების შემთხვევაში, დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში განისაზღვრება 100%-ით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვის მეთოდოლოგია მოცემულია 23-ე შენიშვნაში.

მაკროეკონომიკური სცენარი

ფასს 9-ის თანახმად, საკრედიტო ზარალის შემცველობა დაფუძნებულია გონივრული და დამხმარე პერსპექტიული ინფორმაციის მიღებით, რომელიც მიიღება ძალისხმევით ზედმეტი ხარჯების გარეშე, რომელიც ითვალისწინებს წარსულის მოვლენებს, მიმდინარე პირობებს და მომავალი ეკონომიკური პირობების პროგნოზებს.

ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება.

ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება ალბათობის ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

ზღვრული საპროცენტო განაკვეთის შეფასება

საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდასაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა ბანკს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა.

ბანკი ზუსტად ვერ განსაზღვრავს იჯარაში მითითებულ საპროცენტო განაკვეთს, შესაბამისად ბანკი იყენებს თავის დამატებითი სესხის პროცენტს (IBR) საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად. IBR არის საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ბანკმა უნდა გადაიხადოს სესხის აღებისას ანალოგიური პირობებით, ანალოგიური ფასიანი ქაღალდებით, ის თანხა რომლითაც უნდა შეიძინოს აქტივი გამოყენების უფლებით ანალოგიურ ეკონომიკურ გარემოში. ბანკი IBR-ს აღრიცხავს ისეთი დაკვირვებადი ინსტრუმენტების გამოყენებით როგორიცაა საბაზრო პროცენტები

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოგების გადასახადი

ბანკი ექვემდებარება მოგების გადასახადს და მნიშვნელოვანი განხილვაა საჭირო მოგების გადასახადის განაწილების დადგენისას. ჩვეულებრივი საქმიანობის განმავლობაში არსებობს გარიგებები და გამოთვლები, რომლებისთვისაც საბოლოო გადასახადის განსაზღვრა გაურკვეველია. შედეგად, ბანკი აღიარებს საგადასახადო დავალიანებას იმის საფუძველზე, თუ რამდენად გამოიწვევს დამატებით გადასახადებს და პროცენტებს. ეს საგადასახადო დავალიანება აღიარებულია მაშინ, როდესაც მიუხედავად ბანკის რწმენისა, რომ მისი საგადასახადო მდგომარეობა მოწესრიგებულია, ბანკი თვლის რომ სავარაუდოდ, გარკვეული საკითხები მაინც გახდება სადავო საგადასახადო ორგანოების მიერ განხილვის დროს.

5 წინა პერიოდების რეკლასიფიკაცია

უკეთესად წარმოდგენის მიზნით, ბანკმა განახორციელა გარკვეული რეკლასიფიკაცია შესადარის ნაშთებზე, რაც არ ნიშნავს რაიმე შეცდომის გასწორება ან კორექტირებას. ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში შეჯამებულია რეკლასიფიკაციები საერთო ეფექტი წინა პერიოდის ნაშთებზე.

რეკლასიფიკაციებმა შემდეგი გავლენა მოახდინეს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაზე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

2018 წლის 31 დეკემბერი	თავდაპირველად წარდგენილი	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული
სხვა აქტივები	12,089	(832)	11,257
სხვა ვალდებულებები	9,132	(832)	8,300

რეკლასიფიკაციებმა შემდეგი გავლენა მოახდინეს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაზე 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

2017 წლის 31 დეკემბერი	თავდაპირველად წარდგენილი	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული
სხვა აქტივები	3,498	(147)	3,351
სხვა ვალდებულებები	3,384	(147)	3,238

რეკლასიფიკაციებმა შემდეგი გავლენა მოახდინეს ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაზე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

2018 წლის 31 დეკემბერი	თავდაპირველად წარდგენილი	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	9,269	2,102	11,371
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	6,336	(165)	6,171

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

6 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2019	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი			
ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზირებული ღირებულებით მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	14,207	12,213	17,205
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1,163	811	1,028
ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (2017 წ: გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები)			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,633	1,648	617
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით	17,003	14,672	18,850
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები ბანკების წინაშე	(2,301)	(1,838)	(4,475)
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	(1,306)	(3,356)	(3,515)
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	(935)	(1,090)	(2,605)
საპროცენტო ხარჯი	(4,542)	(6,284)	(10,595)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	12,461	8,388	8,255

7 წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	2019	2018	2017
საკომისიო შემოსავალი			
საკომისიო გარანტიებიდან	1,706	596	250
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	341	506	458
საბარათო ოპერაციები	438	306	215
სხვა ოპერაციები	74	49	47
სულ საკომისიო შემოსავალი	2,559	1,457	970
საკომისიო ხარჯი			
საბარათო ოპერაციები	757	851	543
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	312	437	254
სხვა ოპერაციები	80	78	81
სულ საკომისიო ხარჯი	1,149	1,366	878
სულ წმინდა საკომისიო შემოსავალი	1,410	91	92

8 საკრედიტო ზარალის ხარჯი ფინანსურ აქტივებზე

ქვემოთ მითითებული ცხრილი ასახავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ხარჯს ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ასახული 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ფული და ფულადი სახსრები	-	-	-	-
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1	-	-	1
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	24	(48)	59	35
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	115	-	-	115
ფინანსური გარანტიები	59	-	-	59
სულ საკრედიტო ზარალი	199	(48)	59	210

ქვემოთ მითითებული ცხრილი ასახავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ხარჯს ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ასახული 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში:

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

8. საკრედიტო ზარალის ხარჯი ფინანსურ აქტივებზე (გაგრძელება)

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ფული და ფულადი სახსრები	1	-	-	1
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	2	-	-	2
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(237)	6	(200)	(431)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(3)	-	-	3
ფინანსური გარანტიები	(18)	-	-	(18)
სულ საკრედიტო ზარალის შემობრუნება	(249)	6	(200)	(443)

სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კლასების მიხედვით 2017 წლის 31 დასრულებული წლისათვის :

	იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	1,403	488	1,891
წმინდა შემობრუნება	(362)	(18)	(380)
ნაშთი წლის ბოლოს	1,041	470	1,511

9 პერსონალის ხარჯი

	2019	2018	2017
ხელფასები და პრემიები	4,202	4,109	3,874
სხვა საკომპენსაციო თანხები	353	526	694
სულ პერსონალის ხარჯი	4,555	4,635	4,568

2019 წელს ბანკის დასაქმებული პირების საერთო რაოდენობა იყო 68 ადამიანი, შესაბამისად (2018: 66; 2017: 60)

10 სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

ბანკის სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები შემდეგია:

	2019	2018	2017
ცვეთა და ამორტიზაცია* (მე-17 შენიშვნა)	1,286	805	770
ჯარიმების საფასური	218	-	-
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	134	-	-
მგზავრობის ხარჯი	113	86	76
პროფესიული მომსახურების ხარჯი	158	146	197
როიალტი	92	72	85
წარმომადგენლობითი ხარჯი	75	95	94
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	49	45	34
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურება	46	53	65
კომუნალური ხარჯები	46	49	47
საოპერაციო იჯარა*	17	1,063	1,058
საოფისე მარაგები	16	14	15
ანაბრების დაზღვევის ხარჯი	10	10	100
გადასახადები, მოგების გადასახადი გარდა	10	15	21
სხვა აქტივების ჩამოწერა	-	-	349
სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურება	-	6	23
სხვა	278	349	295
	2,548	2,808	3,229

ბანკის აუდიტორის ანაზღაურება ბანკის 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტისთვის შეადგენდა 75 ათას ლარს (2018: 90 ათასი ლარი, 2017: 87 ათასი ლარი) დღ-ს გარეშე.

* როგორც მე -3 შენიშვნაში მითითებულია, ბანკმა დაანერგა 2019 წლის 1 იანვარს ფასს 16 და აღიარა შესაბამისი აქტივის გამოყენების უფლება, რაც განმარტავს საოპერაციო იჯარის ხარჯების ვარდნას.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

11 მოგების გადასახადის ხარჯი

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი თავდაპირველად 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ზუთ მაისს ბანკებისთვის ცვლილებების ძალაში შესვლის თარიღი 2023 წლის იანვრამდე გადაიწია. ახალი ნორმატიული აქტის თანახმად, მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით განაწილებული მოგება, და არა არსებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა იანგარიშება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება ექნებათ ჩაითვალონ 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით.

2016 წლის თავდაპირველი ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ხელახლა შეაფასა 2019 წლის 1 იანვრის შემდგომ დაწყებული პერიოდებისთვის. ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ თანახმად, ბანკმა გაუნაწილებელი მოგებისთვის გამოიყენა 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთი იმ აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, რომელთა რეალიზაცია ან გასტუმრება მოსალოდნელია ახალი ცვლილების მოქმედების პერიოდებში.

ბოლო ცვლილების ძალაში შესვლის შემდეგ ბანკმა გადაიანგარიშა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და შესაბამისად აღიარა გადავადებული საგადასახადო ხარჯი 2019 წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2019	2018	2017
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	(987)	(157)	(594)
გადავადებული საგადასახადო სარგებელი/(ხარჯი)			
მოძრაობა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებში			
დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და შემობრუნების გამო	(407)	(520)	380
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი საგადასახადო ზარალის ჩამოწერა	-	-	-
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	(1,394)	(677)	(214)

2019 წელს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის მოქმედი განაკვეთი იყო 15% (2018 წ.: 15%, 2017 წ.: 15%).

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	2019	2018	2017
დასაბეგრი მოგება	7,457	3,227	1,738
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთის შემთხვევაში	(1,119)	(484)	(261)
შემოსავალი, რომელიც დაბეგრას არ ექვემდებარება და სხვა განსხვავებები	712	(36)	47
	(407)	(520)	(214)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

31 დეკემბრით დასრულებული 2019, 2018 და 2017 წლების განმავლობაში დროებითი სხვაობების მოძრაობა ასე გამოიყურება:

	ნაშთი 1 იანვარი 2019	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 31 დეკემბერი 2019
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური და გამოყენების უფლების მქონე აქტივები	(102)	(221)	-	(323)
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	(581)	(73)	-	(654)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	88	(81)	42	49
სხვა ვალდებულებები	(54)	(32)	-	(85)
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	(649)	(407)	42	(1,013)

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

11. მოგების გადასახადის ხარჯი (გაგრძელება)

	ნაშთი 1 იანვარი 2018	ადიარებული მოგებაში ან ზარალში	ფასს-9 - ის მიღება	ადიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 31 დეკემბერი 2018
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	(102)	-	-	(102)
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	(135)	(432)	(14)	-	(581)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(46)	40	-	94	88
სხვა ვალდებულებები	(28)	(26)	-	-	(54)
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები) / აქტივები	(209)	(520)	(14)	94	(649)

	ნაშთი 1 იანვარი 2017	ადიარებული მოგებაში ან ზარალში	ადიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 31 დეკემბერი 2018
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	24	(24)	-	-
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	(603)	468	-	(135)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	(36)	(10)	(46)
სხვა ვალდებულებები	-	(28)	-	(28)
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები) / აქტივები	(579)	380	(10)	(209)

12 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის დეკემბრის და 2017 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018	2017
ნაღდი ფული საღაროში	2,752	5,109	4,249
ფულის ეკვივალენტები			
საკორესპონდენტო ანგარიშები სებ-ში	498	370	530
“ნოსტრო” ანგარიშები სხვა ბანკებში	39,734	17,445	12,707
ვადიანი დეპოზიტები სებ-ში	1,400	10,502	-
ვადიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	12,630	4,606	4,093
გამოკლებული-გაუფასურების ზარალი	(1)	(1)	-
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	54,261	32,922	17,330
სულ ნაღდი ფული საღაროში და ფულის ეკვივალენტები	57,013	38,031	21,579

ფულის და ფულის ეკვივალენტების ყველა ნაშთი მიეკუთვნება პირველ ეტაპს; წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის მოძრაობა არ მომხდარა.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი სახსრები განთავსებული აქვს ერთ ბანკში (2018: ერთი ბანკი; 2017: ერთი ბანკი) რომლის საბალანსო ღირებულება ინდივიდუალურად აღემატება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთის მთლიანი ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 38,190 ათასი ლარი (2018: 14,148 ათასი ლარი; 2017: 14,862 ათასი ლარი). საკორესპონდენტო ანგარიშების და სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობის მქონე სხვა ბანკებში განთავსებული ფულადი სახსრების საკრედიტო რეიტინგი შემდეგი:

	2019	2018	2017
BB	1,898	58	104
BB-	38,546	28,259	15,726
B+	9,645	4,605	-
B	-	-	1,500
რეიტინგის გარეშე	4,172	-	-
სულ	54,261	32,922	17,330

წინამდებარე ცხრილი მოიცავს Fitch Ratings-ის საერთაშორისო სააგენტოების რეიტინგებს.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

13 მოთხოვნები ბანკების მიმართ

მოთხოვნები ბანკების მიმართ 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის დეკემბრის და 2017 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018	2017
ერთ წელზე ნაკლები სახელშეკრულებო ვადით	1,630	4,572	434
ერთ წელზე მეტი სახელშეკრულებო ვადით	-	586	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(3)	(3)	-
მთლიანი მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1,627	5,155	434

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოცულობის გაზომვისთვის, ყველა მოთხოვნა ბანკების მიმართ მიეკუთვნება პირველ ეტაპს. მოთხოვნა ბანკების მიმართ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 3 ათას ლარს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი მოძრაობა წლის განმავლობაში არ დაფიქსირებულა (მე-8 შენიშვნა).

საკრედიტო რეიტინგი მოთხოვნები ბანკების მიმართ, შემდეგია:

	2019	2018	2017
BB+	-	513	434
BB	-	4,642	-
B+	1,627	-	-
სულ მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1,627	5,155	434

წინამდებარე ცხრილი მოიცავს Fitch Ratings-ის საერთაშორისო სააგენტოების რეიტინგებს.

14 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში („სებ“) წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხებს. რეზიდენტ საფინანსო ინსტიტუტებს მოეთხოვებათ ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად, საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებზე, შეინარჩუნონ სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული თანხების ოდენობაზე. ბანკის მხრიდან აღნიშნული სადეპოზიტო თანხების ამოღების შესაძლებლობა შეზღუდულია კანონმდებლობით.

	2019	2018	2017
სავალდებულო რეზერვების სებ-ში	24,609	26,567	28,897
სულ სავალდებულო რეზერვების სებ-ში	24,609	26,567	28,897

15 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის დეკემბრის და 2017 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018	2017
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები			
კორპორატიული სესხები	128,516	132,010	142,636
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	18,594	12,480	8,223
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	147,110	144,490	150,859
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები			
იპოთეკური სესხები	5,619	8,867	2,710
სამომხმარებლო სესხები	3,505	3,892	4,946
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	9,124	12,759	7,656
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	156,234	157,249	158,515
გამოკლებული- გაუფასურების რეზერვი	(814)	(778)	(1,511)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	155,420	156,471	157,004

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

15 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

(ა) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით

2019 წლის დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორატიული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	130,484	1,526	-	132,010
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	89,498	-	-	89,498
გადახდილი აქტივები	(94,617)	(3)	-	(94,620)
ტრანსფერი მე-3 ეტაპზე	-	(1,523)	1,523	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	1,519	-	109	1,628
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	126,884	-	1,632	128,516

კორპორატიული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(175)	-	-	(175)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(178)	-	-	(178)
გადახდილი აქტივები	167	-	-	167
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	(26)	-	-	(26)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(212)	-	-	(212)

2019 წლის დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ზომის სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,467	463	2,550	12,480
შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	13,839	-	1,174	15,013
გადახდილი აქტივები	(8,227)	(351)	(372)	(8,950)
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	112	(112)	-	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	45	-	6	51
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	15,236	-	3,358	18,594

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(27)	(46)	(240)	(313)
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(23)	-	(74)	(97)
გადახდილი აქტივები	23	44	17	84
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	(2)	2	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	3	-	67	70
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(26)	-	(230)	(256)

2019 წლის დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხის მთლიანი საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

15 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	8,634	18	215	8,867
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	1,092	-	-	1,092
გადახდილი აქტივები	(4,467)	(18)	(58)	(4,543)
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	(153)	153	-	-
ტრანსფერი 3 ეტაპზე	(118)	-	118	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	187	3	13	203
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,175	156	288	5,619

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	(14)	-	-	(14)
შექმნილი და შეძენილი აქტივები	(7)	1	-	(6)
გადახდილი აქტივები	5	-	-	5
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	1	(1)	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	1	(1)	(7)	(7)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(14)	(1)	(7)	(22)

2019 წლის დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	3,078	195	619	3,892
შექმნილი და შეძენილი აქტივები	1,607	41	91	1,739
გადახდილი აქტივები	(1,890)	(122)	(129)	(2,141)
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	18	(18)	-	-
ტრანსფერი მე-2 ეტაპზე	(29)	29	-	-
ტრანსფერი მე-3 ეტაპზე	(87)	(50)	137	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	8	2	5	15
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,705	77	723	3,505

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	(30)	(33)	(212)	(275)
შექმნილი და შეძენილი აქტივები	(20)	(1)	(101)	(122)
გადახდილი აქტივები	15	16	107	138
ტრანსფერი 1 ეტაპზე	9	-	(9)	-
ტრანსფერი 2 ეტაპზე	(3)	12	(9)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	8	(4)	(69)	(65)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(21)	(10)	(293)	(324)

(ბ) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ბანკი მუშაობს საკუთარი შიდა შეფასების სისტემის განხორციელებაზე, რომელიც განსაზღვრავს საკრედიტო რისკის კატეგორიას რამდენიმე ფაქტორიდან გამომდინარე ფაქტორიდან გამომდინარე, რაც გავლენას მოახდენს მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ხარისხზე ბიზნეს სეგმენტების მიხედვით. აღნიშნული შიდა შეფასების სისტემის დანერგვამდე, ბანკი სასესო პორტფელს აკონტროლებს ყოველდღიურად ვადაგადაცილების ოთხი პერიოდის მიხედვით და ასეთი ანალიზის შედეგად მიღებული ინფორმაციის მიხედვით, გეგმავს შესაბამის მოქმედებებს.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

15 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორატიული სესხები	126,884	-	1,632	128,516
ვადაგადაუცილებელი	126,884	-	-	126,884
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	1,632	1,632
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	15,236	-	3,358	18,594
ვადაგადაუცილებელი	15,236	-	1,174	16,410
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	2,184	2,184
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	142,120	-	4,990	147,110
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	5,175	156	288	5,619
ვადაგადაუცილებელი	4,804	-	155	4,959
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	371	-	-	370,566
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	156	-	156
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	133	133
სამომხმარებლო სესხები	2,705	77	723	3,505
ვადაგადაუცილებელი	2,669	29	376	3,074
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	36	-	6	42
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	48	-	48
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	341	341
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,880	233	1,011	9,124
სულ მთლიანი მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	149,150	233	6,001	156,234

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორატიული სესხები	130,484	1,526	-	132,010
ვადაგადაუცილებელი	130,484	1,526	-	132,010
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	9,467	463	2,550	12,480
ვადაგადაუცილებელი	9,467	463	108	10,038
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	2,442	2,442
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	139,951	1,989	2,550	144,490
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	8,634	18	215	8,867
ვადაგადაუცილებელი	8,434	18	41	8,493
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	200	-	-	200
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	174	174
სამომხმარებლო სესხები	3,078	195	619	3,892
ვადაგადაუცილებელი	2,917	61	189	3,167
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე ნაკლები ხნით	161	3	-	164
ვადაგადაცილებული 30 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ხნით	-	131	16	147
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	414	414
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	11,712	213	834	12,759
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიან სესხები	151,663	2,202	3,384	157,249

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

15 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთიანი სესხები	გაუფასურების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოთიანი სესხების გაუფასურების რეზერვი %
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები				
ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები	2,286	(37)	2,249	1.63%
ინდივიდუალურად შეფასებული არაგაუფასურებული სესხები	140,350	(848)	139,502	0.60%
სულ კორპორატიულ სესხებზე გაცემული სესხები	142,636	(885)	141,751	0.62%
მცირე და საშუალო ბიზნესის კომპანიებზე გაცემული სესხები				
ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები	1,988	(36)	1,952	1.79%
ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები	1,686	(74)	1,612	4.42%
კოლექტიურად შეფასებული არაგაუფასურებული სესხები	4,549	(46)	4,503	1.01%
სულ მცირე და საშუალო ზომის კომპანიებზე გაცემული სესხები	8,223	(156)	8,067	1.90%
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	150,859	(1,041)	149,818	0.69%
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
სამომხმარებლო სესხები				
ვადაგადაუცილებელი	4,456	(182)	4,274	4.09%
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე ნაკლები ხნით	51	(14)	37	29.22%
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	356	(233)	123	65.34%
იპოთეკური სესხები				
ვადაგადაუცილებელი	2,590	(22)	2,568	0.84%
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე ნაკლები ხნით	4	-	4	0.00%
ვადაგადაცილებული 90 დღეზე მეტი ხნით	-	-	-	0.00%
ოვერდრაფტები				
ვადაგადაუცილებელი	199	(19)	180	9.34%
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,656	(470)	7,186	6.14%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	158,515	(1,511)	157,004	0.97%

(ა) უზრუნველყოფის საგნისა და სხვა საკრედიტო გაუმჯობესების ანალიზი

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპები არის შემდეგი:

- ▶ კომერციული სესხებისთვის – უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, მოძრავი ქონება, თავდებობა;
- ▶ ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, მოძრავი ქონება და თავდებობა;

ცხრილში წარმოდგენილია მფლობელობაში არსებული უზრუნველყოფის საგნის ამჟამინდელი რეალური ღირებულებებისა და საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების (მე-3 ეტაპი) საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესების საშუალებების ანალიზი. უზრუნველყოფის დონიდან გამომდინარე, მე-3 ეტაპის ზოგიერთ დავალიანებაზე შეიძლება არ იყოს ინდივიდუალურად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის მოსალოდნელი ღირებულება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე უფრო მაღალია, მაშინაც კი, თუ უზრუნველყოფის საგნის სამომავლო ღირებულების პროგნოზირება ხდება სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის საფუძველზე. თუმცა, მე-3 ეტაპის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეიძლება უფრო მაღალი იყოს, ვიდრე ქვემოთ ნაჩვენები წმინდა დავალიანება, როდესაც სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გამოყენებით შეფასებული უზრუნველყოფის საგნის სამომავლო ღირებულების შემცირება მოსალოდნელია.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

15 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	უზრუნველყოფის საგნის რეალური ღირებულება საბაზრო სცენარის მიხედვით						შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
	საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	უძრავი ქონება	სხვა*	უზრუნველყოფის საგნის ნამეტი	მთლიანი უზრუნველყოფა	რისკის ნეტო ოდენობა	
31 დეკემბერი 2019 წ.	6,001	11,491	5,029	(10,855)	5,665	335	530
კორპორატიული სესხები	1,632	2,810	1,632	(2,810)	1,632	-	-
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	3,358	7,297	3,137	(7,083)	3,351	6	230
იპოთეკური სესხები	288	540	33	(285)	288	-	7
სამომხმარებლო სესხები	723	844	227	(677)	394	329	293

* სატრანსპორტო საშუალებები, თავდებობა, მანქანა-დანადგარები, სხვა ძირითადი საშუალებები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება..

	უზრუნველყოფის საგნის რეალური ღირებულება საბაზრო სცენარის მიხედვით						შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
	საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	უძრავი ქონება	სხვა*	უზრუნველყოფის საგნის ნამეტი	მთლიანი უზრუნველყოფა	რისკის ნეტო ოდენობა	
31 დეკემბერი 2018	3,384	8,728	2,795	(8,383)	3,140	244	452
კორპორატიული სესხები	-	-	-	-	-	-	-
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	2,550	7,619	2,516	(7,611)	2524	26	240
იპოთეკური სესხები	215	449	41	(279)	209	6	-
სამომხმარებლო სესხები	619	662	238	(493)	407	212	212

* სატრანსპორტო საშუალებები, თავდებობა, მანქანა-დანადგარები, სხვა ძირითადი საშუალებები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება..

ცხრილში მოცემულია იმ სესხების საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებზეც არ აღიარებულა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის საგნის არსებობის გამო:

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	2019
კორპორატიული სესხები	29,398
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	6,630
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	36,028
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	
იპოთეკური სესხები	3,160
სამომხმარებლო სესხები	1,098
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	4,258
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	40,286

ცხრილში მოცემულია იმ სესხების საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებზეც არ აღიარებულა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის საგნის არსებობის გამო:

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

15 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	2018
კორპორატიული სესხები	39,363
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	5,669
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	45,032
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	
იპოთეკური სესხები	6,133
სამომხმარებლო სესხები	1,736
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,869
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	52,901

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების უზრუნველყოფის საგნები და საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესების სხვა საშუალებები, გაუფასურების გამოკლებით, უზრუნველყოფის საგნის ტიპების მიხედვით:

31 დეკემბერი 2017	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, საბალანსო ღირებულება	შეფასებული უზრუნველყოფის საგნის ღირებულება სესხის გაცემის თარიღისთვის
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები		
კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	52,680	52,680
ნაღდი ფული და ანაბრები	78,449	78,449
უძრავი ქონება	10,622	10,622
სხვა	141,751	141,751
სულ კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები		
მცირე და საშუალო ზომის კომპანიებზე გაცემული სესხები		
ნაღდი ფული და ანაბრები	2,306	2,306
უძრავი ქონება	3,539	3,539
სხვა	1,875	1,875
არაუზრუნველყოფილი	347	–
სულ მცირე და საშუალო ზომის კომპანიებზე გაცემული სესხები	8,067	7,720
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	149,818	149,471

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამორიცხავს სესხის ზედმეტად უზრუნველყოფას. უზრუნველყოფის საგნის შეფასების შესახებ ინფორმაცია ეყრდნობა იმას, თუ როდის მოხდა შეფასება, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

თუ სესხს სხვადასხვა ტიპის უზრუნველყოფა აქვს, ინფორმაცია წარმოდგენილია იმ უზრუნველყოფის საგანზე, რომელიც გაუფასურების შეფასებისთვის ყველაზე აქტუალურია. ფიზიკური პირებისგან, მაგალითად მცირე და საშუალო მსესხებლების მფლობელებისგან, მიღებული თავდებობის გათვალისწინება არ ხდება გაუფასურების შეფასების მიზნებისთვის. შესაბამისად, ასეთი სესხები და ნაწილობრივ უზრუნველყოფილი დავალიანებების არაუზრუნველყოფილი ნაწილი წარმოდგენილია, როგორც სესხები უზრუნველყოფის ან საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესების სხვა საშუალებების გარეშე.

იმ სესხების ამოღება, რომლებიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული, ძირითადად დამოკიდებულია მსესხებელთა კრედიტუნარიანობაზე და არა უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებაზე, და ბანკი, როგორც წესი, არ აახლებს უზრუნველყოფის საგნის შეფასებას თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები

იპოთეკური სესხები და, ნაწილობრივ, სამომხმარებლო სესხები უზრუნველყოფილია შესაბამისი უძრავი ქონებით. ბანკს აქვს პოლიტიკა, რომელიც განსაზღვრავს სესხის უზრუნველყოფის მაქსიმალურ კოეფიციენტებს ფიზიკურ პირებზე სესხის გაცემის თარიღისთვის.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

15 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების შესახებ, რომლებიც უძრავი ქონებითაა უზრუნველყოფილია, გაუფასურების გამოკლებით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

31 დეკემბერი 2017	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, საბალანსო ღირებულება	შეფასებული უზრუნველყოფის საგნის ღირებულება სესხის გაცემის თარიღისთვის
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები სამომხმარებლო სესხები		
უძრავი ქონება	1,822	1,822
სხვა	867	867
არაუზრუნველყოფილი	1,687	–
იპოთეკური სესხები		
უძრავი ქონება	2,629	2,629
ოვერდრაფტები		
არაუზრუნველყოფილი	181	–
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,186	5,318

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამორიცხავს სესხის ზედმეტად უზრუნველყოფას.

ზემოაღნიშნული გარკვეული სესხების შემთხვევაში, ბანკი სესხის გაცემისას შეფასებული უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებას აახლებს მიმდინარე ღირებულებით, ქონების ფასებში მიახლოებითი ცვლილებების გათვალისწინებით. ბანკმა შეიძლება ასევე მოიპოვოს უზრუნველყოფის საგნის კონკრეტული ინდივიდუალური შეფასება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, თუ არსებობს გაუფასურების ნიშნები. დანარჩენი სესხების შემთხვევაში, უზრუნველყოფის საგნის რეალური ღირებულება განისაზღვრა სესხების გაცემისას და არ დაკორექტირებულა შემდგომი ცვლილებებით საანგარიშგებო თარიღისთვის. ოვერდრაფტების შემთხვევაში, უზრუნველყოფის საგანი არ არის წარმოდგენილი ან არ არის პრაქტიკული მისი რეალური ღირებულების განსაზღვრა. ხელმძღვანელობის შეფასებით, ამ სესხების ამოღება ძირითადად დამოკიდებულია მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე და არა უზრუნველყოფის საგანზე.

(დ) სასესხო პორტფელის დარგობრივი და გეოგრაფიული ანალიზი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც გაიცა საქართველოს ეკონომიკის შემდეგ დარგებში მოქმედ მომხმარებლებზე:

	2019		2018		2017	
ფინანსური დაწესებულებები	25,806	17%	16,192	10%	1,701	1%
მშენებლობა და მიწის მოწყობა	24,307	16%	27,766	18%	17,554	11%
სამომხმარებლო საქონელი	23,776	15%	27,715	18%	31,507	20%
ენერგეტიკა	18,458	12%	21,241	14%	21,026	13%
უძრავი ქონების მართვა	15,264	10%	4,497	3%	5,526	3%
სასტუმროების, რესტორნების ბიზნესი და ტურიზმი	9,842	6%	10,487	7%	7,025	4%
მომსახურება	8,384	5%	15,274	10%	-	0%
ტანსაცმლის, ფეხსაცმლის და საფეიქრო ნაწარმის წარმოება და ვაჭრობა	6,077	4%	4,108	3%	10,101	6%
ჯანდაცვა	5,003	3%	3,001	2%	51,237	32%
სოფლის მეურნეობა	4,761	3%	1,988	1%	1,988	1%
ტელეკომუნიკაცია	1,179	1%	10,831	7%	-	0%
სხვა სექტორები	4,253	3%	1,390	1%	3,194	2%
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	9,124	6%	12,759	8%	7,656	5%
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	156,234	100%	157,249	100%	158,515	100%
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	(814)		(778)		(1,511)	
სულ მომხმარებლებზე გაცემული წმინდა სესხები	155,420		156,471		157,004	

15 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)**(ე) მნიშვნელოვანი მოცულობის კრედიტები**

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს ხუთ მსესხებელზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფზე გაცემული სესხები (2018 წ.: შვიდი, 2017 წ.: თერთმეტი), რომელთაგან თითოეულის საბალანსო ღირებულება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება. ამ სესხების მთლიანი ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 54, 261 ათასი ლარი (2018 წ.: 73,033 ათასი ლარი; 2017 წ.: 136,138 ათასი ლარი). მშობელი ბანკისგან მიღებულ მომხმარებელთა ანაბრებსა და ნასესხებ სახსრებს იგივე ვადა აქვთ, რაც შესაბამის სესხებს და არ დაიფარება, სანამ არ დაიფარება მომხმარებელთა სესხები ან მოხდება უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაცია.

(ვ) სესხის დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია 23-ე განმარტებით შენიშვნაში, რომელიც ასახავს დარჩენილ ვადას საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ დაფარვის თარიღამდე. ბანკის მიერ გაცემული სესხების მოკლევადიანი ხასიათის გამო, სავარაუდოდ, დაფარვის თარიღისთვის ბევრი სესხი განახლდება. შესაბამისად, სასესხო პორტფელის ეფექტური ვადა ხელშეკრულებით შეთანხმებულზე უფრო ხანგრძლივი შეიძლება იყოს.

16 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბრისთვის მოიცავს შემდეგს:

სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (2017 წ.: გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები)

	2019	2018	2017
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	21,868	15,022	13,843
თურქეთის რესპუბლიკის სახაზინო ობლიგაციები	11,836	10,439	10,790
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	33,704	25,461	24,633

ყველა ფასიანი ქაღალდი 1-ელ ეტაპს მიეკუთვნება. საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 114 ათასი ლარი და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი მოძრაობა წლის განმავლობაში არ დაფიქსირებულა (მე-8 შენიშვნა).

სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხის უზრუნველსაყოფად გამოყენებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბრისთვის:

	2019	2018	2017
გასაყიდად გამიზნული			
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	-	-	4,101
სულ	-	-	4,101

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების რეიტინგი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018	2017
BB+	-	-	10,790
BB	21,868	10,439	-
BB-	11,836	15,022	13,843
	33,704	25,461	24,633

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიერ საქართველოსთვის მინიჭებული რეიტინგი არის BB - სტაბილური პერსპექტივით. იმავე საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ თურქეთის რესპუბლიკის ქვეყნის რეიტინგი კი განისაზღვრა BB -სტაბილური რეიტინგით.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

17 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება

	საიჯარო გაუმჯობესებები	კომპიუ-ტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	ავეჯი და მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	არამატერიალური აქტივები	აქტივის გამოყენების უფლება: შენობები	სულ
თვითღირებულება							
2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,125	772	344	167	729	-	4,137
შემოსვლები	-	46	-	-	-	-	46
ტრანსფერი	(26)	-	26	-	-	-	-
ჩამოწერები	(45)	-	-	-	-	-	(45)
2017 წლის 31 დეკემბერი	2,054	818	370	167	729	-	4,138
შემოსვლები	2	75	12	171	-	-	260
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,056	893	382	338	729	-	4,398
ფასს-16 ზე გადასვლის ეფექტი	-	-	-	-	-	2,737	2,737
შემოსვლები	-	12	14	83	-	-	109
ჩამოწერები	-	(12)	-	(52)	-	-	(64)
2019 წლის 31 დეკემბერი	2,056	893	396	369	729	2,737	7,180
ცვეთა და ამორტიზაცია							
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1,012)	(297)	(170)	(98)	(277)	-	(1,854)
ჩამოწერები	15	-	-	-	-	-	15
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(399)	(157)	(72)	(33)	(109)	-	(770)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1,396)	(454)	(242)	(131)	(386)	-	(2,609)
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(393)	(169)	(75)	(59)	(109)	-	(805)
2018 წლის 31 დეკემბერი	(1,789)	(623)	(317)	(190)	(495)	-	(3,414)
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(62)	(138)	(48)	(48)	(109)	(881)	(1,286)
ჩამოწერები	-	9	-	52	-	-	61
2019 წლის 31 დეკემბერი	(1,851)	(752)	(365)	(186)	(604)	(881)	(4,639)
საბალანსო ღირებულება							
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	658	364	128	36	343	-	1,529
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	267	270	65	148	234	-	984
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	205	141	31	183	125	1,856	2,541

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

17 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მათი მოძრაობები წარმოდგენილია შემდეგნაირად.

	2019
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით - ფასს 16-ის გადასვლის ეფექტი	2,737
დარიცხული პროცენტი	134
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	44
გადახდები	(983)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,932

ბანკმა წლის განმავლობაში საიჯარო ვალდებულებების დასაფარად გადაიხადა 983 ათასი ლარი. ბანკმა წლის განმავლობაში საიჯარო ვალდებულებების დასაფარად გადაიხადა 983 ათასი ლარი. ფასს 16-ის პირველადი გამოყენების შედეგად მოხდა 2019 წლის 1 იანვარს ფულადი სახსრების დამატება ქონების უფლების მქონე აქტივებისა და იჯარის ვალდებულებების მიმართ 2,737 ათასი ლარის ოდენობით.

18 სხვა აქტივები და ვალდებულებები

	2019	2018	2017
სხვა აქტივები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	625	11,084	3,289
მოგების გადასახადის აქტივები	-	107	-
პრობლემური მსესხებლებისგან მისაღები თანხები	135	63	48
სხვა	52	3	14
სულ სხვა აქტივები	812	11,257	3,351
სხვა ვალდებულებები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	311	8,272	2,614
საიჯარო ვალდებულებები	1,932	-	-
დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი სესხები	1,051	-	-
სხვა	351	28	35
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	854	-	589
სულ სხვა ვალდებულებები	4,499	8,300	3,238

19 ვალდებულებები ბანკების წინაშე

	2019	2018	2017
ვოსტრო ანგარიშები	33,131	13,672	5,265
ვადიანი ანაბრები	100,525	92,837	46,189
სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხი	-	-	3,002
	133,656	106,509	54,456

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკში ოთხ ბანკს აქვს ფულადი სახსრები განთავსებული (2018 წ.: სამი ბანკი; 2017 წ.: ორი ბანკი), რომელთა საბალანსო ღირებულებები ინდივიდუალურად აღემატება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 129,486 ათასი ლარი (2018 წ.: 106.409 ათასი ლარი; 2017 წ.: 48,342 ათასი ლარი).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სებ-ისგან მიღებული 3,002 ათასი ლარის მოკლევადიანი სესხი უზრუნველყოფილი იყო 4,101 ლარის რეალური ღირებულების მქონე გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებით.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

20 ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე

	2019	2018	2017
მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაბრები			
საცალო	4,312	2,877	3,471
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	1,486	2,895	3,837
კორპორატიული	11,124	6,202	7,400
	16,922	11,974	14,708
ვადიანი ანაბრები			
საცალო	16,075	16,236	50,510
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	2,991	3,993	7,112
კორპორატიული	874	6,149	1,693
	19,940	26,378	59,315
სულ მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	36,862	38,352	74,023

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ გააჩნდა მომხმარებელთა ანაბრებზე არსებული ნაშთები (2018 წ.: 225 ათასი ლარი; 2017 წ.: 48,786 ათასი ლარი), რომლებითაც უზრუნველყოფილი იყო ბანკის მიერ გაცემული სესხები. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ აქვს რომელიმე მომხმარებლის მიერ განთავსებული ფულადი სახსრები (2018 წ.: არცერთი მომხმარებელი; 2017 წ.: ხუთი მომხმარებელი), რომელთა საბალანსო ღირებულება ინდივიდუალურად აღემატება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს. ეს ნაშთები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენს 49,003 ათას ლარს.

21 სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი

	2019	2018	2017
მშობელი ბანკისგან ნასესხები სახსრები	-	13,093	12,918
სხვა ფინანსური დაწესებულებები	15,674	18,823	12,568
სულ სხვა ნასესხები სახსრები	15,674	31,916	25,486
მშობელი ბანკისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი	-	-	43,152
სულ სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	15,674	31,916	68,638

ბანკმა დაფარა მშობელი ბანკისგან მიღებული 16,000 ათასი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხი (39,162 ათასი ლარი) და მშობელმა ბანკმა სააქციო კაპიტალი 2018 წლის 25 ივლისს ამავე თანხით გაზარდა.

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში ასე გამოიყურება:

	სხვა ნასესხები სახსრები	სუბორდინირებული სესხები	ფინანსური საქმიანობის შედეგად მიღებული ვალდებულებები
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო ღირებულებები	25,486	43,152	68,638
გაცემიდან მიღებული შემოსავალი	26,468	-	26,468
გამოსყიდვა	(20,132)	(39,162)	(59,294)
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	(50)	(2,313)	(2,363)
სხვა	144	(1,677)	(1,533)
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო ღირებულებები	31,916	-	31,916
გაცემიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-
გამოსყიდვა	(17,708)	-	(17,708)
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	1,405	-	1,405
სხვა	61	-	61
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო ღირებულებები	15,674	-	15,674

22 კაპიტალის მართვა

ბანკი ინარჩუნებს კაპიტალის ბაზის მართვასთან დაკავშირებულ აქტივობებს ბიზნესის თანდაყოლილი რისკების დასაფარად და აკმაყოფილებს ადგილობრივი ბანკის ზედამხედველის, საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი ხდება, სხვა ზომებთან ერთად, ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის მიერ დადგენილი წესებისა და კოეფიციენტების გამოყენებით, (BIS წესები / კოეფიციენტები) რომელიც შემოღებულ იქნა საქართველოს ეროვნული ბანკი ბანკის მიერ კომერციული ბანკების ზედამხედველობის პროცესში.

ბანკი კაპიტალად მიიჩნევს იმ მუხლებს, რომლებიც კანონმდებლობით განისაზღვრება საკრედიტო დაწესებულებებისთვის კაპიტალად. სებ-ის არსებული კაპიტალის მოთხოვნების მიხედვით, ბანკებმა კაპიტალის თანაფარდობის კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან (საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი) მინიმალურ საზედამხედველო კაპიტალზე მაღალ დონეზე უნდა შეინარჩუნონ. სებ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის შემოწმება ხდება ყოველთვიურად საანგარიშო მოხსენების სახით, რომელშიც ნაჩვენებია შესაბამისი გამოთვლები და რომელსაც გადახედავენ და ხელს აწერენ ბანკის გენერალური დირექტორი და ფინანსური დირექტორი

ბაზელ I

ბაზელ I-ის კაპიტალის მოთხოვნების თანახმად, ბანკებმა საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის მინიმუმ 9.6%-იანი კოეფიციენტი („საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი“), ხოლო პირველადი კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის მინიმუმ 6.4% კოეფიციენტი უნდა შეინარჩუნონ. ბანკი აკმაყოფილებდა სებ-ის მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნას. 2017 წელი ბაზელ I-ის კაპიტალის მოთხოვნის მოქმედების ბოლო წელია. 2018 წლის იანვრიდან იგი სრულად გაუქმდა.

2017 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდში კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა იყო:

ძირითადი პირველადი კაპიტალი: 7%; პირველადი კაპიტალი: 8.5% და საზედამხედველო კაპიტალი: 10.5%.

ბაზელ III

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ“ დებულებაში. კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- ▶ კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შედიოდა საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით;
- ▶ კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი ამჟამად დადგენილია 0%-ის ოდენობით;
- ▶ სისტემურობის ბუფერი დაინერგება სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკებისთვის ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

პილარ 2

- ▶ სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული არაპეჯირებული სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა;
- ▶ დაინერგება კონცენტრაციის რისკის ბუფერი სექტორული და ერთი მსესხებლის კონცენტრაციის რისკისთვის;
- ▶ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგებზე დაყრდნობით;
- ▶ მარეგულირებელი ორგანოს მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების საერთო პროგრამის (GRAPE) ბუფერი ბანკის კონკრეტულ რისკებზე დაყრდნობით.

გარდა ამისა, ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტები კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს წინასწარ განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები დაანგარიშებული საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად მდგომარეობს შემდეგში:

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

22 კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

	2019	2018	2017
სააქციო კაპიტალი	69,162	69,162	30,000
გაუნაწილებელი მოგება	11,357	5,549	4,129
გამოქვითვები	(111)	(220)	(330)
მთლიანი ძირითადი პირველადი კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	80,408	74,491	33,799
სუბორდინირებული ვალი (საზედამხედველო კაპიტალში ჩართული)	-	-	41,475
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების ზოგადი რეზერვი (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-მდე)	3,208	3,394	2,072
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	83,616	77,885	77,346
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები			
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (საბალანსო და გარესაბალანსო მუხლები)	256,660	271,488	166,595
საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,503	346	2,495
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	22,161	18,304	13,094
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	280,324	290,138	182,184
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	28.68%	25.67%	18.6%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	28.68%	25.67%	18.6%
სულ მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	29.83%	26.84%	42.60%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	9.14%	9.31%	8.60%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	11.35%	11.59%	10.63%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	19.90%	20.38%	13.34%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის წონების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან და კონტრაქტთან დაკავშირებული საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები გირაოს ან თავდებობის გათვალისწინებით.

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი

(ა) კორპორატიული მართვის სისტემა

ბანკი დაფუძნებულია, როგორც ბანკი საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკის მართვის უმაღლესი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭო იღებს სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს ბანკის საქმიანობის შესახებ.

სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს დირექტორთა საბჭოს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის საქმიანობის ზოგად მართვაზე.

(ბ) შიდა კონტროლის პოლიტიკა და პროცედურები

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე, რომელიც შეესაბამება ოპერაციების მასშტაბსა და ხასიათს.

შიდა კონტროლის სისტემამ უნდა უზრუნველყოს შემდეგი:

- ▶ რისკის სათანადო და ყოველმხრივი შეფასება და მართვა;
- ▶ სათანადო ბიზნესსაქმიანობის, ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების ფუნქციები, მათ შორის ოპერაციების სათანადო ავტორიზაცია, დამუშავება და ასახვა;
- ▶ სააღრიცხვო ჩანაწერების, მმართველობითი ინფორმაციის, სავალდებულო ანგარიშგების და სხვ. სისრულე, სიზუსტე და დროულობა.
- ▶ საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების საიმედოობა და მონაცემებისა და სისტემების დაცულობა და გამართულობა;
- ▶ თაღლითური ან უკანონო საქმიანობის აღკვეთა, აქტივების მისაკუთრების ჩათვლით;
- ▶ კანონებისა და ნორმების დაცვა.

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და შეფასებაზე, კონტროლის სისტემის შემუშავებასა და მისი ეფექტურობის მონიტორინგზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობას და პერიოდულად ნერგავს კონტროლის დამატებით მექანიზმებს ან ცვლის არსებულ მექანიზმებს, თუ ამას საჭიროდ ჩათვლის.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი აკმაყოფილებს სებ-ის მოთხოვნებს რისკის მართვასთან და შიდა კონტროლთან დაკავშირებით, მათ შორის მოთხოვნებს შიდა აუდიტის ფუნქციის შესახებ და რომ რისკის მართვა და შიდა კონტროლის სიტემები შეესაბამება თავისი ოპერაციების მასშტაბს, ხასიათსა და სირთულეს.

(ბ) რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები

რისკის მართვა საბანკო საქმიანობისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა და ბანკის ოპერაციების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ბანკის ძლიერი რისკების მენეჯმენტი ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ არსებულ მნიშვნელობას რისკების სტრატეგიის ფორმირებაში და საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვისთვის. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მენეჯმენტი; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და აიტი ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორც კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრუქტურის ტესტირება. ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ექვემდებარება სხვადასხვა ოპერაციულ და ბიზნეს რისკებს.

რისკების მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე მდგარი რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზს და მართვას, შესაბამისი რისკის ლიმიტებისა და კონტროლის დადგენას, რისკების დონის მუდმივად მონიტორინგს და ლიმიტების დაცვას. რეგულარულად განიხილება რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რათა ასახოს ცვლილებები ბაზრის პირობებში, პროდუქტებსა და მომსახურებებში და საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად.

ხელმძღვანელობის ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობა, ძირითადი რისკების მართვის გაკონტროლება, თავისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა და ასევე დიდი კრედიტების დამტკიცება.

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკების მართვის დირექტორი საკითხებში პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ გენერალური დირექტორის წინაშე ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდურობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იმართება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის მიერ.

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების არსებული პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას.

(ა) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის ცვალებადობა და საბაზრო ფასებისა და სავალუტო კურსების მერყეობის დონის ცვლილება. საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკის მართვა და გაკონტროლება მისაღები პარამეტრების ფარგლები და, ამასთანავე, რისკისა და უკუგების ოპტიმიზაცია.

ბანკი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

(ი) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის გამო. ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. საპროცენტო მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა ძირითადად ხდება საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების მონიტორინგით. საპროცენტო პოზიციები ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის შეჯამებულია ქვემოთ:

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო დირეზუ- ლება
31 დეკემბერი, 2019 წ. აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	57,013	-	-	-	-	57,013
მოთხოვნების ბანკების მიმართ	-	1,627	-	-	-	1,627
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	24,609	-	-	-	-	24,609
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	9,613	4,961	15,991	3,139	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	22,209	23,876	28,099	52,778	28,458	155,420
	103,831	35,116	33,060	68,769	31,597	272,373
ვალდებულებები						
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	82,763	16,146	34,747	-	-	133,656
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	25,067	3,526	6,360	1,909	-	36,862
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	2,291	2,230	11,153	-	15,674
	107,830	21,963	43,337	13,062	-	186,192
	(3,999)	13,153	(10,277)	55,707	31,597	86,181
	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო დირეზულება
31 დეკემბერი, 2018 წ. აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	38,031	-	-	-	-	38,031
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	4,878	73	204	-	-	5,155
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	26,567	-	-	-	-	26,567
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	6,430	13,612	5,419	25,461
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	4,654	14,197	44,471	48,700	44,449	156,471
	74,130	14,270	51,105	62,312	49,868	251,685
ვალდებულებები						
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	46,987	-	44,339	15,183	-	106,509
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	25,133	8,029	4,530	660	-	38,352
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	635	1,780	4,584	24,917	-	31,916
	72,755	9,809	53,453	40,760	-	176,777
	1,375	4,461	(2,348)	21,552	49,868	74,837

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
31 დეკემბერი, 2017 წ. აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	21,579	-	-	-	-	21,579
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	-	434	-	-	434
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	28,897	-	-	-	-	28,897
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	4,175	11,203	9,255	24,633
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	5,397	12,748	18,845	52,340	67,674	157,004
	55,873	12,748	23,454	63,543	76,929	232,547
ვალდებულებები						
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	24,857	-	26,001	3,598	-	54,456
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	21,197	2,123	6,079	51	44,573	74,023
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	25,486	43,152	68,638
	46,054	2,123	32,080	29,135	87,725	197,117
	9,819	10,625	(8,626)	34,408	(10,796)	35,430

საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები 2019, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის. ეს საპროცენტო განაკვეთები მიახლოებულია ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე მიღებულ შემოსავალთან.

	2019 საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები			2018 საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები			2017 საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები		
	%			%			%		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
პროცენტიანი აქტივები									
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8.8%	1.8%	1.2%	5.9%	-	1.5%	7.4%	1.0%	-
მოთხოვნების ბანკების მიმართ	-	7%	-	-	6.5%	3.9%	-	6.5%	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8.2%	5.7%	0.0%	7.7%	5.7%	-	7.4%	5.8%	-
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	11.4%	7.4%	5.3%	11.7%	8.3%	5.7%	13.1%	6.9%	5.5%
პროცენტიანი ვალდებულებები									
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	-	3.76%	0.9%	-	4.2%	1.0%	7.3%	3.4%	1.2%
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	3.54%	2.9%	0.5%	8.9%	3.4%	0.6%	7.2%	3.9%	-
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	5.4%	-	-	6.4%	1.9%	-	8.5%	2.6%

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების ანალიზის საფუძველზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად დამატებით ხდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგი. წმინდა მოგების ან ზარალის და საკუთარი კაპიტალის (გადასახადების გარეშე) საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის (გადაფასების რისკი) მიმართ მგრძნობელობის ანალიზი, 2019, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის არსებული პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	2019	2018	2017
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(125)	(84)	(83)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	125	84	83

საკუთარი კაპიტალის (გადასახადების გარეშე) მგრძნობელობა შემოსავლიანობის მრუდის 100 საბაზისო პუნქტით ცვლილების მიმართ 31 დეკემბრისთვის ასეთი იყო:

	2019	2018	2017
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(106)	(72)	(71)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	106	72	71

(ii) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. ბანკი მუდმივად აკონტროლებს, რომ სეზონის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებით დაცული იყოს.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანჯა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17,516	32,655	56	600	50,827
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	1,630	-	-	1,630
სავალდებულო რეზერვები სეზ-ში	8,262	16,348	-	-	24,610
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	11,836	-	-	11,836
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	42,988	48,076	-	-	91,064
სხვა ფინანსური აქტივები	155	95	-	-	250
სულ აქტივები	68,921	110,640	56	600	180,217
ვალდებულებები					
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	68,605	64,453	-	598	133,656
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	1,128	29,285	39	2	30,454
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	15,674	-	-	15,674
სხვა ვალდებულებები	689	848	-	-	1,537
სულ ვალდებულებები	70,422	110,260	39	600	181,321
ნეტო პოზიცია	(1,501)	380	17	-	(1,104)

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	17,775	6,993	146	344	25,258
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	509	4,646	-	-	5,155
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	10,678	15,889	-	-	26,567
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	10,440	-	-	10,440
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	22,947	77,628	-	-	100,575
სხვა ფინანსური აქტივები	148	5,421	-	-	5,569
სულ აქტივები	52,057	121,017	146	344	173,564
ვალდებულებები					
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	37,930	68,183	51	345	106,509
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	1,112	31,658	30	-	32,800
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	12,986	18,930	-	-	31,916
სხვა ვალდებულებები	4	247	-	-	251
სულ ვალდებულებები	52,032	119,018	81	345	171,476
ნეტო პოზიცია	25	1,999	65	(1)	2,088

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	11,988	5,568	137	349	18,042
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	434	-	-	434
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	4,863	24,034	-	-	28,897
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	11,262	-	-	11,262
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	23,931	107,209	-	-	131,140
სხვა ფინანსური აქტივები	146	247	-	-	393
სულ აქტივები	40,928	148,754	137	349	190,168
ვალდებულებები					
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	13,436	37,663	-	355	51,454
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	2,364	66,169	6	-	68,539
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	25,486	43,152	-	-	68,638
სხვა ვალდებულებები	-	102	-	-	102
სულ ვალდებულებები	41,286	147,086	6	355	188,733
ნეტო პოზიცია	(358)	1,668	131	(6)	1,435

ლარის გაუფასურება, როგორც ქვემოთ არის აღნიშნული, შემდეგი ვალუტების მიმართ 2019, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შეამცირებდა) საკუთარ კაპიტალსა და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ მოცემული ოდენობებით.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც ბანკის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები მუდმივი რჩება.

	2019	2018	2017
ამშ დოლარის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	65	340	284
ევროს 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(256)	4	(61)
თურქული ლირას 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	3	11	22
გირვანქა სტერლინგის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	-	-	(1)

ლარის გამყარებას ზემოაღნიშნული ვალუტების მიმართ 2019, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის იგივე, მაგრამ საპირისპირო ეფექტი ექნებოდა ზემოაღნიშნულ ვალუტებში ზემოთ მოცემულ თანხებზე იმ შემთხვევაში, თუ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივი დარჩება.

(b) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ბანკის ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაპენტი ვერ შეასრულებს სახელმეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, ისე აუღიარებელი სახელმეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, და ჩამოყალიბებული აქვს საკრედიტო კომიტეტი, რომ აქტიურად გააკონტროლოს საკრედიტო რისკი. საკრედიტო პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- ▶ სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს;
- ▶ მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- ▶ უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- ▶ საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- ▶ სესხებისა და სხვა საკრედიტო დავალიანებების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას ატარებს.

საკრედიტო რისკის მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი თავდებობების მიღებით. ზემოაღნიშნული სესხების უზრუნველყოფის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუღიარებელი სახელმეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება, ურთიერთგაქვითვის და უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებით ამ რისკების შემცირების ეფექტამდე.

თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია რეალური ღირებულებით, საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკის დონეს და არა მაქსიმალურ დონეს, რომელიც მომავალში შეიძლება წარმოიშვას ღირებულების შეცვლის შედეგად.

გაუფასურების შეფასება

2018 წლის 1 იანვრიდან ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად საწარმოსთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

PD დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში, თუ ინსტრუმენტის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.

EAD დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის დავალიანების შეფასება დეფოლტის სამომავლო თარიღისთვის, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, რომელთა შორისაცაა ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა, ხელშეკრულების მიხედვით ან სხვაგვარად, კრედიტების, რომელთა გაცემის ვალდებულება ნაკისრია, მოსალოდნელი ათვისება და გადაუხდელობა შენატანებზე დარიცხული პროცენტი.

LGD დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კრედიტორი მოელის, უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარეშე. ჩვეულებრივ, გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

LGL დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს დავალიანების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ დავალიანების დეფოლტის შემთხვევაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12- თვიანი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად გამოითვლება.

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2 და მე-3 ეტაპებად, ქვემოთ აღწერილი წესით:

- პირველი ეტაპი: სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე ეტაპიდან.
- მეორე ეტაპი: როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ბანკი სესხს მიაკუთვნებს მეორე ეტაპს და ქმნის რეზერვს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. მეორე ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე ეტაპიდან.
- მესამე ეტაპი: სესხები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მიიჩნევა. ბანკი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული: შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება რეალური ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.

დეფოლტის განმარტება და ადმოფხვრა

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ:

- ▶ პროცენტის, ძირითადი თანხის ან საკომისიოს გადახდას მოვალე 90 დღეზე მეტი ხნით აგვიანებს; ან
- ▶ თუ მოხდა სესხის პრობლემური (იძულებითი) რესტრუქტურისაცა, რადგან სხვა შემთხვევაში სესხი გადაუხდელი იქნებოდა; ან
- ▶ მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე უარყოფითად აისახება ის ფაქტი, რომ დაწყებულია იძულებითი ლიკვიდაციისას გაკოტრების ან გადახდისუუნარობის პროცედურები ან არსებობს სხვა მტკიცებულება იმისა, რომ გადახდის ვალდებულება სრულად არ შესრულდება.

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

როდესაც ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის მიკუთვნება მეორე ეტაპისთვის, იგი ამ ეტაპზე რჩება შემდეგი ორი პირობის დაკმაყოფილებამდე:

1. ფინანსურმა ინსტრუმენტი უნდა აკმაყოფილებდეს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნებს, რომლებიც სეზ-ის მიერ არის დადგენილი;
2. უნდა შესრულდეს ვადაგადაცილების დღეების და გამოსაცდელი ვადის პირობები.

ამ ორი პირობის დაკმაყოფილების შემთხვევაში ხდება ინსტრუმენტის კლასიფიცირება პირველი ეტაპის ინსტრუმენტად.

სესხის სტანდარტულად კლასიფიცირება ხდება, თუ:

- ▶ გადახდები დროულად ხდება ან ვადაგადაცილებული დღეები არ აღემატება 30 დღეს;
- ▶ მსესხებლის ლიკვიდურობა, კაპიტალი და სესხის გადახდისუნარიანობა სტაბილურია;
- ▶ მსესხებელი ფინანსურად საკმარისად ძლიერია, რომ გაუმკლავდეს საშუალო დონის სტრესის შედეგებს და საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს, რომ დაფაროს ყველა ვალდებულება.

რაც შეეხება ვადაგადაცილებულ დღეებს და გამოსაცდელ ვადას, არა რესტრუქტურირებული მეორე ეტაპის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გამოსაცდელი ვადა არის ექვსი თვე, რომლის განმავლობაშიც ინსტრუმენტი არ უნდა გახდეს 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული.

რესტრუქტურირებული მოქმედი მეორე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების გამოსაცდელი ვადა ერთი წელია (რომლის განმავლობაშიც იგი არ უნდა გახდეს 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული და დააკმაყოფილოს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნები), რის შემდეგაც ინსტრუმენტის რეკლასიფიცირება ხდება პირველ ეტაპზე.

გამოსასწორებელი ვადა მესამე ეტაპის არა რესტრუქტურირებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ექვსი თვეა, რის შემდეგაც ხდება ამ ინსტრუმენტის კლასიფიცირება პირველ ეტაპზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი არ გახდა 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული და აკმაყოფილებს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნებს, ხოლო მეორე ეტაპზე კლასიფიცირდება, თუ ინსტრუმენტი გამოსასწორებელი ვადის განმავლობაში 30-90 დღით იყო ვადაგადაცილებული.

მესამე ეტაპის რესტრუქტურირებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოსასწორებელი პერიოდი არის ექვსი თვე, რომლის შემდეგაც ამ ინსტრუმენტის კლასიფიცირება ხდება მეორე ეტაპზე (მოქმედი რესტრუქტურირებული), თუ ინსტრუმენტი გამოსასწორებელი ვადის განმავლობაში 90 დღეზე მეტი ხნით არ იყო ვადაგადაცილებული. როგორც კი ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის კლასიფიცირება მოქმედ რესტრუქტურირებულ ფინანსურ ინსტრუმენტად, იწყება მისი ერთწლიანი გამოსაცდელი ვადის ათვლა, რის შემდეგაც ინსტრუმენტის კლასიფიცირება ხდება პირველ ეტაპზე, თუ ინსტრუმენტი გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში არ ყოფილა 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული და აკმაყოფილებს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნებს. თუ ინსტრუმენტი 30-90 დღით გახდება ვადაგადაცილებული, იგი დარჩება მეორე ეტაპზე. ერთწლიანი გამოსაცდელი ვადის ათვლა იწყება ბოლო თვიდან როდესაც ბოლოს მოხდა 30-90 დღით ვადაგადაცილებული ინსტრუმენტის ამოღება.

დეფოლტის ალბათობის შეფასების პროცესი

საბაზო და კორპორაციული სესხების პორტფელებისთვის დეფოლტის ალბათობა გამოითვლება მაკრო მოდელით, რომელიც აღწერს ურთიერთდამოკიდებულებას საბაზო და კორპორატიული პორტფელების ისტორიული დეფოლტის ალბათობას და ისეთ მაკროეკონომიკურ ცვლადებს შორის, როგორიცაა რეალური მშპ-ის ზარდა, აშშ დოლარის/ლარის სავალუტო კურსი და უმუშევრობის დონე. წინასწარი შეფასებისას და სეზ-ის მიერ მოწოდებული პროგნოზირებული მაკრო ცვლადების მიხედვით ხდება საბაზო და კორპორატიული პორტფელის პირობითი დეფოლტის ალბათობების განსაზღვრა. ამ მოდელის გადახედვა მოხდება

ყოველწლიურად და სხვა მაკროეკონომიკური ცვლადები აისახება, თუ ისინი გაუმჯობესებს მოდელის განმარტებით უნარს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით.

მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის ალბათობა 100%-ად მიიჩნევა.

იმ სესხების შემთხვევაში, რომლებზეც ბანკს აქვს თავდებობა მსესხებლის მშობელი კომპანიებისგან, ბანკი იყენებს მშობელი კომპანიების დეფოლტის ალბათობებს.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება სხვადასხვანაირად გამოითვლება პირველი, მეორე და მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება მცირდება ფულადი უზრუნველყოფის თანხებით. გარებალანსური ვალდებულებები განისაზღვრება ფულადი კონვერსიის კოეფიციენტის

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

გამოყენებით, კერძოდ, 100%-ით კორპორატიული ვალდებულებების შემთხვევაში და 50%-ით - საცალო ვალდებულებების შემთხვევაში.

პირველი ეტაპისთვის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება გამოითვლება, როგორც სესხებისა და გარეზალანსური ვალდებულებების დაუფარავი თანხების საშუალო თვიური ოდენობა, ფულადი კონვერსიის კოეფიციენტის და საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის ბოლოსთვის ფულადი უზრუნველყოფის თანხების გათვალისწინებით.

მეორე და მესამე ეტაპისათვის დეფოლტის მომენტისათვის დაუფარავი დავალიანება გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის დაუფარავი თანხა, საანგარიშგებო პერიოდში CCF-ის გათვალისწინებით და ფულადი დაფარვის თანხებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში

კორპორატიული და საცალო სესხების აქტივების შემთხვევაში დანაკარგების ოდენობა დეფოლტის შემთხვევაში ყოველწლიურად ფასდება. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განისაზღვრება, როგორც კონტრაქტის მხრიდან არაუზრუნველყოფილი დავალიანების გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი ზარალი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დანაკარგების დონე დეფოლტის შემთხვევაში გამოითვლება კორპორატიული და საცალო სესხების პორტფელისთვის. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე განცდილ ისტორიულ დანაკარგებს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლაში უკიდურესი (ამოვარდნილი) სტატისტიკური მონაცემები არ მონაწილეობს. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

დანაკარგები უზრუნველყოფის საგნების ლიკვიდაციის შემთხვევაში:

დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს დავალიანების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ დავალიანების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლისას მხედველობაში მიიღება სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავ-მოძრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი დავალიანებების შემთხვევაში, დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში განისაზღვრება 100%-ით.

ლიკვიდაციის შემთხვევაში დანაკარგების საშუალო კოეფიციენტები გამოითვლება უზრუნველყოფის ღირებულებასთან სესხის ფარდობის ხუთი დიაპაზონისთვის, ცალ-ცალკე საცალო და არასაცალო მსესხებლებისთვის, რომლებიც შემდეგ თითოეულ დავალიანებას მიენიჭება იმისდა მიხედვით, თუ უზრუნველყოფის ღირებულებასთან სესხის ფარდობის რომელ დიაპაზონს მიეკუთვნება ესა თუ ის დავალიანება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს ყველა აქტივს, რომლებზეც მოსალოდნელია საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო რისკის ზრდის მნიშვნელობისა და აგრეთვე იმის შეფასებისას, ინსტრუმენტზე 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა გამოიყენოს თუ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ბანკი საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს ადარებს თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკთან. იმისათვის, რომ განსაზღვროს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, ბანკი მიმართავს სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკურ ანალიზს, რომელთა შორისაც არის კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტის ან მსესხებლისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ანალიზის დროს ხდება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის გათვალისწინება ბანკის ისტორიულ გამოცდილებაზე, საკრედიტო რისკის შეფასებასა და საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე დავალიანებების შემთხვევაში, ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს, ხომ არ არსებობს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, რათა აღიაროს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე დავალიანებებზე მიიჩნევა ისეთი დავალიანებები ბანკის მიმართ, რომლებიც საზედამხებდელ კაპიტალის 1%-ს აღემატება. ბანკი კოლექტიურად აფასებს ისეთ სესხებს, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად

მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონეა, მაგრამ რომელთა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ობიექტური მტკიცებულება არ არსებობს.

ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხები

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენის პროცესი ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე დავალიანებების შემთხვევაში ასევე საჭიროებს ხარისხობრივი ტესტირების ჩატარებას. ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად ბანკმა დააწესა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ყველა ტიპის

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

დავალიანებისთვის, კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები არასადალო მსესხებლებისთვის და კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები საცალო მსესხებლებისთვის. ზოგადი გამომწვევი მოვლენები, სხვებთან ერთად, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ მსესხებლების გარკვეული ჯგუფისთვის აქტუალური მაკროეკონომიკური, მარეგულირებელი, პოლიტიკური და ტექნოლოგიური პროგნოზის გაუარესება;
- ▶ იმ სექტორში ან დარგში მომხდარი უარყოფითი ცვლილებები, რომელშიც მსესხებელი საქმიანობს.

კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები არასადალო მსესხებლების შემთხვევაში მოიცავს შემდეგს:

- ▶ მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესება, რომლის რაოდენობრივი გამოსახვა ხდება უარყოფითი ცვლილებებით ფინანსურ კოეფიციენტებში;
- ▶ 30 დღეზე მეტი, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილება;
- ▶ რესტრუქტურისაცია, რომლის გარეშეც ინსტრუმენტი 90 დღეზე მეტი ხნით იქნებოდა ვადაგადაცილებული.
- ▶ ხელშეკრულების პირობების დარღვევა;
- ▶ ბიზნესის ან უძრავი ქონების გადამწყვეტი ნაწილის გაყიდვა, რომელიც აუცილებელია მსესხებლის მომგებიანი საქმიანობისთვის;
- ▶ თაღლითობის შემთხვევა მსესხებლის კომპანიაში და სხვა.

თუ გამოვლინდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად ფასდება, მსესხებლის სამომავლო შემოქმედებითი ფულადი ნაკადები საკმარისია თუ არა გამდინარე ფულადი ნაკადების დასაფარად, სხვადასხვა სცენარის მიხედვით. მსესხებლის ფულადი ნაკადების ანალიზი მოიცავს იმ დარგის არსებული და პროგნოზირებული ტენდენციების ანალიზს, რომელშიც მსესხებელი საქმიანობს. გაუფასურების ოდენობა განისაზღვრება, როგორც სხვაობა კრედიტის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია კრედიტის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ნებისმიერი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები მსესხებლის ოპერაციებიდან, დაფინანსების ნებისმიერი სხვა წყაროები და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციიდან მოსალოდნელი შემოსავალი.

კოლექტიურად შეფასებული სესხები

არასადალო დავალიანებებზე, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ფასდება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით (30-დან 90-მდე), ასევე იმის მიხედვით, რესტრუქტურისებულია თუ არა ისინი და რესტრუქტურისაციის გარეშე 90 დღეზე მეტი ხნით თუ გახდებოდა ვადაგადაცილებული, და სხვადასხვა ფინანსური კოეფიციენტის გაუარესების საფუძველზე (სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (PTI), სასესხო კაპიტალი/EBITDA, საკუთარი კაპიტალი/აქტივები, პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი და ვალდებულებების მომსახურების (DSCR) კოეფიციენტი).

საცალო მსესხებლების შემთხვევაში კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები, სხვებთან ერთად, მოიცავს სესხის ვადაგადაცილებას 30-ზე მეტი, მაგრამ 90-ზე ნაკლები დღით, დავალიანების რესტრუქტურისაციას, რომლის გარეშეც ინსტრუმენტი 90 დღეზე მეტი ხნით იქნებოდა ვადაგადაცილებული, სესხის მომსახურების კოეფიციენტის გაუარესება და სხვა.

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური ინსტრუმენტები იყოფა ერთგვაროვან ჯგუფებად აქტივების ტიპების მიხედვით - საცალო და არასადალო ინსტრუმენტებად და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის მიხედვით. სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტების მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტები ხუთ ჯგუფად იყოფა.

ბანკი და ბანკთაშორისო ურთიერთობები

ბანკის სახაზინო და ბანკთაშორისო ურთიერთობები და კონტრაქტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწვევი დაწესებულებები, ბანკები, კორპორაციები და საქართველოსა და თურქეთის მთავრობები.

დეფოლტის ალბათობების მინიჭება ემიტენტებისთვის ან ბანკებისთვის ხდება გარე რეიტინგების მიხედვით მინიჭებული დეფოლტის განაკვეთების საფუძველზე. მინიმალური დეფოლტის ალბათობა, ბაზელის მიხედვით, 0.03%-ს უდრის. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში 45%-ით განისაზღვრება ისეთი დავალიანებებისთვის, რომლებიც არ არის უზრუნველყოფილი აღიარებული გირაოთი, ბაზელის დოკუმენტის საბაზო მიდგომის თანახმად. კორპორატიული ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განისაზღვრება 38.75%-ით. ეს რიცხვი წარმოადგენს ბანკს მიერ 2014 წლიდან დავალიანების ამოღების საშუალო მაჩვენებელს. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საშუალო თვიურ დაუფარავ დავალიანებას ფასიანი ქაღალდებისა და სუვერენული ობლიგაციების შემთხვევაში და დაუფარავი ძირითადი თანხის საშუალო თვიურ ოდენობას, ბანკთაშორისო დავალიანების დარიცხული პროცენტის დამატებით.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საპროგნოზო ინფორმაცია და სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარი

თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში ბანკი შემდეგ საპროგნოზო ინფორმაციას ეყრდნობა და მათგან იღებს ისეთ ეკონომიკურ მაჩვენებლებს, როგორიცაა:

- ▶ მშპ-ის ზრდა;
- ▶ უმუშევრობის დონეები;
- ▶ ვალუტის კურსები.

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ყველა ფინანსური აქტივებისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება სამი სცენარისთვის (საბაზო 50%, ოპტიმისტური 25%, და პესიმისტური 25%) და შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოიანგარიშება, როგორც სამივე სცენარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეწონილი ჯამი.

ბანკი საპროგნოზო ინფორმაციას იღებს სებ-ისგან. ქვედა ცხრილებში მოცემულია საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები/დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება ეკონომიკურ სცენარებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად. „მომდევნო წლების“ სვეტში რიცხვები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალო არითმეტიკულს და ამიტომ, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველა სცენარისთვის ერთი და იგივეა.

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მონიჭებული ალბათობები, %	მომდევნო წლები			
			2020	2021	2022	წლები
მშპ-ის ზრდა, %	ოპტიმისტური	25%	5.5%	5.5%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	4.5%	5.0%	5.0%	5%
	პესიმისტური	25%	2.5%	4.0%	4.5%	4.5%
აშშ დოლარი/ლარის სავალუტო კურსი %	ოპტიმისტური	25%	-5%	-3%	0%	0%
	საბაზისო	50%	-3%	-3%	-3%	0%
	პესიმისტური	25%	10.0%	-5%	-5%	0%
უმუშევრობის დონე %	ოპტიმისტური	25%	12.0%	11.5%	11.2%	11.2%
	საბაზისო	50%	12.7%	12.5%	12.2%	12.2%
	პესიმისტური	25%	14.2%	14.5%	14.5%	14.5%

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის რისკი არსებობს მაშინ, როდესაც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა ერთმანეთს არ ემთხვევა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის თუ საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისობა და/ან შესაბამისობის კონტროლი უმნიშვნელოვანესია ლიკვიდურობის მართვისთვის. სრული შესაბამისობა ფინანსური დაწესებულებებისთვის უჩვეულოა, რადგან ბიზნესსაქმიანობა ხშირად წინასწარ განუსაზღვრელი ვადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შესაბამის პოზიციას პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, მაგრამ ასევე შეუძლია გაზარდოს ზარალის რისკი.

ბანკი ლიკვიდურობას მართავს იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს ფულადი სახსრების ხელმისაწვდომობა ნებისმიერ დროს, რათა დროულად დაფაროს ყველა ფულადი ვალდებულება. ლიკვიდურობის პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

ბანკი აქტიურად ცდილობს დივერსიფიცირებული და სტაბილური ფინანსური რესურსების ბაზის შენარჩუნებას, რომ შეძლოს სწრაფი და ეფექტიანი რეაგირება ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ საჭიროებებზე.

ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- ▶ დივერსიფიცირებული ფინანსური რესურსების შენარჩუნებას;
- ▶ სესხების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ▶ სასესხო კაპიტალის მოზიდვის გეგმის შენარჩუნებას;
- ▶ ლიკვიდურობის კოეფიციენტების მონიტორინგს მარაგულირებელი ორგანოს მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ლიკვიდურობის პოზიციის მონიტორინგს ახდენს ფინანსური მართვის და რისკის მართვის ქვეგანყოფილებები. ჩვეულებრივ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდურობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას კვირაში ერთხელ მიეწოდება.

სს „იშბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებებს იღებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი იღებს და მათ ახორციელებს ხაზინის ქვეგანყოფილება.

გარდა ამისა, ბანკი ახდენს სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად გამოთვლილი ლიკვიდურობის კოეფიციენტის რეგულარულ მონიტორინგს.

ქვემოთ ცხრილებში მოცემულია არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ აქტივებზე, ვალდებულებებზე და საკრედიტო ვალდებულებებზე მათი დაფარვის უადრესი შესაძლო სახელშეკრულებო ვადების საფუძველზე. ცხრილებში ასახული ფულადი სახსრების მთლიანი გადინება და შემოდინება წარმოადგენს ფინანსური აქტივების, ვალდებულებებისა თუ საკრედიტო ვალდებულებების სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. გამოშვებული ფინანსური საგარანტიო კონტრაქტების შემთხვევაში, გარანტიის მაქსიმალური თანხა ნაწილდება იმ ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, როდესაც შესაძლებელია გარანტიის გამოთხოვა.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე						სულ მთლიანი	საბ-
	და 1 თვეზე	1-დან 3	3-დან 6	6-დან 12	1-იდან 5	5 წელზე	თანხის შემოდინება	ალანსო
	ნაკლები	თვემდე	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი ვადით	(გადინება)	ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
ბანკებიდან მიღებული ანაბრები და ნაშთები	(74,094)	(8,769)	(16,245)	(35,346)	-	-	(134,454)	(133,656)
მომხმარებელთა მიმდინარე								
ანგარიშები და ანაბრები	(20,293)	(4,801)	(3,573)	(6,565)	(2,016)	-	(37,248)	(36,862)
სხვა ნასესხები სახსრები და								
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	-	(18,601)	-	(18,601)	(15,674)
სხვა ვალდებულებები *	(3,653)	(145)	(221)	(452)	(1,041)	-	(5,512)	(5,512)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(98,040)	(13,715)	(20,039)	(42,363)	(21,658)	-	(195,815)	(191,704)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	(60,363)	-	-	-	-	-	-	(60,363)

*როგორც მე -3 შენიშვნაში აღინიშნა, ბანკმა 2019 წლის 1 იანვარს დაწერა ფასს-16 და აღიარა საიჯარო ვალდებულებები.

სს „იშბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი ვადით	სულ მთლიანი თანხის შემოღინება (გადინება)	საბ- ალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
ბანკებიდან მიღებული ავანსები და ნაშთები	(36,336)	(10,764)	-	(45,006)	(16,018)	-	(108,124)	(106,509)
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	(16,103)	(9,093)	(8,114)	(4,675)	(695)	-	(38,680)	(38,352)
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	(637)	(1,790)	(4,653)	(30,448)	-	(37,528)	(31,916)
სხვა ვალდებულებები	(8,949)	-	-	-	-	-	(8,949)	(8,949)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(61,388)	(20,494)	(9,904)	(54,334)	(47,161)	-	(193,281)	(185,726)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	(42,820)	-	-	-	-	-	(42,820)	(42,820)

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი ვადით	სულ მთლიანი თანხის შემოღინება (გადინება)	საბ- ალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
ბანკებიდან მიღებული ანაბრები და ნაშთები	(25,038)	(169)	(254)	(26,358)	(4,116)	-	(55,935)	(54,456)
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	(16,274)	(4,976)	(2,146)	(6,217)	(54)	(53,820)	(83,487)	(74,023)
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	(1,786)	(126)	(4,051)	(4,937)	(32,922)	(57,271)	(101,093)	(68,638)
სულ ვალდებულებები	(3,447)	-	-	-	-	-	(3,447)	(3,447)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(46,545)	(5,271)	(6,451)	(37,512)	(37,092)	(111,091)	(243,962)	(200,564)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	(9,652)	-	-	-	-	-	(9,652)	(9,652)

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საქართველოს კანონის თანახმად, ფიზიკურ პირებს ნებისმიერ დროს შეუძლიათ თავიანთი ვადიანი ანაბრების გატანა, უმეტეს შემთხვევაში, დარიცხული პროცენტის დათმობით. შესაბამისად, ეს ანაბრები ქვედა ცხრილში მოცემულია მათი შეთანხმებული ვადიანობის შესაბამისად. ამ ანაბრების კლასიფიკაცია მათი შეთანხმებული ვადების მიხედვით ასე გამოიყურება:

	2019	2018	2017
მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	6,308	6,135	1,512
1-დან 3 თვემდე	4,629	8,235	616
3-დან 12 თვემდე	7,541	4,444	3,811
1-დან 5 წლამდე	1,909	300	-
5 წელზე მეტი ვადით	-	-	44,572
	20,387	19,114	50,510

ქვედა ცხრილში მოცემულია 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე						
	და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	უვადო	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	57,013	-	-	-	-	-	57,013
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	1,627	-	-	-	-	1,627
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	24,609	-	-	-	-	-	24,609
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	14,574	15,991	3,139	-	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,356	18,965	51,974	52,667	28,458	-	155,420
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-
სხვა აქტივები	-	-	-	-	-	2,541	2,541
სულ აქტივები	85,790	20,592	66,548	68,658	31,597	2,541	275,726
ვალდებულებები							
ბანკებიდან მიღებული ანაბრები და ნაშთები	74,058	8,705	50,893	-	-	-	133,656
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	20,290	4,777	9,886	1,909	-	-	36,862
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	-	-	4,521	11,153	-	-	15,674
სხვა ვალდებულებები*	3,653	145	673	1,041	-	-	5,512
სულ ვალდებულებები	98,001	13,627	65,973	14,103	-	-	191,704
ნეტო პოზიცია	(12,211)	6,965	575	54,555	31,597	2,541	84,022

* როგორც მე -3 შენიშვნაში აღინიშნა, ბანკმა 2019 წლის 1 იანვარს დაწერა ფასს-16 და აღიარა საიჯარო ვალდებულებები.

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილში მოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	უვადო	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	38,031	-	-	-	-	-	38,031
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1,400	3,478	277	-	-	-	5,155
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	26,567	-	-	-	-	-	26,567
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	6,430	13,612	5,419	-	25,461
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	6,260	8,148	69,482	58,045	14,536	-	156,471
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	984	984
სხვა აქტივები	11,257	-	-	-	-	-	11,257
სულ აქტივები	83,515	11,626	76,189	71,657	19,955	984	263,926
ვალდებულებები							
ბანკებიდან მიღებული ანაბრები და ნაშთები	36,280	10,707	44,339	15,183	-	-	106,509
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	16,099	9,033	12,559	661	-	-	38,352
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	153	2,321	12,360	16,812	-	-	31,916
სხვა ვალდებულებები	8,949	-	-	-	-	-	8,949
სულ ვალდებულებები	61,481	22,061	69,258	32,656	-	-	186,726
ნეტო პოზიცია	22,866	(10,435)	6,931	39,001	19,955	984	78,200

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

23 რისკის მართვა, კორპორატიული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილში მოცემულია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე	1 -დან 3	3-დან 12	1-დან 5	5 წელზე		
აქტივები	ვადით	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი	უვალო	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	21,579	-	-	-	-	-	21,579
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	-	434	-	-	-	434
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	28,897	-	-	-	-	-	28,897
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	4,175	11,203	9,255	-	24,633
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	2,988	2,409	31,593	52,340	67,674	-	157,004
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური	-	-	-	-	-	1,529	1,529
აქტივები	-	-	-	-	-	-	-
სხვა აქტივები	3,351	-	-	-	-	-	3,351
სულ აქტივები	56,815	2,409	36,202	63,543	76,929	1,529	237,427
ვალდებულებები							
ბანკებიდან მიღებული ანაბრები და ნაშთები	24,857	-	26,001	3,598	-	-	54,456
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და							
ანაბრები	17,806	3,391	8,202	51	44,573	-	74,023
სხვა ნასესხები სახსრები და							
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	25,486	43,152	-	68,638
სხვა ვალდებულებები	3,447	-	-	-	-	-	3,447
სულ ვალდებულებები	46,110	3,391	34,203	29,135	87,725	-	200,564
ნეტო პოზიცია	10,705	(982)	1,999	34,408	(10,796)	1,529	36,863

საოპერაციო და ბიზნეს რისკი

საოპერაციო რისკი არის სისტემის უკმარისობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და გარეგანი მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი. როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად, საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, ჰქონდეს იურიდიული ან რეგულირების გავლენა, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ უნდა ელოდოს ყველა ოპერაციული რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას საკონტროლო ჩარჩოს მეშვეობით, პოტენციურ რისკებზე მონიტორინგისა და რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს მოვალეობათა ეფექტურ დაყოფას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შერიგების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორიცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

24 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ბანკს აქვს მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება სესხების გაცემას. ეს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები წარმოდგენილია ოვერდრაფტის სახით.

ბანკი იძლევა ფინანსურ გარანტიებს მესამე მხარეების წინაშე მომხმარებლების მიერ ვალდებულების შესრულებაზე. ამ ხელშეკრულებებს აქვთ ფიქსირებული ლიმიტები და, როგორც წესი, ხუთ წლამდე ვადით გაიცემა.

ბანკი საკრედიტო ვალდებულებების აღებისას და ფინანსური გარანტიების გაცემისას საკრედიტო რისკის მართვის იმავ პოლიტიკასა და პროცედურებს იყენებს, როგორცაც - მომხმარებლებზე სესხების გაცემისას.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში კატეგორიების მიხედვით. ცხრილში საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების თანხები იმ დამუშავებითაა წარმოდგენილი, რომ ეს თანხები სრულად არის გაცემული. ცხრილში მოცემული გარანტიების თანხები წარმოადგენს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომლის აღიარებაც მოხდებოდა საანგარიშგებო თარიღით, კონტრაქტებს საერთოდ რომ ვერ შეესრულებინათ სახელშეკრულებო ვალდებულებები.

	2019	2018	2017
სახელშეკრულებო თანხა			
აუთვისებელი ოვერდრაფტები	72	89	108
გარანტიები	60,291	42,731	9,544
	60,363	42,820	9,652

ზემოთ მოყვანილი ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული მთლიანი მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები შესაძლოა არ წარმოადგენდეს სამომავლო მოთხოვნებს ნაღდ ფულზე, რადგან ამ საკრედიტო ვალდებულებებს შეიძლება ვადა ამოეწუროს ან შეწყდეს დაფინანსების გარეშე.

ამ საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებიდან 28,487 ათასი ლარი არის ოთხი ბანკის მიმართ (2018 წ.: 23,668 ათასი ლარი; 2017 წ.: ნული), ხოლო 23,821 ათასი ლარი - ხუთი კონტრაქტის მიმართ (2018 წ.: 14,861 ათასი ლარი ხუთი კონტრაქტის მიმართ; 2017 წ.: 6,437 ათასი ლარი ხუთი კონტრაქტის მიმართ). ეს თანხა ბანკისთვის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან კონცენტრაციას წარმოადგენს.

ყველა საკრედიტო ხასიათის ვალდებულება პირველ ეტაპს მიეკუთვნება. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 178 ათასი ლარი და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი მოძრაობა წლის განმავლობაში არ დაფიქსირებულა (მე-8 შენიშვნა).

25 პირობითი ვალდებულებები

(ა) სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის შექმნილი რეზერვები

საქართველოში დაზღვევის სფერო განვითარების ეტაპზეა და დაზღვევის ბევრი ფორმა, რომლებიც ფართოდაა გავრცელებული მსოფლიოს სხვა კუთხეებში, ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის.

(ბ) სამართლებრივი დავები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ბანკის წინააღმდეგ შესაძლოა აღიძვროს სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

(გ) საგადასახადო გარემო

საქართველოს საგადასახადო სისტემა აგრძელებს განვითარებას და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ზოგჯერ ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს აღქმული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი ორგანოს მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების დაკისრების უფლება. საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, სამი წელია გასული.

25 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ამ გარემოებებმა შეიძლება სხვა ქვეყნებზე ბევრად უფრო მნიშვნელოვანი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიის ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ მდგომარეობაზე.

(დ) პანდემიის გავრცელება და მასთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები

როგორც 29-ე შენიშვნაში აღნიშნა კორონავირუსის გავრცელების შესახებ (COVID-19), იგი გავლენას ახდენს როგორც ადგილობრივ, ასევე გლობალურ ბაზრებზე. ზემოქმედების ზომა, მასშტაბები და ხანგრძლივობა არ არის ზუსტად განსაზღვრული. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ბანკის ოპერირების სფეროში არსებული მდგომარეობიდან გამომდინარე, ამ მოვლენას მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება ბანკის საოპერაციო საქმიანობაზე.

26 გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიღოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

(ა) კონტროლი

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა იმბანკის წევრების დამატებითი საპენსიო უზრუნველყოფის ფონდი. ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეს არ გამოუშვია საჯაროდ ხელმისაწვდომი ფინანსური ანგარიშგებები.

თუმცა, ასეთი ფინანსური ანგარიშგებები გამოშვებული აქვს Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ს, რომელიც ბანკის შუალედური მაკონტროლებელი მხარეა.

(ბ) გარიგებები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

თანამშრომლებზე გაწეულ ხარჯში ჩართული მთლიანი ანაზღაურება 2019 წლის, 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	2019	2018	2017
მოკლევადიანი დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები	1,653	1,135	1,217

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ აღებული სესხები, გახსნილი ანაბრები და შესაბამისი საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები იყო არამატერიალური, როგორც 2019 ასევე, 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(გ) გარიგებები მშობელ ბანკთან

2019, 2018 და 2017 წლები 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო მუხლები და ტრანზაქციები მოგება ზარალი მიხედვით შემდეგია:

	2019	2018	2017
ფინანსური მდგომარეობით ანგარიშგება აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები			
- თურქულ ლირაში	33	44	74
- ევროში	19	13	26
- აშშ დოლარში	7	-	4

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

26 გარიგებები დაკავშირებულ მხარებთან (გაგრძელება)

	2019	2018	2017
ვალდებულებები			
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები			
- ევროში	32,144	7,074	13,436
- აშშ დოლარში	26,386	24,889	8,550
- ბრიტანულ ფუნტ სტერლინგში	598	345	355
- თურქულ ლირაში	-	51	-
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი			
- ევროში	-	108	43,152
- აშშ დოლარში	-	12,985	12,918
მოგება/ (ხარჯი)			
საპროცენტო შემოსავალი	12	10	12
საპროცენტო ხარჯი	(493)	(4,161)	(5,802)

ანაბრების და ნაშთების და მშობელი ბანკისგან ნასესხები სხვა სახსრების სახელშეკრულებო ვადებია: 59,128 ათასი ლარის დაფარვის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია. (2018 წ.: 37,569 ათასი ლარი - 12 თვეზე ნაკლები, 7,883 ათასი ლარი 1-5 წელი. 2017 წ.: 18,744 ათასი ლარი - 12 თვეზე ნაკლები, 16,168 ათასი ლარი - 1-5 წელი და 24,715 ათასი ლარი - 5 წელზე მეტი).

27 ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება

(ა) რეალური ღირებულებების შეფასებები და დაშვებები

რეალური ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, რეალური ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

ქვემოთ აღწერილია მეთოდები და დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება ფინანსურ ანგარიშგებაში რეალური ღირებულებით აღრიცხული აქტივებისა და ვალდებულებების და აგრეთვე იმ მუხლების რეალური ღირებულებების განსაზღვრისთვის, რომლებიც არ არის შეფასებული რეალური ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება ცნობილია.

აქტივები, რომელთა რეალური ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლე ვადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ რეალურ ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და შემნახველ ანგარიშებს, რომელთაც არ გააჩნიათ რაიმე კონკრეტული ვადები.

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს და ფორვარდულ სავალუტო კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელი შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით. ისეთი მეთოდებით შეფასებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც დაკვირვებად (საბაზრო) მონაცემებს იყენებს, ძირითადად, გრძელვადიანი ოფციონის კონტრაქტებია. ეს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება ბინომიალური მოდელის გამოყენებით. მოდელი მოიცავს სხვადასხვა არასაბაზრო დაშვებას, რომლებიც ასახავს საბაზრო განაკვეთების მერყეობას.

27. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება (გაგრძელება)

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, ძირითადად შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სავალო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ ბაზარზე არსებულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბაზრო ან არასაბაზრო მონაცემები. მოდელში გამოყენებულ არასაბაზრო მონაცემებს შორის არის დაშვებები ინვესტიციის ობიექტის სამომავლო ფინანსური შედეგების, მისი რისკის პროფილის შესახებ და ასევე ეკონომიკური დაშვებები დარგისა და იმ ტერიტორიის იურისდიქციის შესახებ, რომელშიც ინვესტიციის ობიექტი საქმიანობს..

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

კოტირებული თამასუქებისა და ობლიგაციების რეალური ღირებულება ეყრდნობა საანგარიშგებო თარიღისთვის კოტირებულ ფასებს. არაკოტირებული ინსტრუმენტების, კლიენტებზე გაცემული სესხების, კლიენტთა ანაბრების, ბანკების მიმართ მოთხოვნების, სეზ-ისთვის და ბანკებისთვის გადასახდელი თანხების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეალური ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

(ბ) რეალური ღირებულების იერარქია

ბანკი რეალურ ღირებულებებს აფასებს რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს

შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას:

- ▶ 1-ლი დონე: ანალოგიური ინსტრუმენტის კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე.
- ▶ მე-2 დონე: პირველ დონეში შესული კოტირებული ფასების გარდა სხვა პირდაპირ (ანუ ფასების სახით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან მიღებული) დაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ფასდება შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე; მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები ისეთ ბაზრებზე, რომლებიც ნაკლებად აქტიურად ითვლება; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რა შემთხვევაშიც, შეფასებაში მონაწილე ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის ბაზრიდან მოპოვებადი.
- ▶ მე-3 დონე: არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ინსტრუმენტს, რომელთა შეფასების მეთოდიც ეყრდნობა ისეთ ინფორმაციას, რომელიც არ შეიცავს დაკვირვებად (საბაზრო) მონაცემებს და არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასების საფუძველზე, რა შემთხვევაშიც მნიშვნელოვანი არასაბაზრო კორექტირებები ან დაშვებებია საჭირო ამ ინსტრუმენტებს შორის განსხვავებების ასახვისთვის.

რეალური ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე რეალური ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და რეალური ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებს.

31 დეკემბერი, 2019 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
რეალური ღირებულებით შეფასებული აქტივები					
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	33,704	-	-	33,704	33,704
აქტივები, რომელთა რეალურ ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	155,420	155,420	155,420
ვალდებულებები, რომელთა რეალურ ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	170,518	-	170,518	170,518

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

27. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას. რეალური ღირებულების განსაზღვრის პრინციპები წარმოდგენილია მე-3 შენიშვნაში.

31 დეკემბერი, 2018 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
რეალური ღირებულებით შეფასებული აქტივები					
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	15,022	10,439	-	25,461	33,704
აქტივები, რომელთა რეალურ ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	156,676	156,676	155,420
ვალდებულებები, რომელთა რეალურ ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	144,900	-	144,900	144,861
31 დეკემბერი 2017	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
რეალური ღირებულებით შეფასებული აქტივები					
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	13,843	10,790	-	24,633	24,633
აქტივები, რომელთა რეალურ ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	153,884	153,884	157,004
ვალდებულებები, რომელთა რეალურ ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი					
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	131,668	-	131,668	128,479

28 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა საზომი ერთეულების მიხედვით

შეფასების მიზნებისათვის, ფასს 9 ახდენს ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას, რომელიც განხილულია 3-ე შენიშვნაში. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების კლასების შეჯამება აღნიშნული კატეგორიების შესაბამისად 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

	ამორტიზებული ღირებულება;	რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	რეალური ღირებულება მოგებაში ან ზარალში	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	57,013	-	-	57,013
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1,627	-	-	1,627
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	24,609	-	-	24,609
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	33,704	-	33,704
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	155,420	-	-	155,420
სხვა აქტივები	812	-	-	812
სულ ფინანსური აქტივები	239,481	33,704	-	273,185

სს „იმბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში)

28. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა საზომი ერთეულების მიხედვით (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივების კლასების შეჯამება აღნიშნული კატეგორიების შესაბამისად 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

	ამორტიზებული ღირებულება	რეალური ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	რეალური ღირებულება მოგებაში ან ზარალში	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	38,031	-	-	38,031
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	5,155	-	-	5,155
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	26,567	-	-	26,567
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	25,461	-	25,461
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	156,471	-	-	156,471
სხვა აქტივები	11,257	-	-	11,257
სულ ფინანსური აქტივები	237,481	25,461	-	262,942

29 ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2020 წლის დასაწყისიდან, მთელს მსოფლიოში ფართოდ გავრცელდა კორონავირუსი (COVID-19) და 2020 წლის 11 მარტს მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ ვირუსი პანდემიად გამოაცხადა. ვირუსის გავრცელების შედეგად სიტუაცია სწრაფად ცვალებადია. აღნიშნულმა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია გლობალურ, ისე ადგილობრივ ფინანსურ ბაზრებზე. ამასთან, ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღისათვის ბანკზე მას მნიშვნელოვანი შედეგი არ მოჰყოლია.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის („კანონი“) მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული მოსაზრება

სს „იშბანკი საქართველო“-ს აქციონერებსა და სამთვალეურო საბჭოს:

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი სს „იშბანკი საქართველო“-ს (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგებისა 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის და გამოვეცით არამოდიფიცირებული დასკვნა 2020 წლის 25 მარტს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს 2020 წლის 25 მარტის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავგვიტარებია მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმ მოვლენების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

სხვა ინფორმაცია - მმართველობის ანგარიშგება

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ბანკის მმართველობის ანგარიშგებაში, მაგრამ არ მოიცავს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავდა ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელი დასკვნა არ წარმოგვიდგენია მასზე 2020 წლის 25 მარტს. ბანკის 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნის გამოცემის შემდგომ.

დასკვნა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად თანხედენილი ფინანსურ ანგარიშგებასთან და არის თუ არა კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებული ინფორმაციიდან გამომდინარე. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობაა ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის შესახებ ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი აზრით, ბანკის 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- ▶ თანხედენილია 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებასთან;
- ▶ მოიცავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციასა და შესაბამისობაშია სათანადო მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან.

მალხაზ უჯმაჯურიძე

შპს „ნექსია თივის“ სახელით

24 სექტემბერი 2020

თბილისი, საქართველო

**ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის („კანონი“)
მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული მოსაზრება**

სს „იშბანკი საქართველო“-ს აქციონერებსა და სამთვალყურეო საბჭოს:

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი სს „იშბანკი საქართველო“-ს (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგებისა 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის და გამოვეცით არამოდიფიცირებული დასკვნა 2020 წლის 25 მარტს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს 2020 წლის 25 მარტის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავგიტარებთ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმ მოვლენების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

სხვა ინფორმაცია - მმართველობის ანგარიშგება

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ბანკის მმართველობის ანგარიშგებაში, მაგრამ არ მოიცავს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავდა ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელი დასკვნა არ წარმოგვიდგენია მასზე 2020 წლის 25 მარტს. ბანკის 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნის გამოცემის შემდგომ.

დასკვნა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად თანხვედრითი ფინანსურ ანგარიშგებასთან და არის თუ არა კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებული ინფორმაციიდან გამომდინარე. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობაა ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის შესახებ ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი აზრით, ბანკის 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით:

- ▶ თანხვედრითია 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებასთან;
- ▶ მოიცავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციასა და შესაბამისობაშია სათანადო მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან.

მალხაზ უჯმაჯურიძე

შპს „ნექსია თივის“ სახელით

24 სექტემბერი 2020

თბილისი, საქართველო

Closer to you

სს იშბანკი საქართველო

მმართველობის ანგარიშგება

2019

სარჩევი

მმართველობის ანგარიშგების წარდგენა	3
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა	3
ძირითადი მაჩვენებლები	4
ბანკის საქმიანობა და არაფინანსური მაჩვენებლები	8
გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკა და პროცედურები	10
აქციონერის სტრუქტურა	14
კორპორატიული მმართველობა	18
რისკების მართვა	27
ანაზღაურება	36
ანგარიშგების სხვა საკითხები	36

მმართველობის ანგარიშგების წარდგენა

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ოზან გური
გენერალური დირექტორი

უკა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

მმართველობის ანგარიშგების წარდგენა

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ოზან გური
გენერალური დირექტორი

უჩა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

ძირითადი მაჩვენებლები

	2019	2018	2017
მომგებიანობა			
მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები / საშუალო წლიურ აქტივებთან	6.30%	5.85%	7.34%
მთლიანი საპროცენტო ხარჯები / საშუალო წლიურ აქტივებთან	1.68%	2.51%	4.13%
საოპერაციო შედეგი / საშუალო წლიურ აქტივებთან	5.47%	4.08%	3.57%
წმინდა საპროცენტო მარჟა	6.72%	4.61%	4.56%
უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROA)	2.25%	1.02%	0.59%
უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROE)	7.47%	4.43%	4.22%
აქტივების ხარისხი			
უმოქმედო სესხები / მთლიან სესხებთან	2.75%	1.93%	1.70%
სშდრ / მთლიან სესხებთან	0.52%	0.49%	0.95%
უცხოური ვალუტით არსებული სესხები / მთლიან სესხებთან	58.59%	64.28%	83.53%
უცხოური ვალუტით არსებული აქტივები / მთლიან აქტივებთან	65.36%	65.76%	80.10%
მთლიანი სესხების წლიური ზრდის ტემპი	-0.65%	-0.80%	-12.75%
ლიკვიდობა			
ლიკვიდური აქტივები / მთლიან აქტივებთან	42.42%	36.08%	31.82%
უცხოური ვალუტით არსებული ვალდებულებები / მთლიან ვალდებულებებთან	94.58%	92.33%	94.10%
მიმდინარე და მოთხოვნამდე დეპოზიტები / მთლიან აქტივებთან	6.14%	4.54%	6.19%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი			
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	110,089,136	68,091,162	56,246,205
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	75,563,024	46,919,640	22,317,977
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	145.69%	145.12%	252.02%

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)

მოგება-ზარალი და სხვა სრული შემოსავალი (აუდიტირებული მონაცემები)

	2019 000'ლარი	2018 000'ლარი	2017 000'ლარი
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	17,003	14,672	18,850
საპროცენტო ხარჯი	(4,542)	(6,284)	(10,595)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	12,461	8,388	8,255
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	2,559	1,457	970
საკომისიო ხარჯი	(1,149)	(1,366)	(878)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	1,410	91	92
საკუროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	898	1,748	808
საოპერაციო შემოსავალი	14,769	10,227	9,155
საკრედიტო ზარალის შემოზღუდვა	(210)	443	380
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	(4,555)	(4,635)	(4,568)
სხვა ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	(2,548)	(2,808)	(3,229)
დასაბეგრი მოგება	7,456	3,227	1,738
მოგების გადასახადის ხარჯი	(1,394)	(677)	(214)
წლის მოგება	6,062	2,550	1,524
<i>სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების შემდეგ რეკლასიფიცირდება მოგებად ან ზარალად</i>			
არარეალიზებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	-	-	65
წმინდა ცვლილება იმ სავალო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	(282)	(621)	-
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	42	94	(10)
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების შემდეგ რეკლასიფიცირდება მოგებად ან ზარალად:	(240)	(527)	55
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა	(240)	(527)	55
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	5,822	2,023	1,579

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)

მომგებიანობის ანალიზი

N	ძირითადი მაჩვენებლები	31-Dec-19	31-Dec-18	31-Dec-17
1	მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები / საშუალო წლიურ აქტივებთან	6.30%	5.85%	7.34%
2	მთლიანი საპროცენტო ხარჯები / საშუალო წლიურ აქტივებთან	1.68%	2.51%	4.13%
3	საოპერაციო შედეგი / საშუალო წლიურ აქტივებთან	5.47%	4.08%	3.57%
4	წმინდა საპროცენტო მარჟა	6.72%	4.61%	4.56%
5	უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROA)	2.25%	1.02%	0.59%
6	უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROE)	7.47%	4.43%	4.22%

2019 წლის განმავლობაში არ მომხდარა მნიშვნელოვანი ცვლილებები სს „იშბანკი საქართველო“-ს მაჩვენებლებში

საბალანსო უწყისი (აუდიტირებული მონაცემები)

	2019 000'ლარი	2018 000'ლარი	2017 000'ლარი
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,013	38,031	21,579
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	1,627	5,155	434
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	24,609	26,567	28,897
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	155,420	156,471	157,004
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	33,704	25,461	24,633
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	2,541	984	1,529
სხვა აქტივები	812	11,257	3,351
სულ აქტივები	275,726	263,926	237,427
ვალდებულებები			
ბანკებიდან მიღებული ანაბრები და ნაშთები	133,656	106,509	54,456
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და ანაბრები	36,862	38,352	74,023
სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული ვალი	15,674	31,916	68,638
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	1,013	649	209
სხვა ვალდებულებები	4,499	8,300	3,238
სულ ვალდებულებები	191,704	185,726	200,564
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	69,162	69,162	30,000
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე	(644)	(404)	55
გაუნაწილებელი მოგება	15,504	9,442	6,808
სულ საკუთარი კაპიტალი	84,022	78,200	36,863
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	275,726	263,926	237,427

სს „იშბანკი საქართველო“ იკავებდა მე-13 ადგილს საქართველოს კომერციულ ბანკებს შორის აქტივებით.

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება) კაპიტალის მართვა

ბანკი ინარჩუნებს კაპიტალის ბაზის მართვასთან დაკავშირებულ აქტივობებს ბიზნესის თანდაყოლილი რისკების დასაფარად და აკმაყოფილებს ადგილობრივი ბანკის ზედამხედველის, საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი ხდება, სხვა ზომებთან ერთად, ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის მიერ დადგენილი წესებისა და კოეფიციენტების გამოყენებით, (BIS წესები / კოეფიციენტები) რომელიც შემოღებულ იქნა საქართველოს ეროვნული ბანკი ბანკის მიერ კომერციული ბანკების ზედამხედველობის პროცესში.

ბანკი კაპიტალად მიიჩნევს იმ მუხლებს, რომლებიც კანონმდებლობით განისაზღვრება საკრედიტო დაწესებულებებისთვის კაპიტალად. სეზ-ის არსებული კაპიტალის მოთხოვნების მიხედვით, ბანკებმა კაპიტალის თანაფარდობის კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან (საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი) მინიმალურ საზედამხედველო კაპიტალზე მაღალ დონეზე უნდა შეინარჩუნონ. სეზ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის შემოწმება ხდება ყოველთვიურად საანგარიშო მოხსენების სახით, რომელშიც ნაჩვენებია შესაბამისი გამოთვლები და რომელსაც გადახედავენ და ხელს აწერენ ბანკის გენერალური დირექტორი და ფინანსური დირექტორი.

ბაზელ 1

ბაზელ I-ის კაპიტალის მოთხოვნების თანახმად, ბანკებმა საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის მინიმუმ 9.6%-იანი კოეფიციენტი („საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი“), ხოლო პირველადი კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის მინიმუმ 6.4% კოეფიციენტი უნდა შეინარჩუნონ. ბანკი აკმაყოფილებდა სეზ-ის მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნას. 2017 წელი ბაზელ I-ის კაპიტალის მოთხოვნის მოქმედების ბოლო წელია. 2018 წლის იანვრიდან იგი სრულად გაუქმდა.

2017 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდში კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა იყო:

ძირითადი პირველადი კაპიტალი: 7%; პირველადი კაპიტალი: 8.5% და საზედამხედველო კაპიტალი: 10.5%.

ბაზელ 3

2017 წლის დეკემბერში სეზ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ“ დებულებაში. კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შედიოდა საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით;
- კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი ამჟამად დადგენილია 0%-ის ოდენობით;
- სისტემურობის ბუფერი დაინერგება სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკებისთვის ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

პილარ 2

- სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული არაჰეჯირებული სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა;
- დაინერგება კონცენტრაციის რისკის ბუფერი სექტორული და ერთი მსესხებლის კონცენტრაციის რისკისთვის;
- წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგებზე დაყრდნობით;
- მარეგულირებელი ორგანოს მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების საერთო პროგრამის (GRAPE) ბუფერი ბანკის კონკრეტულ რისკებზე დაყრდნობით.

გარდა ამისა, ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტების კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს წინასწარ განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)

კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

სბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები დაანგარიშებული საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად მდგომარეობს შემდეგში:

000'ლარი	2019	2018	2017
საწესდებო კაპიტალი	69,162	69,162	30,000
გაუნაწილებელი მოგება	11,357	5,549	4,129
გამოქვითვები	(111)	(220)	(330)
მთლიანი ძირითადი პირველადი კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	80,408	74,491	33,799
სუბორდინირებული ვალი (საზედამხედველო კაპიტალში ჩართული)	–	–	41,475
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების ზოგადი რეზერვი (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-მდე)	3,208	3,394	2,072
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	83,616	77,885	77,346
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები			
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (საბალანსო და გარესბალანსო მუხლები)	256,660	271,488	166,595
საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,503	346	2,495
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	22,161	18,304	13,094
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	280,324	290,138	182,184
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	28.68%	25.67%	18.6%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	28.68%	25.67%	18.6%
სულ მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	29.83%	26.84%	42.6%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	9.14%	9.31%	8.60%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	11.35%	11.59%	10.63%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	19.90%	20.38%	13.34%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის წონების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან და კონტრაქტთან დაკავშირებული საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები გირაოს ან თავდებობის გათვალისწინებით.

ბანკის საქმიანობა და არაფინანსური მაჩვენებლები

სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას რომელიც იურიდიულ პირად იქნა დარეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს მინიჭებული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611.

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „თურქეთის იშ ბანკის“ ბათუმის ფილიალს, დარეგისტრირებულს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „მშობელი ბანკი“ ან „მფლობელი“) ფილიალი.

ბანკი იღებს ანაზრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის კომერციულ და საცალო კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას. მისი მთავარი ოფისი თბილისშია განთავსებული და 2019 წლის 31

დეკემბრისთვის, ისევე როგორც 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გააჩნია ორი ფილიალი თბილისსა და ბათუმში.

ბანკის ოფიციალური იურიდიული მისამართია: დ. აღმაშენებლის გამზირი 140/ზ, თბილისი, საქართველო. 2019, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის 100%- იან წილს ფლობდა „თურქეთის იშ ბანკი“.

ბანკის საბოლოო მკონტროლებელი მხარეა იშბანკის წევრების დამატებითი საპენსიო უზრუნველყოფის ფონდი. დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებები წარმოდგენილია 26-ე შენიშვნაში.

სტრატეგია

ბანკის მთავარი მიზანია გახდეს ბიზნესისა და საცალო კლიენტების ეფექტური მხარდამჭერი. როგორც უმსხვილესი თურქული ბანკის შვილობილი, ჩვენ ვცდილობთ, ჯგუფში შემავალი კომპანიების მიერ დაგროვილი საუკეთესო გამოცდილება და პრაქტიკა გადმოვიტანოთ საქართველოში. ჩვენი სტრატეგია ორიენტირებულია აქციონერისათვის გრძელვადიანი სტაბილური მომგებიანობის უზრუნველყოფასა და მდგრად ზრდა/განვითარებაზე, რისკების ეფექტური მართვით კარგად დაბალანსებული აქტივების ზრდით.

ჩვენი ძირითადი ღირებულებებია:

- მკაფიო ბიზნესის მოდელის შექმნა;
- მომხმარებელზე ორიენტირებული კორპორატიული კულტურის ჩამოყალიბება;
- სტაბილური ფინანსური შედეგების უზრუნველყოფა.

ყოველი წლის ბოლოს ბანკი ანხორციელებს მიმდინარე სიტუაციის დეტალურ შეფასებას და ანალიზის საფუძველზე განსაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას შემდგომი სამი წლისათვის. ბანკის სტრატეგია დეტალურად აღწერს იმ ძირითად პრინციპებს, რომლის მიხედვითაც ბანკი გეგმავს მისი ძირითადი გეგმებისა და შედეგების მიღწევას. 2020 წლის დასაწყისში ბანკმა განსაზღვრა სტრატეგია 2020 – 2022 წლებისათვის. 2022 წლისათვის განსაზღვრული მიზნების მიღწევისათვის ბანკი ძირითადად ორიენტირებულია შემდეგ პრინციპებზე:

- **განავითაროს და შეთავაზოს ციფრული პროდუქტების ფართო არჩევანი.** რადგან ციფრული პროდუქტები და მომსახურება მძლავრად ვითარდება და მოთხოვნაც სწრაფად იზრდება საქართველოში, ბანკი გეგმავს აქტიურად ინვესტირებას ტექნოლოგიებში, რომ შეძლოს ყველაზე მოქნილი და ეფექტური გადაწყვეტილებების შეთავაზება თავისი კლიენტებისათვის. ჩვენ გვჯერა, რომ ეს საკითხი ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანია როგორც ბანკისათვის, ისე მისი მომხმარებლებისათვის ბიზნესში მაქსიმალური ეფექტურობის მიღწევისათვის, რომელიც, თავის მხრივ გამოათავისუფლებს მნიშვნელოვან დროს მათი საქმიანობის შემდგომი განვითარებისათვის.
- **მოიზიდოს და გაზარდოს მომხმარებელთა ბაზა** მრავალფეროვანი პროდუქტების შეთავაზებით მოქნილი პირობებითა და კონკურენტული ფასებით. რადგან ბანკი არის უმსხვილესი კერძო თურქული ბანკის შვილობილი, იგი აპირებს გამოიყენოს მშობელი კომპანიის მაღალი რეპუტაცია და სანდოობა ფინანსური რესურსების კონკურენტულ ფასებში მოსაზიდად. ამ მიმართულების განვითარებისათვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია კვალიფიკური თანამშრომლების გუნდი, რაშიც ბანკი ანხორციელებს მნიშვნელოვან ინვესტიციას, შესაბამისად, ბანკმა გაზარდა თანამშრომლების რაოდენობა 79%-ით ბოლო 4 წლის განმავლობაში (2019: 68; 2015: 38) და გეგმავს ამ მიმართულებით აქტივობის კვლავ გაგრძელებას.
- **დივერსიფიკაცია და კონცენტრაციის რისკის მინიმალური დონე**, რადგან მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ ეს არის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი და მძლავრი იარაღი მდგრადი განვითარებისა და სტაბილური მომგებიანობისათვის.
- **განავითაროს ვაჭრობის დაფინანსების მიმართულება.** რადგან თურქეთი საქართველოს უმსხვილესი სავაჭრო პარტნიორია და არის უამრავი კომპანია, რომელიც დაკავებულია თურქეთთან ექსპორტ/იმპორტით, ამ კლიენტებისათვის ამ მიმართულებით მომსახურებისა და ფინანსური მხარდამჭერის უზრუნველყოფა სხვადასხვა ტიპის საბანკო გარანტიებისა და აკრედიტივების შეთავაზებით წარმოადგენს ბანკისათვის ერთ-ერთ კონკურენტულ უპირატესობას ბაზარზე.

- **ფინანსური კონსულტანტის მომსახურება.** ბანკი, როგორც წვერი უმსხვილესი საბანკო ჯგუფის, რომელიც წარმოდგენილია მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყანაში, ნერგავს ფინანსური კონსულტანტის მომსახურებას ჯგუფში დაკავშირებული კომპანიების დახმარებით იმ კლიენტებისათვის, რომლებიც ძირითადად დაკავებული არიან ექსპორტით და შესაბამისად, მათთვის ძალზე მნიშვნელოვანია და ღირებული ინფორმაცია და ცოდნა კონკრეტული ქვეყნის კანონმდებლობასა და რეგულაციებზე.

ზემოთ აღნიშნული პრინციპების დაცვა ხელს უწყობს ბანკს თავის ძირითადი მიზნების მიღწევასა და აქტიურ მომხმარებელთა რაოდენობის ზრდაში. აქტიური კლიენტების რაოდენობა 2019 წლის ბოლოსათვის შეადგენდა: 13 ათასს (2018: 12 ათასი; 2017: 10 ათასი; 2016: 8 ათასი).

2020 -2022 წლების სტრატეგია დადასტურდა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ბანკის მენეჯმენტი აკონტროლებს განსაზღვრული პრინციპების ეფექტურ დანერგვას ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობაში შედეგების ძირითადი მაჩვენებლების ანალიზით. მენეჯმენტმა განსაზღვრა სტრატეგიის განხორციელების გეგმა, პროცესის ეფექტური კონტროლისათვის. გეგმებიდან მნიშვნელოვანი ჩამორჩენის თავიდან ასაცილებლად, მენეჯმენტი ყოველდღიურ რეჟიმში აკონტროლებს პროცესს და წარუდგენს მიმდინარე სტატუსს აღმასრულებელ და სამეთვალყურეო საბჭოებს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკა და პროცედურები

1. მიზანი

ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკის მიზანია განისაზღვროს იშბანკი საქართველოს ძირითადი პოლიტიკა, რომელიც დაკავშირებულია მისი ფინანსური საქმიანობიდან გამომდინარე, ეკოლოგიურ და სოციალურ ასპექტებთან და განსაზღვროს მიდგომა ამ ასპექტების ინტეგრირებისათვის დაფინანსების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებაში.

ბანკის დაფინანსების პოლიტიკამ შეიძლება გამოიწვიოს მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ზემოქმედებები საქართველოში არსებულ მდგომარეობასა და კეთილდღეობაზე, როგორც დადებითი, ასევე უარყოფითი. ამრიგად, საჭიროა ბანკმა მიიღოს აუცილებელი ზომები ამ რისკებისა და უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილების მიზნით, ერთი მხრივ და ამავე დროს, ხელი შეუწყოს სხვა დადებითი ეფექტების მაქსიმუმად მიყვანას.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების ეფექტური მართვისათვის, აუცილებელია გამოვლენილი, შეფასებული, შერბილებული და გაკონტროლებული იყოს ეს რისკები. ამასთან დაკავშირებით, ბანკმა უნდა უზრუნველყოს ყველა მსესხებლის გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასება და მონიტორინგი, მათი პოტენციური რისკისა და ზემოქმედების და უზრუნველყოს შესაბამისობა, ამ პოლიტიკის მოთხოვნებთან.

გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკა და პროცედურები (გაგრძელება)

2. გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების მიზანი

გარემოსდაცვით და სოციალურ შეფასებას აქვს შემდეგი ძირითადი ამოცანა:

- პოტენციური, ეკოლოგიური და სოციალური რისკების და უარყოფითი ზემოქმედების იდენტიფიცირება და შეფასება, მათ შორის, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბანკის რეპუტაციაზე, რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს ბანკის მიერ დაფინანსებულ ნებისმიერ პროექტთან;
- ეფექტური პროფილაქტიკური და შემარბილებელი ღონისძიებების, ასევე პოტენციური გარემოსდაცვითი და სოციალური შესაძლებლობების იდენტიფიცირება; და
- მათ ინტეგრირება საოპერაციო სტრუქტურაში.

ამდენად, ბანკს შეუძლია მიიღოს ინფორმირებული გადაწყვეტილება დაფინანსოს თუ არა კონკრეტული მსესხებელი და თუ კი, რა არის გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხები, რომლებიც უნდა განხილულ იქნეს პროექტის დაგეგმვის, დაფინანსებისა და განხორციელების დროს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების სიღრმე უნდა შეესაბამებოდეს განსახილველი სესხის ბუნებას და მასშტაბს და პოტენციური რისკების დონე და ხარისხი უნდა იყოს ადეკვატური გარემოსი, რომელზეც ასეთ პროექტს აქვს გავლენა.

3. გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების კრიტერიუმები

ბანკის მიერ დაფინანსებული სესხების ეკოლოგიური და სოციალური შეფასება ფოკუსირებულია შემდეგ საკითხებზე, თითოეულ კონკრეტულ შემთხვევაში:

- კლიენტის ბიზნეს აქტივობასთან და კონკრეტულ დაფინანსებასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების, ზემოქმედებისა და შესაძლებლობების შეფასება და იდენტიფიკაცია და ამ რისკების მართვის მექანიზმების გამოვლენა;
- დაცულია თუ არა დასაქმებულის სამუშაო პირობები, სამართლიანი მოპყრობის პრინციპები, მინიმალური ასაკი, არადისკრიმინაციული მიდგომა, თანაბარი შესაძლებლობები, კოლექტიური ხელშეკრულებების უფლება, ჯანსაღი და უსაფრთხო გარემო;
- კლიენტის ბიზნეს აქტივობასთან დაკავშირებული საკითხები, რომლებმაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ადგილობრივ მაცხოვრებლებზე, მათ უსაფრთხოებასა და ჯანმრთელობაზე;
- მიწის შესყიდვასთან დაკავშირებული საკითხები, არანებაყოფლობით განსახლება და ეკონომიკური გადაადგილება;
- კლიენტის ბიზნეს აქტივობის ზემოქმედება ბიომრავალფეროვნების, ეკოსისტემისა და ბუნებრივი რესურსების გამოყენებაზე და ამ ზემოქმედების გავლენის შერბილება;
- ნებისმიერი კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა, რომელზეც გავლენას ახდენს კლიენტის საქმიანობა ან / და ბანკის მიერ დაფინანსებული ოპერაცია;

4. გარემოსდაცვითი და სოციალური კლასიფიკაცია

ბანკი აკლასიფიცირებს მის ოპერაციებს შემდეგნაირად:

- i) ასოცირებული პოტენციური ეკოლოგიური და სოციალური რისკები და ზემოქმედება და

გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკა და პროცედურები (გაგრძელება)

- ii) ამ ზემოქმედებებისა და რისკების იდენტიფიცირების, შეფასებისა და შესამცირებლად საჭირო გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების კატეგორიზაცია. ეს კატეგორიები A, B +, B, C და განისაზღვრება შემდეგით:

ა. კატეგორია A წარმოადგენს მაღალი რისკის ოპერაციებს, რომლებსაც გააჩნიათ უარყოფითი გარემო და სოციალური ზემოქმედებები და რომლებიც მრავალფეროვანი, შეუქცევადი და უპრეცედენტოა;

ბ. კატეგორია B + არის საშუალო - მაღალი რისკის ოპერაციები, რომლებსაც აქვთ პოტენციური უარყოფითი გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედების გენერირებისა, რაც, უმეტესად შექცევადია და შესაძლებელია შესაბამისი გავლენის შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება;

გ. კატეგორია B არის საშუალო რისკის ოპერაციები, რომლებსაც აქვთ შეზღუდული უარყოფითი გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედების პოტენციალი, რომელიც ადვილად შექცევადია შემარბილებელი ღონისძიებების საშუალებით;

დ. კატეგორია C დაბალი რისკის ოპერაციები, მინიმალური ან სრულად არ არსებული უარყოფითი გარემო და სოციალური ზემოქმედებით;

გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების პროცესში გამოვლენილი გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხები მსესხებლებმა უნდა მართონ სესხის მთელ პერიოდში შესაბამისი პრევენციული და შემარბილებელი ღონისძიებების გატარებით. ამ ქმედებების განხორციელება ოპერაციების დაფინანსების პირობების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილია.

5. გარემოსდაცვითი და სოციალური შესაბამისობის მოთხოვნები

ბანკის მიერ დაფინანსებული ყველა სესხის მოთხოვნა უნდა იყოს შესაბამისობაში შემდეგ მინიმალურ გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნებთან:

- ეროვნული და ევროკავშირში მოქმედი გარემოსდაცვითი, შრომის, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების და საჯარო ინფორმაციის კანონები და რეგულაციები, მათ შორის, საერთაშორისო კანონმდებლობით გათვალისწინებული ეროვნული ვალდებულებები;
- ნებართვების, დამტკიცების, ლიცენზიებისა და სერტიფიკატების არსებობა, რომლებიც აუცილებელია შესაბამისი კანონებისა და რეგულაციების მიხედვით. თუ ეს არ არის ხელმისაწვდომი სესხის დამტკიცების დროს, კლიენტი ვალდებულია წარმოადგინოს დამაკმაყოფილებელი გეგმა ასეთი ნებართვების, ლიცენზიებისა და სერტიფიკატების მისაღებად;
- არ მოიცავს ჩართულობას, გამოყენებას, განაწილებას, ვაჭრობას, ან გამონაკლისთა ჩამონათვალში გათვალისწინებულ საწარმოებს.

ბანკი, როგორც წესი, სესხის დამტკიცების მომენტისათვის მოითხოვს შესაბამისობას გარემოსდაცვით და სოციალურ მოთხოვნებთან. თუმცა, იმ შემთხვევაში, როდესაც შესაბამისობის დაცვა ვერ ხერხდება სესხის დამტკიცების მომენტში, ბანკი და კლიენტი ერთობლივად თანხმდებიან გეგმაზე, მოთხოვნილი შესაბამისობის გონივრულ ვადაში მიღწევისთვის. ასეთი შეთანხმება მოიცავს შესაბამის განმარტებებს, თუ როგორ მოგვარდება შეუსაბამობა და რა ვადებში. თუ კლიენტი არ აჩვენებს დამაკმაყოფილებელ პროგრესს შესაბამისობის მისაღწევად, ბანკს შეუძლია გააუქმოს სესხი ან / და შეწყვიტოს დამატებითი დაფინანსება.

გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკა და პროცედურები (გაგრძელება)

6. გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასება

შეფასების პროცესი უნდა ეფუძნებოდეს უახლეს ინფორმაციას, მათ შორის, კლიენტის ბიზნესის ან პროექტის ზუსტი აღწერა და დახასიათება და სოციალური და გარემოსდაცვითი მონაცემების დეტალიზაციის მისაღებ დონეზე.

გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედებები და საკითხები უნდა შეფასდეს მსესხებლის გავლენის სფეროზე. ზემოქმედების ეს სფერო შეიძლება მოიცავდეს ერთს ან რამდენიმეს შემდეგიდან:

- კლიენტის მიერ საკუთრებაში ან მართვაში არსებული აქტივები და ობიექტები, რომლებიც დაკავშირებულია პროექტის დაფინანსებასთან (ასე მაგალითად: საწარმოო ქარხანა, ელექტროგადამცემი დერეფნები, მილსადენები, არხები, პორტები, მისასვლელი გზები და სამშენებლო ბანაკები).
- კლიენტების საქმიანობისათვის ან პროექტის შესრულებისათვის, კონტრაქტორების კონტროლის ქვეშ არსებული აქტივებითა და სხვა საშუალებებით ხელშეწყობა.
- საქმიანობასთან დაკავშირებული ობიექტები, რომლებიც არ განიხილება/ფინანსდება ბანკის მიერ პროექტის ფარგლებში, შეიძლება იყოს დამოუკიდებელი იურიდიული პირები, რომელთა პროდუქცია და მომსახურება კრიტიკულად მნიშვნელოვანია პროექტის წარმატებისათვის.
- კლიენტთა მფლობელობაში ან მართვაში არსებული ობიექტები, ოპერაციები და მომსახურება, რომლებიც ბანკისთვის წარმოადგენს უზრუნველყოფის პაკეტის ნაწილს.
- ტერიტორიები და თემები, რომლებზეც პოტენციურად გავლენას ახდენს: პროექტის შემდგომი განვითარება ან სხვა, მსგავსი გავლენის მქონე წყაროები გეოგრაფიულ არეალში, ნებისმიერი არსებული თუ პროექტთან დაკავშირებული დაგეგმარება, რომელიც რეალისტურად შეიძლება განსაზღვრულიყო ანალიზის ჩატარების მომენტში.

- f. ტერიტორიები და თემები, რომლებიც პოტენციურად შეიძლება დაზარალებულიყო დაუგეგმავი, მაგრამ პროგნოზირებადი აქტივობით პროექტიდან გამომდინარე და შეიძლება გამოვლინდეს მოგვიანებით ან სხვა ადგილას. გავლენის არეალი არ მოიცავს რისკებს, რომელიც შეიძლება გამოწვეული ყოფილიყო პროექტის განხორციელების გარეშე ან მისგან დამოუკიდებლად.
- g. გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხები და ზემოქმედება ასევე მოიცავს პროექტის ციკლის შესაბამისი საფეხურების ანალიზს. ეს შეიძლება მოიცავდეს წინასწარ მშენებლობას, მშენებლობას, ოპერაციებს და დეკონსტრუქციას ან დახურვასა და აღდგენას. სათანადო შემთხვევაში, შეფასებისას ასევე უნდა განიხილულ იქნას მესამე მხარის როლი და გავლენები, ისეთების, როგორიცაა ადგილობრივი და ეროვნული მთავრობა, კონტრაქტორები და მომწოდებლები, იმდენად, რამდენადაც ისინი გავლენას მოახდენენ პროექტზე, აღიარებენ, რომ კლიენტის უნარი ამ რისკებისა და ზემოქმედების გადამსამართებისა, დამოკიდებული იქნება მესამე მხარის ქმედებებზე. პროექტის ძირითად ფუნქციებთან დაკავშირებული ზემოქმედებები განიხილება, როდესაც პროექტის მიერ გამოყენებული რესურსი ეკოლოგიურად სენსიტიურია ან იმ შემთხვევაში, როდესაც დაბალი შრომითი ღირებულება მატერიალური ფაქტორია მიწოდებული პროდუქტის კონკურენტუნარიანობაზე. შეფასება ასევე განიხილავს პოტენციურ ტრანსსასაზღვრო და გლობალურ საკითხებს, როგორიცაა ექსპლუატაციებისა და ემისიების ზემოქმედება, საერთაშორისო წყალმომხმარებლის გაზრდის გამოყენება ან დაბინძურება, სათბურის გაზის ემისიები, კლიმატის ცვლილების შერბილება და ადაპტაციის საკითხები და საფრთხის ქვეშ მყოფი სახეობების და ჰაბიტატების ზემოქმედება.

7. შეფასებისა და მონიტორინგის პროცესი

გარემოსდაცვითი და სოციალური ასპექტების შეფასება და მონიტორინგი ეფუძნება მსესხებლის მიერ მოწოდებული და ვიზიტების დროს შეგროვებულ ინფორმაციას, რომლებიც სავალდებულოა A და B + კატეგორიის პროექტებისათვის და საჭიროებიდან გამომდინარე B კატეგორიის პროექტებისათვის.

შეფასება და მონიტორინგი ტარდება კლიენტთა წარმომადგენლის მიერ, რომელიც აწვდის სრულ ინფორმაციას ფინანსურ ანალიტიკოსს, შეფასებისა და მონიტორინგის პროცესში აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი გარემოებების

გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკა და პროცედურები (გაგრძელება)

შესახებ. გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების შედეგები ფინანსური ანალიტიკოსის მიერ შედის სასესიო განაცხადის დამუშავებაში და წარედგინება საკრედიტო კომიტეტს მსესხებლის ფინანსურ ანალიზთან ერთად.

მაღალი რისკის მქონე და კომპლექსური გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების შემთხვევაში, ბანკს ან კლიენტს შეუძლია მოითხოვოს მესამე, დამოუკიდებელი მხარის წარმომადგენელი/კონსულტანტი, რათა შეაფასოს და გააკონტროლოს A და B + კატეგორიის ოპერაციები.

8. გადაწყვეტილების მიღება

ბანკის საკრედიტო კომიტეტში დასამტკიცებლად წარედგინილ სესხის განაცხადებს (კატეგორია A და B +) უნდა ჰქონდეს თანდართული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედებების შემაჯამებელი ანალიზი.

ეს შეფასება უნდა შეიცავდეს კლიენტის გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკის კატეგორიების აღწერას, გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების პროცესის აღწერას, მატერიალურ ეკოლოგიურ და სოციალურ რისკებს და გამოვლინულ ზემოქმედებას, შემარბილებელი ღონისძიებების გატარებას, პოტენციურად დაზარალებული დაინტერესებული მხარეების მიერ დასმულ ნებისმიერ შენიშვნას და საკითხებს, თუ როგორ იქნება მართული აღნიშნული შემთხვევები კლიენტის მიერ ოპერაციის/სესხის სრული პერიოდის განმავლობაში.

საკრედიტო კომიტეტმა, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, უნდა გაითვალისწინოს სესხის/პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების შედეგები.

9. დასკვნა

ბანკი იტოვებს უფლებას გადახედოს პოლიტიკას საჭიროების მიხედვით და შეიმუშავეს და შეინარჩუნებს ადეკვატურ გარემოსდაცვითი და სოციალური პროცედურებს, მისი ეფექტური განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით. გარემოსდაცვითი და სოციალური პროცედურების დანერგვასა და განხორციელებაზე პასუხისმგებელია რისკების მართვის განყოფილება.

აქციონერის სტრუქტურა

სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) წარმოადგენს 1924 წელს თურქეთში დაფუძნებული ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „მშობელი ბანკი“, „აქციონერი“ ან „თურქეთის იშბანკი“) შვილობილ კომპანიას. თურქეთის იშბანკი საქართველოს ბაზარზე 2012 წელს შემოვიდა, როდესაც სს „თურქეთის იშბანკის ბათუმის ფილიალი“ (შემდგომში „ფილიალი“) გაიხსნა. ფილიალის ოფიციალური რეგისტრაციის თარიღია 2012 წლის 13 ივლისი (საქართველოს ეროვნული ბანკის ლიცენზიის #908). 2015 წლის 1 აგვისტოს მოხდა ფილიალის რეორგანიზაცია ბანკად - სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) (ლიცენზიის # 368). ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611. აქციონერი ფლობს ბანკის 100%-იან წილს.

სს „თურქეთის იშბანკი“ (აქციონერი) მოკლე მიმოხილვა

მშობელი ბანკი წარმოადგენს უმსხვილეს კერძო ბანკს თურქეთში მთლიანი აქტივების, სესხებისა და დეპოზიტების მოცულობის მიხედვით. მთლიანი აქტივების მოცულობა 2019 წლის მე-4 კვარტლის მონაცემებით შეადგენდა 78.687 მილიონ აშშ დოლარს, რაც 2018 წელთან შედარებით 12.4-პროცენტით ზრდას წარმოადგენს. მთლიანი აქტივების 57.8%-ს (45.451 მილიონი აშშ დოლარი) სესხების პორტფელი შეადგენს. დეპოზიტების მოცულობა შეადგენს 49.749 მილიონ აშშ დოლარს, რაც მთლიანი ვალდებულებების 63.2%-ია. თურქეთის იშბანკი ინარჩუნებს წამყვანი კერძო ბანკის პოზიციას თურქეთის ბაზარზე საერთო სესხების, დეპოზიტებისა და აქციონერთა კაპიტალის მიხედვით. ბანკს აქვს თურქულ ლირაში არსებული დაფინანსების უმსხვილესი ბაზა კერძო მფლობელობის ბანკებს შორის. ბანკმა 2019 წელს 95 წლის იუბილე აღნიშნა.

აქციონერის სტრუქტურა შემდეგია:

იშბანკის საპენსიო ფონდი – 39.10%;

ათათურქის აქციები - 28.09%;

თავისუფალ მიმოქცევაში მყოფი აქციები – 32.81%.

აქციები კოტირებულია სტამბულის საფონდო ბირჟაზე და ასევე ივაჭრება ლონდონის საფონდო ბირჟაზე GDR-ების ფორმით.

ბანკის აქციონერს აქვს 1249 ფილიალი თურქეთის მასშტაბით, 22 საერთაშორისო ფილიალი, ორი წარმომადგენლობა ჩინეთსა (შანხაი) და ეგვიპტეში (კაირო) და 3 შვილობილი ბანკი: საქართველოში (სათავო ოფისი და 2 ფილიალი თბილისსა და ბათუმში), გერმანიასა (სათავო ოფისი, 10 ფილიალი გერმანიაში და ერთი ფილიალი ნიდერლანდების სამეფოში) და რუსეთში (სათავო ოფისი და სამი ფილიალი).

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება)

შრობელი კომპანიის საერთაშორისო რეიტინგი შემდეგია:

S&P Global

FC Issuer Credit Rating	B+ / Negative / B
LC Issuer Credit Rating	B+ / Negative / B
Turkish National Scale	trA+ / trA-1

FitchRatings

FC Issuer Default Rating	B+ / Negative / B
LC Issuer Default Rating	B+ / Stable / B
National Long Term Rating	A+(tur) / Stable
Viability Rating	b+
Support Rating	4
Support Rating Floor	B
Senior Unsecured Notes	B+
Subordinated Debt Notes	B

MOODY'S

FC Bank Deposit	B3 / Negative / Not-Prime
LC Bank Deposit	B3 / Negative / Not-Prime
Senior Unsecured Debt Rating	B3 / Negative /

*გრძელვადიანი / ხედევა / მოკლევადიანი

აქციონერთა უფლებები და მოვალეობები

აქციონერთა უფლებები და მოვალეობები დეტალურად გაწერილია ბანკის წესდებაში, რომელიც იცავს ბანკის, როგორც დამოუკიდებელი ბიზნეს სუბიექტის, ასევე აქციონერის ინტერესებს.

ბანკის აქციონერს უფლება აქვს:

- მიიღოს სრული და დროული ინფორმაცია საერთო კრების ჩატარების ადგილის, დროისა და დღის წესრიგის შესახებ, აგრეთვე საკმარისი ინფორმაცია კრებაზე განსახილველ საკითხებთან დაკავშირებით;
- მოსთხოვოს განმარტება დირექტორებს ან სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრებაზე დღის წესრიგის თითოეულ პუნქტზე; ასევე მოითხოვოს ნებისმიერი დამატებითი ინფორმაცია, რაც გონივრულად აუცილებელია ამა თუ იმ საკითხზე გადაწყვეტილების მისაღებად, თუ მოთხოვნა განმარტების შესახებ წერილობით იქნა დაყენებული საერთო კრებამდე ათი დღით ადრე, ის უნდა შესრულდეს ან განხილულ იქნას დღის წესრიგის ერთ-ერთ საკითხად;
- მიიღოს მონაწილეობა პირადად ან წარმომადგენლის მეშვეობით აქციონერთა საერთო კრების მუშაობაში, გამოთქვას აზრი განსახილველ საკითხებზე, დასვას შეკითხვები და წამოაყენოს წინადადებები;
- მიიღოს მონაწილეობა ბანკის მართვაში აქციონერთა საერთო კრებაზე მონაწილეობის მიღების გზით;
- შეიძინოს ან/და გაასხვისოს აქციები; მიიღოს დივიდენდები აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების საფუძველზე;
- მოსთხოვოს განმარტება დირექტორებს ან სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრებაზე დღის წესრიგის თითოეულ პუნქტზე;
- გაასაჩივროს საერთო კრების გადაწყვეტილება (კრების ოქმის შედგენიდან ორი თვის განმავლობაში);
- გაეცნოს ბანკის წლიურ, ნახევარწლიურ და მიმდინარე ანგარიშებს, ასევე ინფორმაციებს მნიშვნელოვანი შენაძენისა და ბანკის მმართველი ორგანოს ბენეფიციურ საკუთრებაში არსებული ფასიანი ქაღალდების შესახებ;

ი) მმართველი ორგანოს წევრებისაგან მიიღოს ზეპირი ან წერილობითი ახსნა-განმარტება ბანკის მმართველი ორგანოების გასული, მიმდინარე და სამიზნე საქმიანობის, მნიშვნელოვანი აქტივების შეძენისა და გასხვისების, ასევე მისთვის საინტერესო სხვა საკითხებზე. უარი ინფორმაციის ან ახსნა-განმარტების მიცემაზე შეიძლება ეთქვას მხოლოდ იმ მოტივით, რომ ეს საზიანოა ბანკის კომერციული ინტერესებისთვის, რაც შესაბამისად უნდა იყოს დასაბუთებული;

კ) ბანკის ნაცვლად და მის სასარგებლოდ თავისი სახელით შეიტანოს სარჩელი მესამე პირის მიმართ ბანკის მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, თუ ბანკმა არ განახორციელა თავისი მოთხოვნა. აღნიშნული უფლებამოსილება უნდა განხორციელდეს მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება)

ბანკის აქციათა ხუთი ან მეტი პროცენტის მფლობელ აქციონერს ასევე უფლება აქვს:

ა) მოითხოვოს სამეურნეო მოქმედებების ან მთლიანად წლიური ბალანსის სპეციალური შემოწმება; საერთო კრების მიერ ამ მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში, ანალოგიური მოთხოვნით მიმართოს სასამართლოს. შემოწმებას ახორციელებს აქციონერის მიერ შერჩეული შესაბამისი ცოდნისა და გამოცდილების მქონე სპეციალისტი. დარღვევების გამოვლენის შემთხვევაში სპეციალურ შემოწმებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს გაიღებს ბანკი;

ბ) მოითხოვოს, ბანკის ინტერესების შესაბამისად, რეგარეშე კრების ჩატარება. მოთხოვნა წერილობით უნდა იყოს დასაბუთებული. თუ ბანკის დირექტორები, მოთხოვნიდან ოცი დღის განმავლობაში, არ მოიწვევენ კრებას, აქციონერს შეუძლია ამ მოთხოვნით მიმართოს სასამართლოს;

გ) მოითხოვოს კრების დღის წესრიგში საკითხის შეტანა; აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, მოითხოვოს აგრეთვე, დირექტორებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაცია და ანგარიში;

დ) მმართველობის ორგანოსგან მოითხოვონ საზოგადოების სახელით დადებული გარიგების ასლი ან/და ინფორმაცია დასაბუთებული გარიგებების შესახებ.

აქციონერს არა აქვს უფლება ხმა მისცეს იმ შემთხვევაში, როდესაც გადაწყვეტილება ეხება მასთან გარიგების დადებას ან მისი ანგარიშის დამტკიცებას.

თუ აქციონერს მიაჩნია, რომ რაიმე მიზეზის გამო ირღვევა მისი, როგორც აქციონერის უფლება, ის უფლებამოსილია განცხადებით მიმართოს სამეთვალყურეო საბჭოს. სამეთვალყურეო საბჭო ვალდებულია მიიღოს ზომები დარღვევის აღმოსაფხვრელად ან წერილობით მიაწოდოს აქციონერს დასაბუთებული პასუხი მის განცხადებაზე.

გარდა ზემოთ ჩამოთვლილისა, ბანკის აქციონერებს აქვთ მოქმედი კანონმდებლობით მინიჭებული და ბანკის შიდა ნორმატიული აქტებით გასაზღვრული სხვა უფლებები.

ჩვეულებრივ აქციონერები თავიანთ უფლებებს (ხმის უფლება, ინფორმაციის მიღების უფლება, რეგარეშე საერთო კრების მოწვევის უფლება) ახორციელებენ საერთო კრებაზე.

ბანკის აქციონერი არის ერთ-ერთი უმსხვილესი კონგლომერატი თურქეთში. მისი ძირითადი საქმიანობა დაკავშირებულია საბანკო და სხვა ფინანსურ მომსახურებასთან, რომელიც მოიცავს დაზღვევას, კერძო საპენსიო ფონდს, აქტივების მართვას, ლიზინგსა და ფაქტორინგს, საინვესტიციო საბანკო და საბროკერო მომსახურებებსა და მინის წარმოებას. 75.7% ივაჭრება საფონდო ბირჟებზე.

მინის წარმოება

შიშეჯამის მინის ტარის ჯგუფი აწარმოებს ექსკლუზიური დიზაინის შუშის ტარას სხვადასხვა მოცულობით, ფერით. შიშეჯამი აფართოებს წარმოებას მეზობელ ქვეყნებში. მისი პირველი ინვესტიცია საზღვარგარეთ იყო ქსნის მინის ქარხნის შეძენა 1997 წელს. შიშეჯამის 66.30%-ს ფლობს სს „თურქეთის იშ ბანკი“. საქართველოსა და თურქეთის გარდა ჯგუფს საწარმოები აქვს 11 ქვეყანაში (გერმანია, იტალია, სლოვაკეთი, რუმინეთი, ბოსნია და ჰერცეგოვინა, უკრაინა, რუსეთი, უნგრეთი, ბულგარეთი, ეგვიპტე, ინდოეთი).

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება)

ფინანსური მომსახურება

კომპანიის დასახელება	საქმიანობის ტიპი	ბანკის პირდაპირი წილი(%)	ჯგუფის წილი (%)	აქტივები (USD 000) (1)	სააქციო კაპიტალი (USD 000)(1)	ბაზრის წილი (%) (1)	ბაზრის წილის განმსაზღვრელი
Türkiye Sinai Kalkınma Bankası A.Ş.	საინვესტიციო ბანკი	41.44	50.92	7,130,747	962,122	13.9(2)	მთლიანი აქტივები
İşbankAG	ბანკი	100.00	100.00	2,027,582	236,349	N/A	
JSC İşbank	ბანკი	100.00	100.00	271,420	68,669	N/A	
JSC Isbank Georgia	ბანკი	100.00	100.00	95,230	28,419	N/A	
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi	დაზღვევა	-	64.31	1,658,273	365,925	11.4	პრემიუმის შემოსავალი
Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş.	სიცოცხლის დაზღვევა და კერძო ფონდი	62.00	83.00	4,606,923	216,243	18.5/10.8(3)	კერძო საპენსიო ფონდი მართვაში / სიცოცხლის დაზღვევიდან მიღებული პრემიუმი
Milli Reasürans T.A.Ş.(2)	გადაზღვევა	77.06	77.06	732,983	319,232	6.4(5)	სადაზღვევო პრემია
İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.(5)	საბროკერო საქმიანობა	65.65	70.69	1,140,425	236,526	8.1	ტრანზაქციების მოცულობა
Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş.(5)	საბროკერო საქმიანობა	-	98.42	157,508	19,749	4.3	ტრანზაქციების მოცულობა
İş Yatırım Ortaklığı A.Ş.	სატრასტო კომპანია	-	38.66	47,015	46,730	48.2	აქტივების წმინდა ღირებულება
İş Portföy Yönetimi A.Ş.	პორტფელის მართვა	-	100.00	24,142	21,205	18.8	მართვაში არსებული ფონდები
İş Finansal Kiralama A.Ş.(5)	ლიზინგი	27.79	58.29	1,543,005	216,287	9.8(2)	დებიტორული დავალიანება
İş Faktoring A.Ş.	ფაქტორინგი	-	100.00	554,368	51,018	7.9(2)	დებიტორული დავალიანება
İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	უძრავი ქონების საინვესტიციო სატრასტო კომპანია	47.90	63.70	970,519	655,387	5.0	საბაზრო ღირებულება
İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.	საინვესტიციო საქმიანობა	-	57.67	45,128	44,444	-	
Efes Varlık Yönetim A.Ş.	აქტივების მართვა	-	100.00	41,479	3,593	-	
სულ				21,046,747	3,491,898		

(1) 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(2) 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით

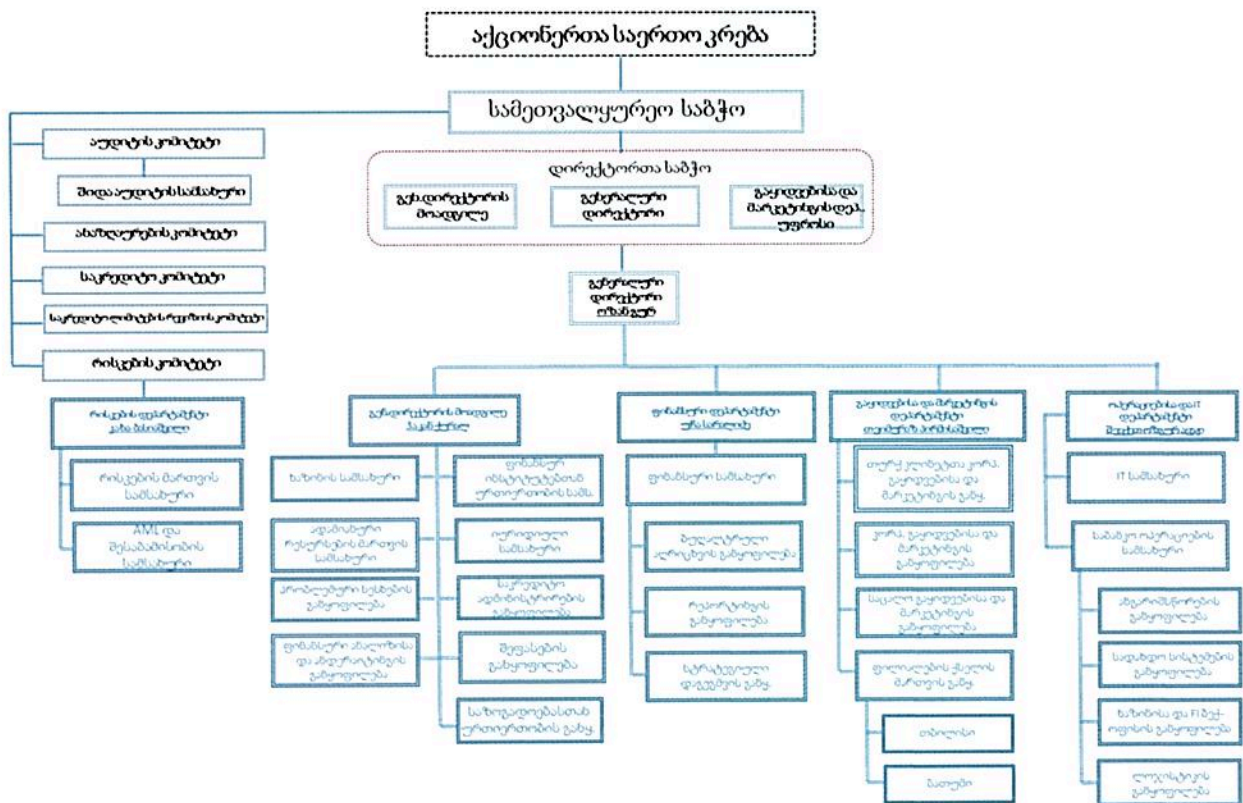
(3) 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით; კერძო საპენსიო სისტემაში მართული სახსრების საერთო თანხა (მათ შორის სახელმწიფო შენატანი) არის 119 მილიარდი თურქული ლირა, ხოლო Anadolu Hayat Emeklilik- ს შეადგენს ამ მაჩვენებლის 18.5%-ს. კომპანიის ბაზრის წილი სიცოცხლის დაზღვევის ბაზარზე შეადგენს 10.8% -ს.

(4) Milli Reasürans T.A.Ş. არის ერთადერთი გადაზღვევის კომპანია 6.4%-იანი საბაზრო წილით, რომელიც სრულად ეროვნული კაპიტალით ოპერირებს თურქეთში. დანარჩენი 93.6% უცხოური გადაზღვევი კომპანიების მფლობელობაშია.

(5) კონსოლიდირებული ინფორმაცია

კორპორატიული მმართველობა

ორგანიზაციული სტრუქტურა

ბანკის ხელმძღვანელი ორგანოები

ბანკის ხელმძღვანელი ორგანოებია:

- ბანკის აქციონერთა საერთო კრება („საერთო კრება“)
- სამეთვალყურეო საბჭო
- დირექტორთა საბჭო

საერთო ჯამში

საერთო კრება წარმოადგენს ბანკის მმართველობის უმაღლეს ორგანოს, რომელიც შეიძლება იყოს მორიგი და რიგგარეშე. მორიგი კრება მოიწვევა წლიური ბალანსის შედგენიდან ორი თვის ვადაში. რიგგარეშე კრების მოწვევაზე გადაწყვეტილებას იღებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო.

საერთო კრება უფლებამოსილია:

- ა) შეცვალოს წესდება, გაზარდოს ან შეამციროს საწესდებო კაპიტალი და გადაწყვიტოს მისი ლიკვიდაციის საკითხი;
- ბ) მიიღოს გადაწყვეტილება შერწყმის, გაყოფის ან რეორგანიზაციის შესახებ;
- გ) მთლიანად ან ნაწილობრივ გააუქმოს აქციონერის მიერ აქციების უპირატესი შესყიდვის უფლება საწესდებო კაპიტალის მომატების დროს, ასევე აქციებში კონვერტირებადი სხვა ფასიანი ქაღალდების გამოშვების დროს;
- დ) მიიღოს ან უარყოს სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორების წინადადება მოგების გამოყენების შესახებ ან, როცა ეს ორგანოები ვერ იძლევიან ერთიან წინადადებას, მიიღოს გადაწყვეტილება წმინდა მოგების გამოყენების შესახებ;
- ე) აირჩიოს აქციონერთა წარმომადგენლობა სამეთვალყურეო საბჭოში ან გამოიწვიოს ისინი სამეთვალყურეო საბჭოდან ნებისმიერ დროს მათი უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე;
- ვ) დაამტკიცოს სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორების ანგარიში;
- ზ) გადაწყვიტოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა შრომის ანაზღაურების საკითხი;
- თ) აირჩიოს აუდიტორი;

ი) მიიღოს გადაწყვეტილებები სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორების წინააღმდეგ სასამართლოს პროცესში მონაწილეობის შესახებ, ამ პროცესისათვის წარმომადგენლის დანიშვნის ჩათვლით;

კ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საზოგადოების აქტივების შეძენის, გასხვისების გაცვლის (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების), რომელთა ღირებულებაც შეადგენს საზოგადოების აქტივების საბალანსო ღირებულების 50%-ზე მეტს, გარდა ისეთი გარიგებებისა, რომლებიც წარმოადგენს ჩვეულ საწარმოო საქმიანობას;

ლ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საქართველოს კანონმდებლობით ან/და ამ წესდებით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში.

ყველა სხვა საკითხზე გადაწყვეტილებას იღებს სამეთვალყურეო საბჭო, თუ წესდებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს ზედამხედველობას ბანკის საქმიანობაზე. იგი შედგება 7 წევრისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომა იმართება სულ მცირე კვარტალში ერთხელ. საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს ბანკის ძირითად სტრატეგიაზე და აკონტროლებს დასახულ მიზნებს.

სამეთვალყურეო საბჭოს ამოცანები და კომპეტენცია:

- ა) გაუწიოს კონტროლი დირექტორების საქმიანობას;
- ბ) ნებისმიერ დროს მოითხოვოს დირექტორებისაგან ბანკის საქმიანობის ანგარიში, მეკავშირე საწარმოებთან ურთიერთობის ჩათვლით;
- გ) გააკონტროლოს და შეამოწმოს ბანკის საბუღალტრო წიგნები, ასევე ქონებრივი ობიექტები, კერძოდ, ბანკის სალარო და ფასიანი ქაღალდებისა და საქონლის მდგომარეობა და მას ეს შეუძლია დაავალოს ცალკეულ წევრებს ან განსაზღვრულ ექსპერტებს;
- დ) მოიწვიოს აქციონერთა საერთო კრება, თუ ამას ბანკის აუცილებლობა მოითხოვს;
- ე) შეამოწმოს წლიური ანგარიშები. მოგების განაწილების წინადადება და ინფორმაცია მდგომარეობის შესახებ და ამის შესახებ მოახსენოს საერთო კრებას; ცნობაში სამეთვალყურეო საბჭომ უნდა მიუთითოს, თუ როგორ და რა მოცულობით შეამოწმა მან საზოგადოების ხელმძღვანელობა გასული ფინანსური წლის განმავლობაში, წლიური ანგარიშისა და საქმიანობის თუ რომელი ნაწილი შეამოწმა და გამოიწვია თუ არა ამ შემოწმებებმა საბოლოო შედეგების არსებითი ცვლილებები;
- ვ) დანიშნოს და ნებისმიერ დროს გამოიწვიოს დირექტორები, ასევე დადოს და შეწყვიტოს მათთან ხელშეკრულებები; დანიშნოს და ნებისმიერ დროს გამოიწვიოს აუდიტის კომიტეტის წევრები.
- ზ) დაამტკიცოს ბანკის სტრუქტურა და ბანკის შინაგანაწესი, სტრუქტურული ერთეულების დებულებები;
- თ) წარმოადგინოს ბანკი დირექტორებთან გარიგებების შესრულებისას, აგრეთვე საერთო კრების გადაწყვეტილებით საზოგადოების სახელით მათ წინააღმდეგ წარმართოს სამართლებრივი დავა;
- ი) სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია, თუ საკითხი შეეხება მისი წევრის პასუხისმგებლობას, აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების გარეშე სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების წინააღმდეგ შეიტანოს სარჩელი.
- კ) განსაზღვროს ბანკის ხედვა და მისია;
- ლ) განსაზღვროს და განახორციელოს ბანკის ინვესტიციების, ფინანსების, აღრიცხვის, პერსონალის, ხელფასისა და ანაზღაურების და დივიდენდის პოლიტიკის მონიტორინგი.

საქმიანობა, რომელიც მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე შეიძლება განხორციელდეს:

- ა) საზოგადოების აქციების/წილების შესყიდვა ან გაყიდვა, ნებისმიერი საზოგადოების კაპიტალის გაზრდაში მონაწილეობა, საკუთარ აქციებთან/წილებთან დაკავშირებით შეზღუდვების განხორციელებისთვის უფლების მიცემა;
- ბ) ფილიალების შექმნა და მათი ლიკვიდაცია;
- გ) წლიური ბიუჯეტის დამტკიცება და გრძელვადიანი ვალდებულებების აღება;
- დ) უძრავი ქონების შეძენა, გასხვისება ან გაცვლა (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებები);
- ე) სესხებისა და კრედიტების აღება, რომლებიც აღმატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ ოდენობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში;
- ვ) სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფა, თუ ისინი არ მიეკუთვნებიან ჩვეულებრივ სამეურნეო საქმიანობას. ამგვარი უზრუნველყოფა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და დირექტორების მიმართ დაუშვებელია;
- ზ) ახალი სახის საბანკო საქმიანობის დაწყება ან საქმიანობის არსებული სახის შეწყვეტა;
- თ) სამეურნეო პოლიტიკის ზოგადი პრინციპების დადგენა;
- ი) ხელმძღვანელ პირებისათვის მოგებისა და სხვა მსგავს ურთიერთობებში მონაწილეობისა და პენსიის გაცემის უზრუნველყოფის პრინციპების დადგენა და აქციონერთა კრებაზე დასამტკიცებლად წარდგენა;

- კ) სავაჭრო წარმომადგენლების (პროკურისტების) დანიშვნა და გამოწვევა;
- ლ) საკრედიტო, საინვესტიციო, სავალუტო, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის, აქტივების შეფასების, მათი კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების ადგენილი რეზერვის შექმნის შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების განსაზღვრა და დამტკიცება;
- მ) კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ბანკის მიერ გამოშვებული აქციების გამოსყიდვა;
- ნ) ბანკის მიერ საკრედიტო რესურსებზე და დეპოზიტებზე გამოსაყენებელი მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთების ოდენობის განსაზღვრა და დამტკიცება;
- ო) ბანკის სასარგებლოდ უფლების დათმობა, ვალის პატიება, საჭიროებისას არბიტრაჟისთვის მიმართვა და მორიგება მოთხოვნებთან დაკავშირებით;
- პ) ნებისმიერი საჯარო დაწესებულების მიმართ სარჩელის შეტანა, ბანკის მიერ სასამართლო დავის დროს ან სანქციის დაკისრებისას განსახორციელებელი მოქმედების განსაზღვრა;
- ჟ) სანებართვო მოწმობების, ლიცენზიების, მარეგულირებელ/სახელმწიფო დაწესებულებებთან ხელშეკრულებების ხელმოწერა, შეცვლა, განახლება და შეწყვეტა;
- რ) კალენდარული წლის განმავლობაში ისეთი ინვესტიციების განხორციელება, რომლებიც აღემატება წინა კალენდარული წლის საკუთარი კაპიტალის 0.1%-ს; ინვესტიციების განხორციელება, რომლის მთლიანი თანხა აღემატება წინა წლის საკუთარი კაპიტალის 0.5%-ს;
- ს) კალენდარული წლის განმავლობაში საქონლის და მომსახურების შეძენა, რომლის ღირებულება აღემატება წინა კალენდარული წლის საკუთარი კაპიტალის 0.05%-ს, ან თუ შესაძენი საქონლის და მომსახურების ღირებულება აღემატება წინა წლის საკუთარი კაპიტალის 0.25%-ს;
- ტ) საგადასახადო ჯარიმების და ადმინისტრაციული ჯარიმების გადახდა;
- უ) დეპარტამენტის ხელმძღვანელების ან მათთან გათანაბრებული პირების დანიშვნა, მათი ფინანსური და არაფინანსური უფლებების განსაზღვრა და მათი ანაზღაურებისა და დაწინაურების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
- ფ) გადაწყვეტილების მიღება იმ საკითხებზე, რომლებიც კანონმდებლობის და წინამდებარე წესდების შესაბამისად არ მიეკუთვნება საერთო კრებისა და დირექტორთა საბჭოს კომპეტენციას.

სამეთვალყურეო საბჭო იღებს, ასევე, გადაწყვეტილებებს კანონმდებლობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის ნორმატიული აქტებით და ბანკის შიდა ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში. საბჭოს წევრებმა კეთილსინდისიერად და გულმოდგინედ უნდა შეასრულონ დაკისრებული ამოცანები. კერძოდ, ისინი ვალდებული არიან იზრუნონ ბანკზე და მის სტაბილურობაზე ისე, როგორც ზრუნავს ანალოგიურ თანამდებობაზე და ანალოგიურ პირობებში მყოფი ჩვეულებრივი, საღად მოაზროვნე პირი და იმოქმედონ იმ რწმენით, რომ მათი ეს ქმედება ყველაზე ხელსაყრელია ბანკისათვის.

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა, წევრთა განათლება და გამოცდილება

1. მურათ ბილგირი, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

ბატონ მურათ ბილგირს აქვს ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტის ეკონომიკურ და ადმინისტრაციულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბაკალავრის ხარისხი საერთაშორისო ურთიერთობებში. ის, ასევე, ფლობს ბირმინგემის უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხს საბანკო-საფინანსო დარგში და გავლილი აქვს ჰარვარდის ბიზნეს სკოლის უმაღლესი მენეჯმენტის პროგრამა.

ბატონმა ბილგირმა თურქეთის იშბანკში კარიერა დაიწყო 1990 წელს ინსპექტორთა საბჭოში ასისტენტ ინსპექტორის თანამდებობაზე. 1999 წელს დაინიშნა ასისტენტ მენეჯერის პოზიციაზე კორპორატიული დაკრედიტების დეპარტამენტში. მოგვიანებით, 2002 წელს, გახდა რეგიონალურ მენეჯერი, 2008 წელს კი დაწინაურდა კორპორატიული დაკრედიტების დეპარტამენტის უფროსის პოზიციაზე. 2016 წლის 25 მარტიდან ბატონი ბილგირი თურქეთის იშბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილეა.

ბატონი ბილგირი სს „იშბანკი საქართველო“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2015 წლიდან, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე კი 2016 წლის დეკემბრიდან.

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

2.ჯან იუჯელ, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე

ბატონმა ჯან იუჯელმა 1999 წელს დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტი და მოიპოვა ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკურ და სოციალურ მეცნიერებებთან განხრით.

ბატონმა იუჯელმა 1999 წელს დაიწყო მუშაობა თურქეთის იშბანკში აუდიტორის პოზიციაზე, სადაც იმუშავა 8 წლის განმავლობაში. ამის შემდეგ მან გააგრძელა მუშაობა მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების დეპარტამენტში ასისტენტ მენეჯერის პოზიციაზე, ხოლო 2009 წელს კორპორატიული დაკრედიტების დეპარტამენტში. 2011 წელს ბატონი ჯან იუჯელი დაწინაურდა პროექტის ფინანსების განყოფილების მენეჯერის პოზიციაზე. 2016 წლის მარტიდან ის იკავებს თურქეთის იშბანკის კორპორატიული დაკრედიტების დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობას.

ბატონი ჯან იუჯელი სს "იშბანკი საქართველოს" სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2016 წლიდან, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე კი 2019 წლის ოქტომბრიდან.

3.იავუზ ერგინ, სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

ბატონ იავუზ ერგინს აქვს ულუდაგის უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხი და ლუიზიანას უნივერსიტეტის, აშშ ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხი.

ბატონმა ერგინმა კარიერა 1983 წელს ანკარაში სითი ბანკში მენეჯერის პოზიციაზე დაიწყო. 1986 წლიდან ის მუშაობდა ფედერალურ საკრედიტო ბანკში (Federal Home Loan Bank) ინსპექტორის პოზიციაზე. ერთი წლის შემდეგ ის შეუერთდა ნიუ-იორკის ბანკს ასისტენტ ვიცე-პრეზიდენტის პოზიციაზე. 1990 წელს ბატონი ერგინი ნიუ იორკში ფერომინ ინტერნეიშნალის აღმასრულებელი დირექტორი გახდა. 1992 წლიდან ბატონი ერგინი სტამბოლის სითი ბანკში გადავიდა ვიცე-პრეზიდენტად და აღნიშნულ პოზიციაზე მუშაობდა 6 წლის განმავლობაში. 1998 წლიდან 11 წლის განმავლობაში იგი იყო ქენევის BCP ბანკის გენერალური დირექტორი. 2010 წლიდან ბატონი ერგინი იკავებს თურქეთის იშბანკში მრჩეველის თანამდებობას.

ბატონი იავუზ ერგინი სს „იშბანკი საქართველოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2015 წლიდან. 2019 წლის ივლისიდან ბატონი ერგინი არჩეულ იქნა სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად.

4.ნათია ჯანელიძე, სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

ქალბატონი ნათია ჯანელიძე ფლობს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის დოქტორის ხარისხს ფინანსებში, მისური-კოლუმბიის უნივერსიტეტის, (აშშ) ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხს და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხს.

ქალბატონ ნათია ჯანელიძეს საფინანსო სექტორში მუშაობის 20-წლიანი გამოცდილება აქვს. მან დაიწყო კარიერა სს „თიბისი ბანკში“ სესხების ოფიცის პოზიციაზე. აშშ-ში ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხის მოპოვებისა და საქართველოში დაბრუნების შემდეგ, 2005 წელს მან განაგრძო მუშაობა თიბისი ბანკში საშუალო და მცირე ბიზნესის განვითარების დეპარტამენტის უფროსის პოზიციაზე, ხოლო 2007 წელს დაინიშნა კორპორატიული გაყიდვების უფროსის თანამდებობაზე. 2007 წელს ქალბატონი ჯანელიძე გადავიდა „ბანკ რესპუბლიკაში“ (ჯგუფი „სოსიეტე ქენერალი“), სადაც დაახლოებით 8 წლის განმავლობაში იმუშავა სხვადასხვა მმართველ თანამდებობაზე: 2007-2008 წლებში იყო კორპორატიული პორტფელის მართვის დეპარტამენტის უფროსი და, ასევე, მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების დეპარტამენტის უფროსი; 2008-2011 წლებში მას ეკავა ხარისხის მართვის დეპარტამენტის უფროსის პოზიცია, ხოლო 2011-2012 წლებში - მცირე და საშუალო ბიზნესის ბანკინგის დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობა; 2012-2014 წლებში კი, განსაკუთრებულ დავალებათა კოორდინატორი იყო. 2015 წელს ქალბატონი ნათია გადავიდა ფინანსური მენეჯერის პოზიციაზე საქართველოს შრომის, ჯანრმთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში, USAID-ის მიერ დაფინანსებულ პროექტში ოჯახური ძალადობის წინააღმდეგ (ATIPFUND). 2007-2010 წლებში ქალბატონი ჯანელიძე, ასევე, კითხულობდა ლექციებს კავკასიის უნივერსიტეტში საბანკო საქმისა და სესხების სტრუქტურულზაციის მიმართულებით.

2015 წლიდან ქალბატონი ნათია ჯანელიძე არის „გაზელ ფაინანსში“ (რეგიონალური საინვესტიციო ფონდი) საინვესტიციო/რეგიონალური დირექტორი. ის, ამავედროულად, არის გაზელ ფაინანსის საინვესტიციო კომიტეტის და პარტნიორობის წევრი. ნათია ჯანელიძე, ასევე, ხელმძღვანელობს ფინანსურ კომიტეტს ბიზნეს ასოციაციაში „ქალები მომავლისთვის“.

ქალბატონი ნათია ჯანელიძე სს „იშბანკი საქართველოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2019 წლის ივლისიდან.

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

5. ონურ ქუთუქი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ბატონმა ონურ ქუთუქმა 1998 წელს დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტის სტატისტიკის ფაკულტეტი და მიიღო ბაკალავრის ხარისხი.

ბატონმა ქუთუქმა კარიერა დაიწყო 1998 წელს ანკარის უნივერსიტეტში მკვლევარის/სწავლების ასისტენტის თანაშემწედ. 2000 წელს ის შეუერთდა თურქეთის იმბანკის გუნდს, როგორც ტრენინგების განყოფილების სპეციალისტი. 2006 წელს ბატონი ქუთუქი გადავიდა თურქეთის იმბანკის ბაჰრეინის ფილიალის დაკრედიტების დეპარტამენტში უფროსი სპეციალისტის პოზიციაზე. 2 ივლისს შემდეგ დაინიშნა ხაზინის დეპარტამენტში უფროსი დილერის პოზიციაზე, ხოლო 2011 წელს გახდა ამავე დეპარტამენტის უფროსი. 2014 წელს ბატონი ონურ ქუთუქი გადავიდა თურქეთის იმბანკის სათავო ოფისში საერთაშორისო გაყიდვების დეპარტამენტის უფროსის მოადგილის თანამდებობაზე. 2016 წელს ის საზღვარგარეთის ფილიალების მონიტორინგის სამსახურის უფროსის მოადგილე გახდა, ხოლო 2018 წელს დაწინაურდა ამავე სამსახურის უფროსის პოზიციაზე.

ბატონი ონურ ქუთუქი სს „იმბანკი საქართველოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2018 წლის ივნისიდან.

6. სეზგინ ლულე, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ბატონმა სეზგინ ლულემ 1998 წელს დაამთავრა ბოგაზიჩის უნივერსიტეტი, სტამბოლში და მიიღო ბაკალავრის ხარისხი სამრეწველო ინჟინერიაში. მას, ასევე, აქვს ბირმინგემის უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხი საერთაშორისო საბანკო საქმესა და ფინანსებში.

ბატონი ლულე თურქეთის იმბანკის გუნდს 1999 წელს შეუერთდა შიდა აუდიტორის პოზიციაზე. 2006-2009 წლებში მუშაობდა ბანკის მომხმარებლებზე ორიენტირებული ტრანსფორმაციის პროექტის მენეჯერის პოზიციაზე. 2009 წელს კი, გახდა ცვლილებების მართვის დეპარტამენტის მენეჯერი. 2011 წელს ბატონმა ლულემ გადაინაცვლა საწარმოო არქიტექტურის დეპარტამენტში მენეჯერის თანამდებობაზე. 2014-2016 წლებში ის იყო ციფრული ინოვაციების გუნდის ლიდერი და, პარალელურად, 2017 წლამდე მუშაობდა ბანკის ტექნოლოგიური ტრანსფორმაციის პროგრამის მთავარი არქიტექტორის თანამდებობაზე. 2017 წლიდან ბატონი ლულე იკავებს საწარმოო არქიტექტურის სამმართველოს უფროსის თანამდებობას.

ბატონი სეზგინ ლულე არის სს „იმბანკი საქართველოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2018 წლის ივნისიდან.

7. ჰუსეინ სერდარ იუჯელი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ბატონმა ჰუსეინ სერდარ იუჯელმა 1996 წელს დაამთავრა მარმარის უნივერსიტეტი და მიიღო ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკაში.

ბატონმა სერდარ იუჯელმა კარიერა დაიწყო 1996 წელს თურქეთის იმბანკის საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ურთიერთობის დეპარტამენტში ოფიცრის თანამდებობაზე. 1999 წელს ბატონი სერდარ იუჯელი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ურთიერთობის დეპარტამენტში საზღვარგარეთის საბანკო საქმიანობის განყოფილების სპეციალისტი გახდა. 2008 წელს ის დაინიშნა ამავე განყოფილების მენეჯერის პოზიციაზე. 2013 წლიდან ბატონი სერდარ იუჯელი მუშაობს თურქეთის იმბანკის შვილობილი კომპანიების მართვის დეპარტამენტში, 2016 წლიდან კი უკავია ამავე დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობა.

ბატონი ჰუსეინ სერდარ იუჯელი არის სს „იმბანკი საქართველოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2018 წლის ივნისიდან.

დირექტორთა საბჭო

ბანკის დირექტორთა საბჭოს ევალება ბანკის ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის მართვაზე, შედეგებზე და საბჭოს საქმიანობის ბანკის მიზნების შესაბამისად წარმართვაზე.

დირექტორატს ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული გენერალური დირექტორი.

დირექტორთა საბჭოს მოვალეობები და კომპეტენცია:

ა) განახორციელოს ბანკის მიმდინარე საქმიანობა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული შიდა პოლიტიკისა და ბიზნეს გეგმის შესაბამისად;

ბ) მოამზადოს შეთავაზებები, გადაწყვეტილებების პროექტები, ანგარიშები და სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორთა საბჭოს მიერ მოთხოვნილი ან წარსადგენი ნებისმიერი სხვა სახის ინფორმაცია;

გ) მიიღოს გადაწყვეტილებები თანამშრომლების შერჩევის, გათავისუფლების და ანაზღაურების შესახებ, იმის გათვალისწინებით, რომ დირექტორთა საბჭომ უნდა გაითვალისწინოს სამეთვალყურეო საბჭოს რეკომენდაციები ბანკის ხელმძღვანელ პირებთან დაკავშირებით.

დ) მოამზადოს და წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს დასამტკიცებლად მიმდინარე წლის ბიზნეს-გეგმა არაუგვიანეს წინა ფინანსური წლის დასრულებიდან ერთი თვის განმავლობაში;

- ე) ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის ყველა ფილიალს, სტრუქტურულ ერთეულს და დეპარტამენტს და უზრუნველყოს ბანკის მიერ კლიენტებისათვის სათანადო სერვისის მიწოდება;
- ვ) შეიმუშავოს და მოამზადოს ბანკის ნებისმიერი და ყველა სახის წესები და შიდა რეგულაციები და წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს დასამტკიცებლად;
- ზ) მიაწოდოს ინფორმაცია ეროვნულ ბანკს საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;
- თ) მიაწოდოს კომპანიის თანამშრომლებს ხელმოწერის უფლებამოსილება;
- ი) გასცეს რწმუნებულება კომპანიის თანამშრომლებსა და მესამე პირებზე როგორც ზოგადი, ასევე სპეციალური ხასიათის;
- კ) განახორციელოს სამეთვალყურეო საბჭოს და საერთო კრების მიერ დავალებული ან საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული ნებისმიერი სხვა სახის მოქმედება;
- ლ) განახორციელოს ბანკის მიერ გაცემული კრედიტების უზრუნველყოფის სახით, თურქეთის რესპუბლიკის საზღვრებს შიგნით მდებარე, უძრავი ქონების რეგისტრაციის სამმართველოებში რეგისტრირებული უძრავი ქონების, ბანკის სასარგებლოდ იპოთეკის დატვირთვის შესაძლებლობასთან ერთად, მანამდე დატვირთული იპოთეკების მოხსნის უზრუნველსაყოფად, ბანკის გენერალური დირექტორის და გენერალური დირექტორის მოადგილის ერთობლივი ხელმოწერით, მესამე პირებისთვის მინდობილობის მიცემის საკითხში უფლებამოსილების მინიჭება.

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა; წევრთა განათლება და გამოცდილება

1. ოზან გურ, გენერალური დირექტორი

ბატონმა ოზან გურმა დაამთავრა ანკარის უნივერსიტეტის შრომის ეკონომიკისა და სამრეწველო ურთიერთობების ფაკულტეტი და მოიპოვა ბაკალავრის ხარისხი. მაგისტრის ხარისხი ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულებით მან მოიპოვა სტამბოლის ტექნიკურ უნივერსიტეტში.

ბატონი ოზან გურის კარიერა თურქეთის იშბანკში 1999 წელს დაიწყო. 9 წლის განმავლობაში მან შიდა აუდიტორის პოზიციაზე იმუშავა. ამის შემდეგ კი გაყიდვების მიმართულებით გააგრძელა მუშაობა. 2008 წელს ბატონი გური დაინიშნა საცალო დაკრედიტების დეპარტამენტში დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე, ხოლო შემდგომ გახდა პროექტის მენეჯერი. ბატონ გურს, ასევე, ეკავა ხელმძღვანელი პოზიციები საბარათე გადახდების სისტემებისა და საცალო დაკრედიტების დეპარტამენტებში. 2014-2016 წლებში ის სს „იშბანკი რუსეთში“, მოსკოვში, ხელმძღვანელობდა საცალო დაკრედიტების დეპარტამენტს.

ბატონი ოზან გური არის სს „იშბანკი საქართველოს“ გენერალური დირექტორი 2016 წლიდან.

2. ჰაქან ქურალ, გენერალური დირექტორის მოადგილე

ბატონმა ჰაქან ქურალმა ბაკალავრის და მაგისტრის ხარისხები ეკონომეტრიკაში მიიღო დოქუზ ეიულის უნივერსიტეტში, იზმირში. ის ამჟამად არის სადოქტორო პროგრამის სტუდენტი აკდენიზის უნივერსიტეტში, ანტალიაში.

ბატონმა ქურალმა კარიერა 2006 წელს დაიწყო თურქეთის იშბანკის აკდენიზის კორპორატიულ ფილიალში კორპორატიული ბანკინგის მარკეტინგის სპეციალისტის პოზიციაზე. 2017 წელს ის დაწინაურდა ფილიალის დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე, სადაც ხელმძღვანელობდა ფილიალის მარკეტინგისა და გაყიდვების საქმიანობას, კორპორატიული დაკრედიტების, საფინანსო ინსტიტუტებთან ურთიერთობის, სვითების და სხვა ოპერაციებს.

ბატონი ქურალი სს „იშბანკი საქართველოს“ გუნდს შეუერთდა 2019 წლის ივლისში. 2019 წლის დეკემბრიდან მას უკავია გენერალური დირექტორის მოადგილის თანამდებობა.

3. მეჰმეთ იჰსან აქჰუნ, გენერალური დირექტორის მოადგილე (2019 წლის დეკემბრამდე)

ბატონმა მეჰმეთ იჰსან აქჰუნმა დაამთავრა ადმოსავლეთ ხმელთაშუა ზღვის უნივერსიტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტი და ფლობს ბაკალავრის ხარისხს.

ბატონი იჰსან აქჰუნი თურქეთის იშბანკს 1999 წელს შეუერთდა ასისტენტ სპეციალისტის პოზიციაზე საერთაშორისო საბანკო დეპარტამენტში. 2004 წელს ის გადავიდა თურქეთის იშბანკის ბაჰრეინის ფილიალში ხაზინის სპეციალისტად, სადაც იმუშავა 10 წლის განმავლობაში. 2014 წლიდან ბატონმა მეჰმეთ იჰსან აქჰუნმა მუშაობა დაიწყო თურქეთის იშბანკის ბათუმის ფილიალში, მოგვიანებით გახდა ასისტენტ მენეჯერი, ხოლო 2015 წლიდან ის სს „იშბანკი საქართველოს“ ხაზინის დეპარტამენტს ხელმძღვანელობდა.

2016 წლის დეკემბერში ბატონი მექთამეთ იქსან აქჰუნი გახდა სს „იშბანკი საქართველოს“ დირექტორთა საბჭოს წევრი, ხოლო 2017 წლის აგვისტოში დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე. აღნიშნული თანამდებობიდან ბატონი იქსან აქჰუნი განთავისუფლდა 2019 წლის დეკემბერში.

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

4.თეიმურაზ პირმისაშვილი, დირექტორი

ბატონ თეიმურაზ პირმისაშვილს დამთავრებული აქვს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი და ფლობს ბაკალავრის დიპლომს საერთაშორისო ურთიერთობების მიმართულებით.

ბატონმა პირმისაშვილმა კარიერა 2002 წელს ბრიტანეთის საელჩოში დაიწყო. მისი საბანკო გამოცდილება კი 10-ზე მეტ წელს ითვლის. 2008 წლიდან მუშაობდა სს „თიბისი ბანკში“ კორპორატიული დაკრედიტების განყოფილებაში. 2016 წელს ბატონი პირმისაშვილი შეუერთდა სს „იშბანკი საქართველო“ გუნდს კორპორატიული გაყიდვების ხელმძღვანელის პოზიციაზე, ხოლო 2017 წელს საკრედიტო გაყიდვებისა და მარკეტინგის სამსახურის უფროსად დაწინაურდა.

ბატონი თეიმურაზ პირმისაშვილი არის სს „იშბანკი საქართველოს“ დირექტორთა საბჭოს წევრი 2017 წლის აგვისტოდან.

დირექტორთა საბჭო კონტროლდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ შემდეგი კომიტეტების მეშვეობით:

- რისკების კომიტეტი;
- ანაზღაურების კომიტეტი;
- აუდიტის კომიტეტი;
- საკრედიტო კომიტეტი;
- საკრედიტო ლიმიტების რევიზიის კომიტეტი.

ინფორმაცია კომიტეტების თავჯდომარეების შესახებ

- ბატონი იაგუზ ერგინი იკავებს სს „იშბანკი საქართველოს“ რისკების კომიტეტის თავჯდომარის პოზიციას
- ბატონი ჯან იუჯელი იკავებს სს „იშბანკი საქართველოს“ საკრედიტო და საკრედიტო ლიმიტების კომიტეტების თავჯდომარის თანამდებობას
- ქალბატონი ნათია ჯანელიძე იკავებს სს „იშბანკი საქართველოს“ აუდიტის კომიტეტის თავჯდომარის პოზიციას
- ბატონი სეზგინ ლულე იკავებს სს „იშბანკი საქართველოს“ ანაზღაურების კომიტეტის თავჯდომარის პოზიციას.

რისკების კომიტეტი

რისკების კომიტეტი პასუხისმგებელია შესაბამისი რეკომენდაციები და მოსაზრებები წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს ბანკის არსებულ და მომავალ რისკის აპეტიტთან დაკავშირებით. კომიტეტი მონიტორინგს უწევს რამდენად ხდება ბანკის საქმიანობის რისკის პოლიტიკებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

რისკების კომიტეტი:

- ა) განიხილავს რისკის სტრატეგიებს როგორც აგრეგირებული, ისე ინდივიდუალური რისკის ჭრილში და აწვდის შესაბამის რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს, მათ შორის, ბანკის მიმდინარე და მომავალ რისკის აპეტიტზე;
- ბ) აწვდის სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაციას ბანკის სტრატეგიაზე და ხელს უწყობს სამეთვალყურეო საბჭოს სტრატეგიის განხორციელებაში მენეჯმენტის მიერ.
- გ) აშუადებს და სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს ანგარიშგებას ბანკში არსებული რისკის კულტურის შესახებ და განიხილავს ბანკის რისკის პოლიტიკებს, სულ მცირე, ყოველწლიურად;
- დ) მონიტორინგს უწევს დირექტორთა საბჭოს;
- ე) თანამშრომლობს და მონიტორინგს უწევს რისკების დირექტორის საქმიანობას;
- ვ) რეკომენდაციას აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის სტრატეგიებისა და პოლიტიკების ეფექტურობის თაობაზე, მათ შორის, იდენტიფიცირებული რისკებისთვის საკმარისი კაპიტალის შენარჩუნებასა და განაწილებაზე;

ზ) მონიტორინგს უწევს კაპიტალისა და ლიკვიდობის მართვის სტრატეგიებს, ასევე ყველა სახის რისკს, როგორებიცაა საკრედიტო, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციული რისკები, იმისთვის, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მათი რისკის აპეტიტთან შესაბამისობა;

თ) წარუდგენს ანგარიშს სამეთვალყურეო საბჭოს გამოვლენილი მატერიალური რისკებისა და სხვა საკითხების შესახებ, მათ შორის რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემების სტრუქტურის ეფექტური ფუნქციონირების, უწყვეტობისა და ზოგადად, ბანკში არსებული რისკის კულტურის თაობაზე;

ი) აკონტროლებს არის თუ არა საფასო პოლიტიკა შესაბამისობაში ბანკის ბიზნეს მოდელთან და რისკების სტრუქტურასთან;

კ) აკონტროლებს საფასო პოლიტიკის შესაბამისობას ბანკის რისკების, კაპიტალის და ლიკვიდობის სტრუქტურასთან;

ლ) ადგენს სტრატეგიისა და რისკების ანგარიშების სახეს, მასშტაბს, ფორმასა და სიხშირეს;

მ) აფასებს ბანკის ანაზღაურების სისტემას და წარადგენს შესაბამის ანგარიშს.

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

ანაზღაურების კომიტეტი

ანაზღაურების კომიტეტი პასუხისმგებელია ხელი შეუწყოს სამეთვალყურეო საბჭოს ბანკის მასშტაბით ანაზღაურების სისტემის შექმნასა და ფუნქციონირებაში, ასევე იმის მიდევნებაში, რომ ბანკის ანაზღაურების სისტემა შესაბამისობაში იყოს ბანკის კულტურასთან, გრძელვადიან ბიზნეს სტრატეგიასა და რისკის აპეტიტთან, ბანკის საქმიანობასა და კონტროლის გარემოსთან ისევე, როგორც კანონმდებლობის/საზედამხედველო მოთხოვნებთან.

საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო კომიტეტი პასუხისმგებელია საკრედიტო პოლიტიკის შექმნაზე, განვითარებასა და შეთავაზებაზე ბანკის შესაბამისი პასუხისმგებელი ორგანოსათვის დასადასტურებლად. კომიტეტი განსაზღვრავს

- ლიმიტებს მსესხებლებისათვის – იურიდიული და ფიზიკური პირები;
- ლიმიტებს საკრედიტო ინსტიტუტების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებისათვის;
- ადგენს, ადასტურებს ან აუქმებს ლიმიტებს ბანკებთან ფინანსურ ბაზრებზე ოპერაციებისათვის;
- ადგენს საკრედიტო რისკის ლიმიტებს ფასიან ქაღალდებსა და სხვა წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში ინვესტიციისათვის.

საკრედიტო კომიტეტი აკონტროლებს ბანკის შესაბამისობას დამტკიცებულ ლიმიტებთან. განიხილავს სასესიო განაცხადებს, იღებს გადაწყვეტილებას ვალის რესტრუქტურირებაზე, ჩამოწერასა და ყველა სხვა შესაძლო ფაქტზე, რომელიც დაკავშირებულია ბანკის საკრედიტო რისკთან.

საკრედიტო ლიმიტების რევიზიის კომიტეტი

კომიტეტი განიხილავს:

- ბანკის საკრედიტო აქტივებს, მათ შორის ინფორმაციას სესხებისა და გარანტიების, კორპორატიული ბონდების, პორტფელის სეგმენტაციისა და პრობლემური აქტივების შესახებ
- ბანკის იმ კლიენტებს, რომელთა სესხები დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს საკრედიტო კომიტეტის მიერ (სესხები 1,500,000 აშშ დოლარიდან 3,000,000 აშშ დოლარამდე) ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ (სესხები, რომლებიც აღემატება 3,000,000 აშშ დოლარს).

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი არის დამოუკიდებელი ორგანო, რომელიც აკონტროლებს ბანკის აქტივობას ყველა მიმართულებით, ორგანიზაციის თითოეულ დონეზე. კომიტეტი პასუხისმგებელია პროცესების გაუმჯობესებაზე ყველა შესაძლო რისკის მინიმუმამდე დაყვანის გზით. აუდიტის კომიტეტი პირდაპირ დაქვემდებარებაშია სამეთვალყურეო საბჭოსთან და მხარს უჭერს საბჭოს სხვადასხვა საკითხის მონიტორინგში, განსაკუთრებით:

- ბანკის სხვადასხვა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესი;
- ბანკის რისკების მართვის მთლიანი სისტემის, განსაკუთრებით კი შიდა კონტროლისა და შესაბამისობის სისტემების ეფექტურობა და სტრუქტურა;
- გარე აუდიტორთა დამოუკიდებლობა და ინფორმაციას პილარ 3-ის წლიურ ანგარიშგებაში გამჟღავნება
- შესაბამისი ზომების გატარება და აღმოჩენილი ნაკლოვანებების დროული გამოსწორების უზრუნველყოფა
- მენეჯმენტის მიერ წარმოდგენილი "შიდა კონტროლის / აუდიტის / შესაბამისობის გეგმების" შესაბამისობის კონტროლი და დამტკიცება.

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

გარდა ზემოთ აღნიშნული კომიტეტებისა, ბანკს შექმნილი აქვს რამდენიმე შიდა კომიტეტი პროცესების უფრო ეფექტური კონტროლისათვის. ესენია: მენეჯმენტის კომიტეტი, აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO),

საკრედიტო, HR, შესაბამისობის, ინფორმაციული ტექნოლოგიების, ტარიფების, შესყიდვების, რისკებისა და უმოქმედო სესხების და ფილიალების საქმიანობის საკოორდინაციო კომიტეტები.

სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტების შემადგენლობა

■ თავმჯდომარე ■ წევრი	აუდიტის კომიტეტი	საკრედიტო კომიტეტი	რისკების კომიტეტი	საკრედიტო ლიმიტების რევიზიის კომიტეტი	ანაზღაურების კომიტეტი
მურათ ბილგინი					
ჯან იუჯელი					
იავუზ ერგინ					
ჰუსეინ სერდარ იუჯელი *					
სეზგინ ლულე					
ონურ ქუთუქ					
ნათია ჯანელიძე					

*ბატონი ჰუსეინ სერდარ იუჯელი 2019 წლის 5 ივლისიდან შეირჩა აუდიტის კომიტეტის ყველა სხდომის მუდმივ მოწვეულ წევრად.

2019 წლის განმავლობაში სამეთვალყურეო საბჭოსა და კომიტეტების სხდომებზე დასწრების მაჩვენებელი

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	სამეთვალყურეო საბჭო	აუდიტის კომიტეტი	საკრედიტო კომიტეტი	რისკების კომიტეტი	ანაზღაურების კომიტეტი	საკრედიტო ლიმიტების რევიზიის კომიტეტი
	უფლებამოსილია დაესწროს / ფაქტიური დასწრება					
მურათ ბილგინი	15/15	-	34/34	-	-	
მეჰმეთ შენჯანი*	5/5	-	19/19	2/2	1/1	
ჯან იუჯელი	15/15	4/4	40/40	-	-	1/1
იავუზ ერგინ	15/11	4/4	34/34	2/2	3/3	1/1
ჰუსეინ სერდარ იუჯელი	15/15	4/4	34/34	4/4	3/3	1/1
სეზგინ ლულე	15/11	-	40/40	4/3	2/2	
ონურ ქუთუქ	15/15	-	40/40	-	3/3	1/1
ნათია ჯანელიძე	8/4	2/2	15/15	-	-	

*მეჰმეთ შენჯანი სს „იშპანკი საქართველოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი იყო 2019 წლის 5 ივლისამდე.

- სესხები 1.5 მილიონ დოლარამდე მტკიცდება საკრედიტო კომიტეტის მიერ, ხოლო 1.5 მილიონ დოლარზე ზევით სესხები - სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ
- ბატონი მეჰმეთ შენჯანი რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე იყო 2019 წლის 5 ივლისამდე, ხოლო მას შემდეგ ის ბატონმა იავუზ ერგინმა შეცვალა.
- ბატონი იავუზ ერგინი აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე იყო 2019 წლის 5 ივლისამდე, ხოლო მას შემდეგ ის ქალბატონმა ნათია ჯანელიძემ შეცვალა
- ბატონი მეჰმეთ შენჯანი ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარე იყო 2019 წლის 5 ივლისამდე, ხოლო მას შემდეგ ის ბატონმა სეზგინ ლულემ შეცვალა

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები

ბატონი იავუზ ერგინი იკავებს ბანკის აქციონერის, სს „თურქეთის იშბანკის“ (სტამბოლი, თურქეთი) უმაღლესი მენეჯმენტის მრჩეველის თანამდებობას. მისი ძირითადი უფლება-მოვალეობები მოიცავს საკონსულტაციო (არააღმასრულებელ) ფუნქციებს სს თურქეთის იშბანკის საერთაშორისო ბიზნეს საქმიანობასა და უცხო ქვეყნებში არსებულ შვილობილ ბანკებთან დაკავშირებით.

ქალბატონ ნათია ჯანელიძეს უკავია რეგიონალური/საინვესტიციო დირექტორის თანამდებობა გაზელ ფაინანსში, რომელიც არც პირდაპირ და არც არაპირდაპირ არ არის დაკავშირებული სს „იშბანკი საქართველოსთან“ ან ბანკის აქციონერთან. ამასთანავე, ქალბატონ ჯანელიძეს არა აქვს და არ ჰქონია არანაირი პროფესიული ან სხვა სახის სამუშაო ურთიერთობა ბანკთან ან ჯგუფში შემავალ საწარმოებთან/მის ადმინისტრატორებთან/აქციონერთან.

ბატონი იავუზ ერგინის და ქალბატონი ნათია ჯანელიძის მონაცემების შესწავლის საფუძველზე დადასტურდა, რომ ისინი აკმაყოფილებენ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებული „კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის“ მეორე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრის კრიტერიუმებს და არ არსებობს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომლის გამოც კანდიდატები შეიძლება არღვევდნენ/არ შეესაბამებოდნენ რომელიმე კრიტერიუმს. შესაბამისად, ბატონი იავუზ ერგინი და ქალბატონი ნათია ჯანელიძე სს „იშბანკი საქართველოს“ აქციონერის მიერ არჩეულ იქნენ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრობის კანდიდატებად.

რისკების მართვა

ძირითადი რისკები

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და შეფასებაზე, კონტროლის სისტემის შემუშავებასა და მისი ეფექტურობის მონიტორინგზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობას და პერიოდულად ნერგავს კონტროლის დამატებით მექანიზმებს ან ცვლის არსებულ მექანიზმებს, თუ ამას საჭიროდ ჩათვლის.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი აკმაყოფილებს სებ-ის მოთხოვნებს რისკის მართვასთან და შიდა კონტროლთან დაკავშირებით, მათ შორის მოთხოვნებს შიდა აუდიტის ფუნქციის შესახებ და რომ რისკის მართვა და შიდა კონტროლის სიტემები შეესაბამება თავისი ოპერაციების მასშტაბს, ხასიათსა და სირთულეს..

რისკის მართვა საბანკო საქმიანობისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა და ბანკის ოპერაციების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ბანკის ძლიერი რისკების მენეჯმენტი ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ არსებულ მნიშვნელობას რისკების სტრატეგიის ფორმირებაში და საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვისთვის. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მენეჯმენტი; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და აიტი ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორცაა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრესის ტესტირება. ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ექვემდებარება სხვადასხვა ოპერაციულ და ბიზნეს რისკებს.

რისკების მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე მდგარი რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზს და მართვას, შესაბამისი რისკის ლიმიტებისა და კონტროლის დადგენას, რისკების დონის მუდმივად მონიტორინგს და ლიმიტების დაცვას. რეგულარულად განიხილება რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რათა ასახოს ცვლილებები ბაზრის პირობებში, პროდუქტებსა და მომსახურებებში და საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად.

ხელმძღვანელობის ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობა, ძირითადი რისკების მართვის გაკონტროლება, თავისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა და ასევე დიდი კრედიტების დამტკიცება.

რისკის მართვა (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკების მართვის დირექტორი საკითხებში პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ გენერალური დირექტორის წინაშე ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდურობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იმართება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის მიერ.

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების არსებული პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის ცვალებადობა და საბაზრო ფასებისა და სავალუტო კურსების მერყეობის დონის ცვლილება. საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკის მართვა და გაკონტროლება მისაღები პარამეტრების ფარგლები და, ამასთანავე, რისკისა და უკუგების ოპტიმიზაცია.

ბანკი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის გამო. ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. საპროცენტო მარჯები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. ბანკი მუდმივად აკონტროლებს, რომ სებ-ის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებით დაცული იყოს.

რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ბანკის ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტის ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, ისე აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, და ჩამოყალიბებული აქვს საკრედიტო კომიტეტი, რომ აქტიურად გააკონტროლოს საკრედიტო რისკი. საკრედიტო პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- ▶ სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს;
- ▶ მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- ▶ უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- ▶ საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- ▶ სესხებისა და სხვა საკრედიტო დავალიანებების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას ატარებს.

საკრედიტო რისკის მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი თავდებობების მიღებით. ზემოაღნიშნული სესხების უზრუნველყოფის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება, ურთიერთგაქვითვის და უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებით ამ რისკების შემცირების ეფექტამდე.

თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია რეალური ღირებულებით, საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკის დონეს და არა მაქსიმალურ დონეს, რომელიც მომავალში შეიძლება წარმოიშვას ღირებულების შეცვლის შედეგად.

გაუფასურების შეფასება

2018 წლის 1 იანვრიდან ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად საწარმოსთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელოდა. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

რისკის მართვა (გაგრძელება)

PD დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში, თუ ინსტრუმენტის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.

EAD დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის დავალიანების შეფასება დეფოლტის სამომავლო თარიღისთვის, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, რომელთა შორისაცაა ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა, ხელშეკრულების მიხედვით ან სხვაგვარად, კრედიტების, რომელთა გაცემის ვალდებულება ნაკისრია, მოსალოდნელი ათვისება და გადაუხდელობა შენატანებზე დარიცხული პროცენტი.

LGD დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კრედიტორი მოელის, უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარეშე. ჩვეულებრივ, გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

LGL დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს დავალიანების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ დავალიანების დეფოლტის შემთხვევაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად გამოითვლება.

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2 და მე-3 ეტაპებად, ქვემოთ აღწერილი წესით:

პირველი ეტაპი: სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე ეტაპიდან.

მეორე ეტაპი: როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ბანკი სესხს მიაკუთვნებს მეორე ეტაპს და ქმნის რეზერვს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. მეორე ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე ეტაპიდან.

მესამე ეტაპი: სესხები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მიიჩნევა. ბანკი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული: შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება რეალური ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.

რისკის მართვა (გაგრძელება)

დეფოლტის განმარტება და აღმოფხვრა

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ:

- პროცენტის, ძირითადი თანხის ან საკომისიოს გადახდას მოვალე 90 დღეზე მეტი ხნით აგვიანებს; ან
- თუ მოხდა სესხის პრობლემური (იძულებითი) რესტრუქტურირაცია, რადგან სხვა შემთხვევაში სესხი გადაუხდელი იქნებოდა; ან
- მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე უარყოფითად აისახება ის ფაქტი, რომ დაწყებულია იძულებითი ლიკვიდაციისას გაკოტრების ან გადახდისუუნარობის პროცედურები ან არსებობს სხვა მტკიცებულება იმისა, რომ გადახდის ვალდებულება სრულად არ შესრულდება.

როდესაც ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის მიკუთვნება მეორე ეტაპისთვის, იგი ამ ეტაპზე რჩება შემდეგი ორი პირობის დაკმაყოფილებამდე:

1. ფინანსურმა ინსტრუმენტი უნდა აკმაყოფილებდეს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნებს, რომლებიც სესხის მიერ არის დადგენილი;
2. უნდა შესრულდეს ვადაგადაცილების დღეების და გამოსაცდელი ვადის პირობები.

ამ ორი პირობის დაკმაყოფილების შემთხვევაში ხდება ინსტრუმენტის კლასიფიცირება პირველი ეტაპის ინსტრუმენტად.

სესხის სტანდარტულად კლასიფიცირება ხდება, თუ:

- გადახდები დროულად ხდება ან ვადაგადაცილებული დღეები არ აღემატება 30 დღეს;
- მსესხებლის ლიკვიდურობა, კაპიტალი და სესხის გადახდისუუნარიანობა სტაბილურია;
- მსესხებელი ფინანსურად საკმარისად ძლიერია, რომ გაუმკლავდეს საშუალო დონის სტრესის შედეგებს და საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს, რომ დაფაროს ყველა ვალდებულება.

რაც შეეხება ვადაგადაცილებულ დღეებს და გამოსაცდელ ვადას, არა რესტრუქტურირებული მეორე ეტაპის ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გამოსაცდელი ვადა არის ექვსი თვე, რომლის განმავლობაშიც ინსტრუმენტი არ უნდა გახდეს 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული.

რესტრუქტურირებული მოქმედი მეორე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების გამოსაცდელი ვადა ერთი წელია (რომლის განმავლობაშიც იგი არ უნდა გახდეს 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული და დააკმაყოფილოს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნები), რის შემდეგაც ინსტრუმენტის რეკლასიფიცირება ხდება პირველ ეტაპზე.

გამოსასწორებელი ვადა მესამე ეტაპის არა რესტრუქტურირებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ექვსი თვეა, რის შემდეგაც ხდება ამ ინსტრუმენტის კლასიფიცირება პირველ ეტაპზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი არ გახდა 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული და აკმაყოფილებს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნებს, ხოლო მეორე ეტაპზე კლასიფიცირდება, თუ ინსტრუმენტი გამოსასწორებელი ვადის განმავლობაში 30-90 დღით იყო ვადაგადაცილებული.

მესამე ეტაპის რესტრუქტურირებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოსასწორებელი პერიოდი არის ექვსი თვე, რომლის შემდეგაც ამ ინსტრუმენტის კლასიფიცირება ხდება მეორე ეტაპზე (მოქმედი რესტრუქტურირებული), თუ ინსტრუმენტი გამოსასწორებელი ვადის განმავლობაში 90 დღეზე მეტი ხნით არ იყო ვადაგადაცილებული. როგორც კი ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის კლასიფიცირება მოქმედ რესტრუქტურირებულ ფინანსურ ინსტრუმენტად, იწყება მისი ერთწლიანი გამოსაცდელი ვადის ათვლა, რის შემდეგაც ინსტრუმენტის კლასიფიცირება ხდება პირველ ეტაპზე, თუ ინსტრუმენტი გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში არ ყოფილა 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული და აკმაყოფილებს სტანდარტული სესხის კატეგორიის მოთხოვნებს. თუ ინსტრუმენტი 30-90 დღით გახდება ვადაგადაცილებული, იგი დარჩება მეორე ეტაპზე. ერთწლიანი გამოსაცდელი ვადის ათვლა იწყება ბოლო თვიდან როდესაც ბოლოს მოხდა 30-90 დღით ვადაგადაცილებული ინსტრუმენტის ამოღება.

რისკის მართვა (გაგრძელება)

დეფოლტის ალბათობის შეფასების პროცესი

საცალო და კორპორაციული სესხების პორტფელებისთვის დეფოლტის ალბათობა გამოითვლება მაკრო მოდელით, რომელიც აღწერს ურთიერთდაზოკიდებულებას საცალო და კორპორაციული პორტფელების ისტორიული დეფოლტის ალბათობას და ისეთ მაკროეკონომიკურ ცვლადებს შორის, როგორიცაა რეალური მშპ-ის ზარდა, აშშ დოლარის/ლარის სავალუტო კურსი და უმუშევრობის დონე. წინასწარი შეფასებისა და სეზონის მიერ მოწოდებული პროგნოზირებული მაკრო ცვლადების მიხედვით ხდება საცალო და კორპორაციული პორტფელის პირობითი დეფოლტის ალბათობების განსაზღვრა. ამ მოდელის გადახედვა მოხდება

ყოველწლიურად და სხვა მაკროეკონომიკური ცვლადები აისახება, თუ ისინი გააუმჯობესებს მოდელის განმარტებით უნარს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით.

მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის ალბათობა 100%-ად მიიჩნევა.

იმ სესხების შემთხვევაში, რომლებზეც ბანკს აქვს თავდებობა მსესხებლის მშობელი კომპანიებისგან, ბანკი იყენებს მშობელი კომპანიების დეფოლტის ალბათობებს.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება სხვადასხვანაირად გამოითვლება პირველი, მეორე და მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება მცირდება ფულადი უზრუნველყოფის თანხებით. გარეგანსური ვალდებულებები განისაზღვრება ფულადი კონვერსიის კოეფიციენტის გამოყენებით, კერძოდ, 100%-ით კორპორაციული ვალდებულებების შემთხვევაში და 50%-ით - საცალო ვალდებულებების შემთხვევაში.

პირველი ეტაპისთვის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება გამოითვლება, როგორც სესხებისა და გარეგანსური ვალდებულებების დაუფარავი თანხების საშუალო თვიური ოდენობა, ფულადი კონვერსიის კოეფიციენტის და საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის ბოლოსთვის ფულადი უზრუნველყოფის თანხების გათვალისწინებით.

მეორე და მესამე ეტაპისთვის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის დაუფარავი თანხა, საანგარიშგებო პერიოდში CCF-ის გათვალისწინებით და ფულადი დაფარვის თანხებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში

კორპორაციული და საცალო სესხების აქტივების შემთხვევაში დანაკარგების ოდენობა დეფოლტის შემთხვევაში ყოველწლიურად ფასდება. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განისაზღვრება, როგორც კონტრაქტის მხრიდან არაუზრუნველყოფილი დავალიანების გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი ზარალი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დანაკარგების დონე დეფოლტის შემთხვევაში გამოითვლება კორპორაციული და საცალო სესხების პორტფელებისთვის. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე განცდილ ისტორიულ დანაკარგებს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლაში უკიდურესი (ამოვარდნილი) სტატისტიკური მონაცემები არ მონაწილეობს. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

დანაკარგები უზრუნველყოფის საგნების ლიკვიდაციის შემთხვევაში:

დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს დავალიანების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ დავალიანების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში დანაკარგების გამოთვლისას მხედველობაში მიიღება სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავ-მოდრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების

რისკის მართვა (გაგრძელება)

გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი დავალიანებების შემთხვევაში, დანაკარგები ლიკვიდაციის შემთხვევაში განისაზღვრება 100%-ით.

ლიკვიდაციის შემთხვევაში დანაკარგების საშუალო კოეფიციენტები გამოითვლება უზრუნველყოფის ღირებულებასთან სესხის ფარდობის ხუთი დიპაზონისთვის, ცალ-ცალკე საცალო და არასაცალო მსესხებლებისთვის, რომლებიც შემდეგ თითოეულ დავალიანებას მიენიჭება იმისდა მიხედვით, თუ უზრუნველყოფის ღირებულებასთან სესხის ფარდობის რომელ დიპაზონს მიეკუთვნება ესა თუ ის დავალიანება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს ყველა აქტივს, რომლებზეც მოსალოდნელია საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო რისკის ზრდის მნიშვნელობისა და აგრეთვე იმის შეფასებისას, ინსტრუმენტზე 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა გამოიყენოს თუ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ბანკი საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს ადარებს თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკთან. იმისათვის, რომ განსაზღვროს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, ბანკი მიმართავს სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკურ ანალიზს, რომელთა შორისაც არის კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტის ან მსესხებლისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ანალიზის დროს ხდება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის გათვალისწინება ბანკის ისტორიულ გამოცდილებაზე, საკრედიტო რისკის შეფასებასა და საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე დავალიანებების შემთხვევაში, ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს, ხომ არ არსებობს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, რათა აღიაროს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე დავალიანებებზე მიიჩნევა ისეთი დავალიანებები ბანკის მიმართ, რომლებიც საზედამხედველო კაპიტალის 1%-ს აღემატება. ბანკი კოლექტიურად აფასებს ისეთ სესხებს, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონეა, მაგრამ რომელთა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ობიექტური მტკიცებულება არ არსებობს.

ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხები

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენის პროცესი ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე დავალიანებების შემთხვევაში ასევე საჭიროებს ხარისხობრივი ტესტირების ჩატარებას. ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად ბანკმა დააწესა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ყველა დავალიანებისთვის, კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები არასაცალო მსესხებლებისთვის და კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები საცალო მსესხებლებისთვის. ზოგადი გამომწვევი მოვლენები, სხვებთან ერთად, მოიცავს შემდეგს:

- მსესხებლების გარკვეული ჯგუფისთვის აქტუალური მაკროეკონომიკური, მარეგულირებელი, პოლიტიკური და ტექნოლოგიური პროგნოზის გაუარესება;
- იმ სექტორში ან დარგში მომხდარი უარყოფითი ცვლილებები, რომელშიც მსესხებელი საქმიანობს.

კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები არასაცალო მსესხებლების შემთხვევაში მოიცავს შემდეგს:

- მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესება, რომლის რაოდენობრივი გამოსახვა ხდება უარყოფითი ცვლილებებით ფინანსურ კოეფიციენტებში;
- 30 დღეზე მეტი, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილება;
- რესტრუქტურირება, რომლის გარეშეც ინსტრუმენტი 90 დღეზე მეტი ხნით იქნებოდა ვადაგადაცილებული;
- ხელშეკრულების პირობების დარღვევა;
- ბიზნესის ან უძრავი ქონების გადამწყვეტი ნაწილის გაყიდვა, რომელიც აუცილებელია მსესხებლის მომგებიანი საქმიანობისთვის;
- თაღლითობის შემთხვევა მსესხებლის კომპანიაში და სხვა.

რისკის მართვა (გაგრძელება)

თუ გამოვლინდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად ფასდება, მსესხებლის სამომავლო შემომავალი ფულადი ნაკადები საკმარისია თუ არა გამდინარე ფულადი ნაკადების დასაფარად, სხვადასხვა სცენარის მიხედვით. მსესხებლის ფულადი ნაკადების ანალიზი მოიცავს იმ დარგის არსებული და პროგნოზირებული ტენდენციების ანალიზს, რომელშიც მსესხებელი საქმიანობს. გაუფასურების ოდენობა განისაზღვრება, როგორც სხვაობა კრედიტის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია კრედიტის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ნებისმიერი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები მსესხებლის ოპერაციებიდან, დაფინანსების ნებისმიერი სხვა წყაროები და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციიდან მოსალოდნელი შემოსავალი.

კოლექტიურად შეფასებული სესხები

არასაცალო დავალიანებებზე, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ფასდება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით (30-დან 90-მდე), ასევე იმის მიხედვით, რესტრუქტურიზებულია თუ არა ისინი და რესტრუქტურიზაციის გარეშე 90 დღეზე მეტი ხნით თუ გახდებოდა ვადაგადაცილებული, და სხვადასხვა ფინანსური კოეფიციენტის გაუარესების საფუძველზე (სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (PTI), სასესხო კაპიტალი/EBITDA, საკუთარი კაპიტალი/აქტივები, პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი და ვალდებულებების მომსახურების (DSCR) კოეფიციენტი).

საცალო მსესხებლების შემთხვევაში კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები, სხვებთან ერთად, მოიცავს სესხის ვადაგადაცილებას 30-ზე მეტი, მაგრამ 90-ზე ნაკლები დღით, დავალიანების რესტრუქტურიზაციას, რომლის გარეშეც ინსტრუმენტი 90 დღეზე მეტი ხნით იქნებოდა ვადაგადაცილებული, სესხის მომსახურების კოეფიციენტის გაუარესება და სხვა.

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური ინსტრუმენტები იყოფა ერთგვაროვან ჯგუფებად აქტივების ტიპების მიხედვით - საცალო და არასაცალო ინსტრუმენტებად და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის მიხედვით. სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტების მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტები ხუთ ჯგუფად იყოფა.

ბაზინა და ბანკთაშორისო ურთიერთობები

ბანკის სახაზინო და ბანკთაშორისო ურთიერთობები და კონტრაქტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწვევი დაწესებულებები, ბანკები, კორპორაციები და საქართველოსა და თურქეთის მთავრობები.

დეფოლტის ალბათობების მინიჭება ემიტენტებისთვის ან ბანკებისთვის ხდება გარე რეიტინგების მიხედვით მინიჭებული დეფოლტის განაკვეთების საფუძველზე. მინიმალური დეფოლტის ალბათობა, ბაზელის მიხედვით, 0.03%-ს უდრის. დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში 45%-ით განისაზღვრება ისეთი დავალიანებებისთვის, რომლებიც არ არის უზრუნველყოფილი აღიარებული გირაოთი, ბაზელის დოკუმენტის საბაზო მიდგომის თანახმად. კორპორატიული ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განისაზღვრება 38.75%-ით. ეს რიცხვი წარმოადგენს ბანკს მიერ 2014 წლიდან დავალიანების ამოღების საშუალო მაჩვენებელს. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საშუალო თვიურ დაუფარავ დავალიანებას ფასიანი ქაღალდებისა და სუვერენული ობლიგაციების შემთხვევაში და დაუფარავი ძირითადი თანხის საშუალო თვიურ ოდენობას, ბანკთაშორისო დავალიანების დარიცხული პროცენტის დამატებით.

რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროგნოზო ინფორმაცია და სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარი

თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში ბანკი შემდეგ საპროგნოზო ინფორმაციას ეყრდნობა და მათგან იღებს ისეთ ეკონომიკურ მაჩვენებლებს, როგორიცაა:

- მშპ-ის ზრდა;
- უმუშევრობის დონეები;
- ვალუტის კურსები.

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ყველა ფინანსური აქტივებისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება სამი სცენარისთვის (საბაზო 50%, ოპტიმისტური 25%, და პესიმისტური 25%) და შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოიანგარიშება, როგორც სამივე სცენარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეწონილი ჯამი.

ბანკი საპროგნოზო ინფორმაციას იღებს სებ-ისგან. ქვედა ცხრილებში მოცემულია საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები/დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება ეკონომიკურ სცენარებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად. „მომდევნო წლების“ სვეტში რიცხვები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალო არითმეტიკულს და ამიტომ, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველა სცენარისთვის ერთი და იგივეა.

მათვარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მონიჭებული ალბათობები, %	2020	2021	2022	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %	ოპტიმისტური	25%	5.5%	5.5%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	4.5%	5.0%	5.0%	5%
	პესიმისტური	25%	2.5%	4.0%	4.5%	4.5%
აშშ დოლარი/ლარის სავალუტო კურსი %	ოპტიმისტური	25%	-5%	-3%	0%	0%
	საბაზისო	50%	-3%	-3%	-3%	0%
	პესიმისტური	25%	10.0%	-5%	-5%	0%
უმუშევრობის დონე %	ოპტიმისტური	25%	12.0%	11.5%	11.2%	11.2%
	საბაზისო	50%	12.7%	12.5%	12.2%	12.2%
	პესიმისტური	25%	14.2%	14.5%	14.5%	14.5%

რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის რისკი არსებობს მაშინ, როდესაც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა ერთმანეთს არ ემთხვევა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის თუ საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისობა და/ან შეუსაბამობის კონტროლი უმნიშვნელოვანესია ლიკვიდურობის მართვისთვის. სრული შესაბამისობა ფინანსური დაწესებულებებისთვის უჩვეულოა, რადგან ბიზნესსაქმიანობა ხშირად წინასწარ განუსაზღვრელი ვადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შეუსაბამო პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, მაგრამ ასევე შეუძლია გაზარდოს ზარალის რისკი.

ბანკი ლიკვიდურობას მართავს იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს ფულადი სახსრების ხელმისაწვდომობა ნებისმიერ დროს, რათა დროულად დაფაროს ყველა ფულადი ვალდებულება. ლიკვიდურობის პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

ბანკი აქტიურად ცდილობს დივერსიფიცირებული და სტაბილური ფინანსური რესურსების ბაზის შენარჩუნებას, რომ შეძლოს სწრაფი და ეფექტიანი რეაგირება ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ საჭიროებებზე.

ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- ▶ დივერსიფიცირებული ფინანსური რესურსების შენარჩუნებას;
- ▶ სესხების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ▶ სასესხო კაპიტალის მოზიდვის გეგმის შენარჩუნებას;
- ▶ ლიკვიდურობის კოეფიციენტების მონიტორინგს მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ლიკვიდურობის პოზიციის მონიტორინგს ახდენს ფინანსური მართვის და რისკის მართვის ქვეგანყოფილებები. ჩვეულებრივ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდურობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას კვირაში ერთხელ მიეწოდება.

საოპერაციო და ბიზნეს რისკი

საოპერაციო რისკი არის სისტემის უკმარისობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და გარეგანი მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი. როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად, საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, ჰქონდეს იურიდიული ან რეგულირების გავლენა, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ უნდა ელოდოს ყველა ოპერაციული რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას საკონტროლო ჩარჩოს მეშვეობით, პოტენციურ რისკებზე მონიტორინგისა და რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს მოვალეობათა ეფექტურ დაყოფას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შერიგების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

ანაზღაურება

ანაზღაურება და მასთან დაკავშირებული საკითხები წყდება ანაზღაურების კომიტეტის მიერ. ანაზღაურების ძირითადი პრინციპი ეფუძნება კონკურენტულ სამოტივაციო სისტემის შეთავაზებას თანამშრომლებისათვის, რომ იყოს შესაძლებელი მაღალი კვალიფიკაციის კადრების მოზიდვა და შენარჩუნება, რაც კრიტიკულად მნიშვნელოვანია დასახული მიზნების მიღწევისათვის. ამ დროისათვის ბანკში არ არის რამე განსხვავებული ანაზღაურების სისტემა, მაგრამ ბანკი მუშაობს სამოტივაციო სისტემის შექმნაზე გაყიდვების და არა -გაყიდვებთან დაკავშირებული თანამშრომლებისათვის. ყველა თანამშრომელს აქვს ფიქსირებული ხელფასი და ჯანმრთელობის დაზღვევის პაკეტი.

ანგარიშგების სხვა საკითხები

სს „იშბანკი საქართველო“ არ ახორციელებს რაიმე მნიშვნელოვან კვლევასა და განვითარების აქტივობას.

სს „იშბანკი საქართველო“ არ ფლობს რაიმე წილს ხაზინაში და არ შეუძენია/გაუსხვისებია წილები 2019 წელს.